

Edukacja bez granic

Raport FRSE 2023

Wydawnictwo
FRSE

EDUKACJA BEZ GRANIC

RAPORT FRSE 2023

Edukacja bez granic

Raport FRSE 2023

Edukacja bez granic. Raport FRSE 2023

Publikacja powstała we współpracy z zespołami programów: Erasmus+, Europejski Korpus Solidarności, Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, Programu Edukacja, a także inicjatyw: eTwinning, Eurodesk, SALTO EECA, EPALE, Europass/Euroguidance, EVET, Eurydice, Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży, Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży, Eurydice, Youth Wiki, WorldSkills. W publikacji wykorzystano fragmenty materiałów informacyjno-promocyjnych wydanych przez Fundację.

Redakcja: Krzysztof Szwałek, Tomasz Mrozek
Korekta: Maryla Błońska
Opracowanie danych: Bogdan Sott
Projekt: Dima Słupczyński, Grzegorz Dębowski
Skład: Mariusz Skarbek

Fotoedycja: Szymon Łaszewski
Zdjęcia: Klaudia Chojnacka, Kamil Domański, Rafał Furmańczyk, Mikołaj Górecki, Jakub Gruca, Krzysztof Kuczyk, Szymon Łaszewski, Paulina Latek-Przybylska, Olaf Sawajner, Fundacja Centrum Aktywności Twórczej w Lesznie, Zespół Szkół Specjalnych im. J. Porazińskiej w Ignacowie, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Nowej Soli, Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Iwoniczu-Zdroju, archiwum prywatne A. Jabłonowskiej, archiwum prywatne Marty Surnik

Druk: TOP DRUK Łomża
Wydawca: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Narodowa Agencja Programu Erasmus+
i Europejskiego Korpusu Solidarności
Al. Jerozolimskie 142a, 02-305 Warszawa
www.frse.org.pl | kontakt@frse.org.pl

Publikacja została wydana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Treść odzwierciedla jedynie stanowisko autorów i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

© Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2024

ISBN: 978-83-67587-34-1

Cytowanie:

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (2024). *Edukacja bez granic. Raport FRSE 2023*.
Warszawa: Wydawnictwo FRSE.

Publikacja bezpłatna.

Czasopisma i portale Wydawnictwa FRSE:

[języki: obce]
w szkole

europa
DLA AKTYWNYCH

eurodesk
Polska

EUROPEJSKI
PORTAL MŁODZIEŻOWY

Więcej publikacji Wydawnictwa FRSE: www.czytelnia.frse.org.pl

Spis treści

Wstęp 6

Programy edukacyjne i młodzieżowe

Erasmus+ 10

Szkolnictwo wyższe 26

Edukacja szkolna 34

Kształcenie i szkolenia zawodowe 42

Edukacja dorosłych 50

Młodzież 58

Sport 66

Europejski Korpus Solidarności 72

Programy międzysektorowe

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego/
/Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 80

Program Edukacja 84

SALTO EECA 88

Branżowe Centra Umiejętności 92

Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży

i Polsko-Ukraińska Rada Wymiany Młodzieży 96

Inicjatywy wspierające

eTwinning 102

Eurodesk 106

EPALE 110

Europass i Euroguidance 114

EVET 118

Eurydice i Youth Wiki 122

Konkursy i zawody

WorldSkills 128

EDUinspiracje 132

EITA 135

European Language Label 136

Selfie+ 138

Działania upowszechniające

Wydarzenia i promocja 144

Badania i analizy 148

Wydawnictwo FRSE 152

Mediateka 2023 154

Trzy dekady doświadczeń

Szanowni Państwo,
z przyjemnością oddaję w Państwa ręce raport podsumowujący działalność Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w roku 2023. Był to czas pełen ważnych zmian i dużych wyzwań.

Po pierwsze, w ubiegłym roku Fundacja obchodziła swoje 30. urodziny (przez ponad 20 miałem przyjemność w niej pracować). Przez ten czas stała się w polskim środowisku edukacyjnym instytucją o kluczowym znaczeniu i olbrzymim potencjale, ale spoczęła też na niej ogromna odpowiedzialność. To FRSE dba o sprawną organizację konkursów o dofinansowanie w największych europejskich programach edukacyjnych i młodzieżowych. To Fundacja prowadzi wiele innych inicjatyw kształtujących polską edukację, korzystając przy tym nie tylko ze środków polskich czy z Unii Europejskiej, ale także pochodzących z państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Cieszę się, że położone wiele lat temu fundamenty okazały się bardzo solidne i pozwoliły Fundacji przetrwać okres szczególnych wyzwań. U progu czwartej dekady działalności mogę zapewnić, że staranne przestrzeganie procedur, przejrzystość działań oraz przyjazne nastawienie do beneficjentów to zasady, które zawsze będą nam przyświecać.

Po drugie, rok 2023 był rokiem zmian we władzach Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Po blisko ośmiu latach przerwy znów mam przyjemność nią kierować i wraz z nowym Zarządem zamierzam skupić się na kluczowych zadaniach: sprawnym organizowaniu konkursów, sumiennym rozliczaniu wsparcia, upowszechnianiu rezultatów projektów oraz pozyskiwaniu nowych programów, które pozwolą nam dalej się rozwijać i lepiej służyć polskiej edukacji. Pierwsze miesiące 2024 roku pokazały, że takie podejście przynosi pozytywne rezultaty – wszystkim pracownikom bardzo dziękuję za wsparcie.

Po trzecie, rok 2023 zapamiętamy przez pryzmat EuroSkills, konkursu dla młodych profesjonalistów, zorganizowanego przez FRSE. Dziś sposób zarządzania tym przedsięwzięciem byłby zapewne inny, ale nie ulega wątpliwości, że dla pracowników Fundacji przygotowanie tego wydarzenia w bardzo krótkim czasie

i przy niesprzyjających okolicznościach było ogromnym wysiłkiem. Co ważniejsze, konkurs ten był istotnym elementem życiorysów kilkudziesięciu młodych ludzi, którzy reprezentowali w Gdańsku polskie barwy. Wierzę, że we wspomnieniach uczestników i widzów EuroSkills Gdańsk 2023 zapisało się dobrze, zachęcając setki, a może tysiące osób, do zainteresowania się edukacją zawodową. Taki był cel zaangażowania Fundacji w to przedsięwzięcie, i taki też cel będzie jej przyświecał przy włączaniu się w kolejne inicjatywy spod znaku EuroSkills/WorldSkills.

Niniejsza publikacja podsumowuje działalność FRSE, ale przecież dla naszej instytucji najważniejsi byli i są wnioskodawcy oraz beneficjenci. Dla nich ubiegły rok też był czasem wyzwań, ale i wielkich możliwości. Dzięki rozstrzygniętym konkursom o dofinansowanie (łączna wartość zawartych umów to prawie 220 milionów euro), wielu młodych Polaków, a także edukatorów, nauczycieli i wykładowców skorzysta z wyjazdów na zagraniczne staże, praktyki, wymiany i studia. Przykładem może być Akcja 1. Erasmus+, w której zaplanowano ponad 91 tysięcy mobilności. Wierzę, że zagraniczne doświadczenia pozwolą ich uczestnikom zmieniać polską edukację na lepsze: otwierać się na inne kultury, udoskonalać programy i metody nauczania, a także dążyć do doskonałości w dziedzinie badań. Szczególnie wiele obiecuję sobie po stosunkowo świeżych inicjatywach, takich jak Uniwersytety Europejskie. W międzynarodowe sojusze uczelni zaangażowały się już 32 polskie szkoły wyższe. Sądząc po ich ambitnych założeniach, efekty tych działań mogą być znakomite.

Wszystkim osobom, które w ubiegłym roku działały na rzecz dobra FRSE i polskiej edukacji, serdecznie dziękuję za zaangażowanie, a Państwa zachęcam do lektury.

Mirostaw Marczewski

dyrektor generalny Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji
Narodowa Agencja Programu Erasmus+
i Europejskiego Korpusu Solidarności

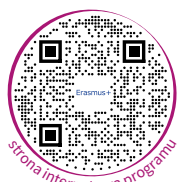
Programy edukacyjne i młodzieżowe

Erasmus+

W pełnym biegu, czyli program na półmetku

Erasmus+ to program Unii Europejskiej wspierający rozwój edukacji i szkoleń, a także przedsięwzięć młodzieżowych i sportowych poprzez międzynarodowe mobilności oraz współpracę instytucji partnerskich. To największa z inicjatyw koordynowanych w Polsce przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, która w 2023 roku obchodziła 30-lecie istnienia. Jubileusz świętował również sam program – minęło bowiem 35 lat od jego startu w Europie oraz 25 lat od momentu, gdy skorzystali z niego pierwsi Polacy. Dziś liczba polskich uczestników Erasmus+ sięga setek tysięcy!

Erasmus+ nie jest celem samym w sobie. Wyjazdy na studia i staże oraz międzynarodowa współpraca organizacji i instytucji edukacyjnych to elementy realizacji szerszej strategii Komisji Europejskiej, mającej przyczynić się do rozwoju społecznego i gospodarczego Starego Kontynentu. W skrócie chodzi o popularyzację określonych wartości (wolność, demokracja, prawa człowieka), promowanie odpowiednich postaw (zaangażowanie obywatelskie, troska o klimat, aktywność fizyczna), podniesienie poziomu edukacji formalnej i pozaformalnej, a także o rozwój gospodarczy wynikający z wymiany doświadczeń i dobrych praktyk oraz promowania nowych technologii. Dlatego właśnie tematyka realizowanych w ramach programu projektów, wspieranych finansowo

przez Unię Europejską, powinna dotyczyć konkretnych priorytetów, wskazywanych przez Brukselę. Wśród nich są zarówno tzw. horyzontalne, czyli dotyczące całego programu w danej perspektywie finansowej (patrz ramka), jak i sektorowe, odnoszące się do konkretnego obszaru edukacji. Można je znaleźć w corocznie uaktualnianym *Przewodniku po programie Erasmus+* oraz na stronie erasmusplus.org.pl.

O fundusze w ramach Erasmus+ mogą się starać m.in. szkoły, uczelnie, organizacje pozarządowe, instytucje samorządowe i podmioty komercyjne. Możliwości samodzielnego składania wniosków nie mają za to osoby indywidualne. Mogą one jednak wziąć udział w projekcie realizowanym przez instytucję, w której się uczą, studiują lub pracują. Każdego roku w Erasmusie+

uczestniczą w ten sposób tysiące Polaków: za granicą zdobywają wiedzę, realizują staże i praktyki zawodowe, prowadzą zajęcia lub obserwują pracę na podobnych stanowiskach, zwiększając swoje kompetencje i doskonaląc umiejętności.

Struktura Erasmus+

Program dzieli się na trzy akcje oraz sześć sektorów:

- Szkolnictwo wyższe (HED),
- Edukacja szkolna (SCH),
- Kształcenie i szkolenia zawodowe (VET),
- Edukacja dorosłych (ADU),
- Młodzież (YOU),
- Sport (SPO).

Każdy z nich skierowany jest do określonych podmiotów, ale granice bywają płynne: w zależności od celów, jakie chce się osiągnąć, ta sama instytucja może się starać o pieniądze w kilku obszarach. Dla przykładu – szkoły średnie mogą z powodzeniem składać wnioski w sektorach SCH i VET, o ile kształcą zawodowo.

Od zakładanych celów zależy również to, którą akcję programu wybrać. W poszczególnych sektorach różnią się one w pewnym zakresie, ale ogólne zasady są podobne:

- **Akcja 1.** to mobilności uczniów, studentów, młodzieży, osób dorosłych uczących się oraz kadry edukacyjnej, młodzieżowej i sportowej;
- **Akcja 2.** to międzynarodowe partnerstwa instytucji, służące m.in. wymianie doświadczeń, tworzeniu nowatorskich materiałów edukacyjnych czy działaniu na rzecz społeczności lokalnych;
- **Akcja 3.** to międzynarodowe strategiczne projekty współpracy służące

wprowadzaniu systemowych zmian w edukacji i polityce młodzieżowej.

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji zarządza Akcją 1. oraz wybranymi działaniami Akcji 2. Pozostałe jej elementy oraz Akcja 3. koordynowane są przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury (EACEA) w Brukseli. Przedsięwzięcia te – nazywane centralnymi – przeznaczone są raczej dla większych i bardziej doświadczonych organizacji planujących współpracę w udziale wielu krajów. Zdecydowanie łatwiej jest zdobyć dofinansowanie w ramach akcji zdecentralizowanych.

Priorytety horyzontalne Erasmus+ w latach 2021–2027:

- włączanie i różnorodność,
- transformacja cyfrowa,
- dbanie o środowisko i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym,
- promowanie aktywności w życiu demokratycznym.

Uczestnicy Orientation Weeks w Warszawie

Oferta programu w Polsce

Akcja 1.

Szkolnictwo wyższe

W tym sektorze w Akcji 1. wspierana jest mobilność studentów na wszystkich kierunkach i cyklach studiów (studia I, II i III stopnia oraz jednolite studia magisterskie). Za granicą studenci mogą zrealizować część programu kształcenia lub odbyć staż albo praktykę – m.in. w przedsiębiorstwie, instytucie badawczym, laboratorium, w wybranej organizacji.

Do udziału w mobilnościach uprawnieni są też pracownicy dydaktyczni i administracyjni. Za granicą mogą prowadzić zajęcia dla studentów lub uczestniczyć w szkoleniach, a efektem podróży powinno być podniesienie kompetencji związanych z wykonywanymi obowiązkami zawodowymi. Polskie szkoły wyższe mogą także zapraszać zagranicznych wykładowców i specjalistów z przedsiębiorstw do prowadzenia zajęć akademickich.

Od 2021 roku zarówno studenci, jak i pracownicy uczelni, mogą korzystać z dodatkowego rodzaju działań w ramach Akcji 1. – Mieszanych programów intensywnych (*Blended Intensive Programme*, BIP), obejmujących „mobilności wirtualne” i fizyczne. Są to krótkie kursy dotyczące wybranych zagadnień, realizowane z wykorzystaniem innowacyjnych metod nauczania przez konsorcja składające się z minimum trzech uczelni. Uczestnicy Mieszanych programów intensywnych najpierw spotykają się online, a następnie biorą udział w zajęciach stacjonarnych, trwających co najmniej 5 dni.

Warunkiem udziału w Akcji 1. jest posiadanie przez uczelnię lub instytut Karty Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego (ECHE).

Edukacja szkolna

W sektorze Edukacja szkolna program Erasmus+ wspiera szkoły oraz inne organizacje, które planują mobilności uczniów i pracowników. Z oferty korzystają przede wszystkim publiczne i niepubliczne placówki realizujące obowiązek szkolny i obowiązek nauki. O środki mogą ubiegać się także lokalne i regionalne władze publiczne, organy koordynacyjne oraz inne podmioty działające w obszarze edukacji szkolnej.

Podobnie jak w pozostałych sektorach, zakres dostępnej oferty różni się w zależności od statusu organizacji wnioskującej. Jeśli zdobyła ona Akredytację (szczegółowo w ramce), może realizować projekty KA121 obejmujące kilka rodzajów działań. W przypadku uczniów są to mobilności grupowe oraz krótko- i długoterminowe mobilności indywidualne. W ramach

Uczą się wówczas wraz z rówieśnikami w placówce edukacji formalnej, przy okazji doskonaląc np. umiejętności językowe lub społeczne. W odniesieniu do nauczycieli oferta sektora obejmuje prowadzenie zajęć dydaktycznych (*teaching assignment*), zorganizowane kursy lub szkolenia za granicą oraz obserwację pracy (*job shadowing*).

Organizacje nieposiadające Akredytacji mogą realizować podobne działania, ale na mniejszą skalę. Dostępne dla nich Projekty krótkoterminowe (KA122) mogą obejmować maksymalnie 30 wyjazdów i trwać od 6 do 18 miesięcy, a dany wnioskodawca w obecnej perspektywie finansowej może zrealizować nie więcej niż trzy przedsięwzięcia tego typu. Za każdym razem musi złożyć odrębny wniosek o konkretny budżet na realizację zaplanowanych działań.

Kształcenie i szkolenia zawodowe

W sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe osoby uczące się zawodu oraz

Dwie ścieżki wejścia do programu w Akcji 1.:

- z Akredytacją dającą dostęp do wszystkich możliwości,
- bez Akredytacji (możliwa jest realizacja tylko krótkoterminowych projektów mobilności).

mobilności grupowych uczniowie mogą spędzić za granicą od 2 do 30 dni, ucząc się ze swoimi rówieśnikami w szkole przyjmującej. Samodzielnie uczniowie wyjeżdżają na okres od 10 do 29 dni (wariant I) lub od 30 do 365 dni (wariant II).

absolwenci mogą grupowo lub indywidualnie zdobywać praktyczne doświadczenie i podnosić swoje umiejętności językowe, odbywając staże w przedsiębiorstwach lub w placówkach kształcenia i szkolenia zawodowego w innym kraju. W ramach działania

Akredytacja – przepustka do pełni możliwości

Dla doświadczonych organizacji, które zamierzają regularnie organizować mobilności w ramach Akcji 1. Erasmus+ (z wyjątkiem sektorów Szkolnictwo wyższe i Sport), stworzono tzw. szybką ścieżkę. Nie muszą one składać pełnych wniosków w kolejnych naborach – zamiast tego mogą postarać się o Akredytację (KA120). Jej otrzymanie stanowi

gwarancję dofinansowania w następnych latach i uprawnia do organizowania mobilności edukacyjnych na prostszych zasadach. W kolejnych naborach akredytowana organizacja składa wyłącznie uproszczony wniosek o budżet (KA121), w którym opisuje rodzaj i liczbę planowanych w najbliższym czasie działań.

Nabór wniosków o Akredytację odbywa się raz w roku, a dokumenty można składać indywidualnie lub jako konsorcjum. W sektorach Kształcenie i szkolenia zawodowe, Edukacja szkolna oraz Edukacja dorosłych wraz z wnioskiem trzeba przedstawić tzw. **Plan Erasmus+** (w sektorze Młodzież to część wniosku). Należy w nim wykazać, że posiada się wystarczające zdolności finansowe i zasoby kadrowe, aby zrealizować zaplanowane działania. Co ważne, Akredytacja obowiązuje w ramach jednego sektora: instytucja, która planuje organizowanie mobilności w kilku obszarach, musi uzyskać osobną Akredytację w każdym z nich.

Doświadczenie w programie Erasmus+ nie jest wymagane, ale konieczna jest co najmniej dwuletnia działalność w danym obszarze edukacji. Raz przyznana Akredytacja jest ważna do końca 2027 roku.

Agencja może ją jednak cofnąć, jeżeli przez trzy lata beneficjent nie zorganizuje mobilności.

Szczegółowe informacje na temat Akredytacji można znaleźć na stronach:

erasmusplus.org.pl/jak-zlozyc-wniosek-o-akredytacje oraz

erasmusplus.org.pl/akredytacja-w-programie-na-lata-2021-2027.

Podmioty, które korzystają z programu w mniejszym zakresie, mogą pominąć starania o Akredytację – wówczas jednak mają prawo realizacji wyłącznie krótkoterminowych projektów mobilności (KA122).

Mobilność osób uczących się uczniowie mogą uczestniczyć w konkursach umiejętności zawodowych.

Nauczyciele, trenerzy, doradcy zawodowi oraz inne osoby zajmujące się kształceniem i szkoleniem zawodowym mają z kolei możliwość podwyższenia swoich kwalifikacji poprzez udział w kursach i praktykach zawodowych lub obserwację pracy. Edukatorzy mogą też dzielić się wiedzą, prowadząc kursy i szkolenia poza granicami kraju (Mobilność kadry).

Oba rodzaje działań beneficjenci realizują w ramach projektów krótko- lub długoterminowych (przy czym w przypadku tych drugich konieczne jest wcześniejsze uzyskanie Akredytacji). W ramach

Akcji 1. VET można również uzyskać wsparcie na realizację wizyty przygotowawczej, zaproszenie ekspertów lub przyjęcie szkolących się nauczycieli oraz edukatorów z innych krajów. Co ważne, mobilności fizyczne mogą być łączone z działaniami wirtualnymi, których długość jest liczona osobno.

Lista typów instytucji uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie w sektorze jest co roku podawana na stronie erasmusplus.org.pl. Alternatywą dla składania wniosku jest przyłączenie się do istniejącego konsorcjum mobilności Erasmus+ lub goszczenie uczestników projektu z innego kraju. W takim wypadku organizacje biorące udział w inicjatywie

nie otrzymują wsparcia finansowego, ale mają szansę zwiększyć swój potencjał i nabrać doświadczenia.

Edukacja dorosłych

W tym sektorze organizacje zajmujące się niezawodową edukacją dorosłych mogą wysyłać za granicę swoich pracowników (Mobilność kadry) oraz podopiecznych (Mobilność osób uczących się). Ci ostatni mogą wyjeżdżać grupowo lub indywidualnie, w tym drugim przypadku – na okres od 2 do 29 dni lub od 30 dni do roku.

W mobilnościach kadry mogą też wziąć udział wolontariusze związani z organizacją beneficjenta, a jeśli jest nią organ publiczny – także jego pracownicy

”

Gdzie znaleźć i jak wybrać organizatora kursów dla kadry dydaktycznej? Informacje na ten temat są dostępne na Europejskiej Platformie Edukacji Szkolnej: school-education.ec.europa.eu/pl.

odpowiedzialni za działania w obszarze niezawodowej edukacji dorosłych.

Analogicznie jak w przypadku wcześniej opisanych sektorów wspomniane działania mogą być realizowane w ramach projektów krótkoterminowych (dla początkujących organizacji) lub akredytowanych (dla tych, które zdobyły przepustkę do programu). Beneficjenci mogą też uzyskać dofinansowanie na wizyty studyjne, goszczenie ekspertów lub szkolących się nauczycieli i edukatorów.

Młodzież

W projektach Akcji 1. sektora Młodzież szczególnie nacisk kładzie się na aktywne i świadome uczestnictwo osób młodych. Do głównych działań należą: Wymiany młodzieży (KA152) oraz Działania umożliwiające rozwój osobisty osobom pracującym z młodzieżą (KA153). Pierwsze z nich to spotkania grup z co najmniej dwóch różnych krajów w celu wspólnej realizacji programu uczenia się pozaformalnego (potączenie warsztatów, ćwiczeń, debat, symulacji itp). Drugi rodzaj inicjatyw obejmuje wizyty studyjne, kursy, seminaria i warsztaty pozwalające zwiększyć kompetencje pracowników młodzieżowych.

Wspierane w ramach sektora inicjatywy dotyczą nie tylko mobilności. Możliwe jest również wnioskowanie o środki na projekty wspierające uczestnictwo młodzieży w życiu demokratycznym Europy (KA154). Chodzi np. o krajowe lub międzynarodowe

spotkania grup młodych ludzi, które nie- rzadko przybierają formę kampanii uświadamiających, konsultacji, warsztatów czy debat na tematy ważne dla osób wcho- dzących w dorosłość. To propozycja dla tych, którzy widzą potrzebę zmian i chcą o nich rozmawiać z decydentami. *Last but not least* – w ofercie Akcji 1. sektora Młodzież uwzględniono Działanie na rzecz włączenia DiscoverEU (KA155). W jego ramach organizacje i nieformalne grupy młodych ludzi mogą otrzymać wsparcie umożliwiające wystanie od jednej do pię- ciu osób o mniejszych szansach w wieku 18 lat w bezpłatną podróż po Europie.

Najlepszą przepustką do realizacji projektów jest Akredytacja (KA150). Organiza- cje, które ją posiadają, mają uproszczony dostęp do finansowania dla projektów KA152 i KA153. Wnioskodawcy bez Akredyta- cji mogą realizować wyłącznie tzw. projekty standardowe, trwające od 3 do 24 miesię- cy, umożliwiające realizację maksymalnie kilku działań.

Sport

Od 2023 roku wnioskodawcy mogą się sta- rać o fundusze na organizowanie mobilno- ści kadry sportowej (KA182). Nabór wnio- sków w tej dziedzinie Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu Erasmus+ przejęła od EACEA. Działanie to ma na celu wsparcie rozwoju zawodowego trenerów i innego personelu (zarówno opłacanego, jak i wolontariuszy)

zajmującego się sportem powszechnym. W jego ramach możliwa jest organizacja okresów obserwacji pracy i przyglądania się działalności dydaktycznej (2–14 dni) lub praktyk trenerskich albo szkolenio- wych, trwających od 15 do 60 dni. Wspie- rane są również wizyty przygotowawcze. Co ważne – w sektorze nie jest przyznawa- na Akredytacja.

Akcja 2.

Akcja 2. programu umożliwia beneficjentom zdobywanie doświadczeń międzynarodo- wych w ramach partnerstw zawieranych przez podmioty zaangażowane w eduka- cję formalną, nieformalną i pozaformalną. W zależności od celów danego projektu, rodzaju organizacji uczestniczących, ocze- kiwanego wpływu lub innych elementów partnerstwa mogą się różnić skalą i zakre- sem, ale realizowane działania powinny uwzględniać priorytety sektorowe.

Na poziomie krajowym beneficjenci składają do Narodowej Agencji wnioski o dofinansowanie Partnerstw współpra- cy (KA220) lub Partnerstw na małą skalę (KA210). W ramach KA220 dąży się do opra- cowania rezultatów w postaci np. metod i narzędzi dydaktycznych oraz wdrażania innowacyjnych praktyk, a także realizacji wspólnych inicjatyw promujących współ- pracę, wzajemne uczenie się lub wymianę doświadczeń na szczeblu europejskim. Rezultaty projektu powinny się nadawać do ponownego wykorzystania na gruncie zarówno krajowym, jak i międzynarodowym – także przez podmioty, które nie bra- ły udziału w ich opracowaniu.

Partnerstwa współpracy trwają od 12 do 36 miesięcy, a beneficjenci mogą

"

Powiat gołdapski może się poszczycić największą łączną liczbą dofinansowanych projektów edycji 2023 na 10 tys. mieszkańców spośród wszystkich powiatów – niemal trzykrotnie większą niż Warszawa.

"

Miasto Łomża to powiat, z którego łącznie wpłynęło w roku 2023 najwięcej wniosków w stosunku do liczby mieszkańców – ponad dwukrotnie więcej niż z Warszawy.

"

Najwięcej projektów Partnerstw na małą skalę (KA210) na mieszkańca mają powiat puławski i miasto Słupsk.

Marta Surnik,
stypendystka
Erasmusa+

Marcin Szydłowski z Centrum OHP w Roskoszy, uczestnik projektów Erasmus+

ubiegać się o budżet ryczałtowy w wysokości 120, 250 lub 400 tys. euro – w zależności od działań, które chcą podjąć i rezultatów, które zamierzają osiągnąć. Warunkiem otrzymania pełnej kwoty dofinansowania jest zakończenie wszystkich działań opisanych we wniosku zgodnie z kryteriami jakości. Projekt musi angażować co najmniej trzy organizacje z trzech różnych państw członkowskich UE lub państw trzecich stowarzyszonych z programem.

Partnerstwa na małą skalę (KA210) stworzono z myślą o beneficjentach stawiających pierwsze kroki w programie, działających lokalnie lub w miejscach o utrudnionym dostępie do edukacji. Erasmus+ ułatwia tego rodzaju podmiotom nawiązywanie kontaktów międzynarodowych i rozwijanie działalności edukacyjnej, przy ograniczonych wymogach formalnych. Realizowane projekty powinny się opierać na wymianie dobrych praktyk lub wypracowywaniu wspólnych rezultatów, a ich celem może

być m.in. wspieranie włączenia społeczne uczestników ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i pobudzanie aktywności społeczeństwa europejskiego.

W Partnerstwach na małą skalę biorą udział minimum dwa podmioty z dwóch różnych krajów, a projekty trwają od 6 do 24 miesięcy. Wnioskować można o ryczałtowe dofinansowanie w wysokości 30 lub 60 tys. euro.

Edukacja szkolna

W tym sektorze projekty partnerstw polegają na międzynarodowej współpracy szkół, placówek edukacyjnych, lokalnych lub regionalnych władz odpowiedzialnych za oświatę oraz innych organizacji działających na rzecz edukacji szkolnej. Przyczyniają się one do wypracowania lub transferu innowacji, które podnoszą jakość kształcenia, a także do wymiany dobrych praktyk. Celem inicjatyw jest także zwiększenie skali współpracy międzynarodowej.

Kształcenie i szkolenia zawodowe

W tym obszarze projekty Akcji 2. przyczyniają się do rozwoju instytucji działających w sferze kształcenia zawodowego: m.in. szkół branżowych, uczelni, izb rzemieślniczych i handlowych oraz podmiotów komercyjnych. Celem międzynarodowej wymiany doświadczeń, wiedzy i informacji jest poprawa jakości oferty w zakresie kształcenia i szkoleń zawodowych oraz jej lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy lub wymagań pracodawców. Podobnie jak w innych sektorach, projekty mogą mieć formę Partnerstw współpracy lub Partnerstw na małą skalę.

Edukacja dorosłych

Partnerstwa w tym sektorze służą rozwojowi instytucji zajmujących się prowadzeniem zajęć edukacyjnych dla osób dorosłych, poprawie kompetencji kadry i słuchaczy oraz poszerzaniu współpracy międzynarodowej w tym obszarze,

a w konsekwencji – podnoszeniu jakości usług edukacyjnych.

Partnerstwa współpracy w tym sektorze przyczyniają się do wdrażania innowacyjnych rozwiązań, a przy tym zwiększania jakości działań i zacieśniania współpracy międzynarodowej. W Partnerstwa na małą skalę angażują się zwykle organizacje działające lokalnie lub takie, które stawiają pierwsze kroki w programie. Znalezienie partnera do współpracy w tym sektorze ułatwia wyszukiwarka udostępniona na Elektronicznej platformie na rzecz uczenia się dorosłych w Europie (EPALE): epale.ec.europa.eu/pl/partner-search.

Młodzież

W tym sektorze realizowane partnerstwa powinny sprzyjać osiągnięciu celów w kluczowych obszarach strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027. Chodzi o angażowanie, łączenie i wzmacnianie pozycji osób młodych. Szczególny nacisk został położony m.in. na wspieranie aktywności obywatelskiej młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym. Znalezienie partnera do projektu ułatwia wyszukiwarka Otlas, w której zarejestrowanych jest kilkanaście tysięcy organizacji i grup nieformalnych: www.salto-youth.net/otlas.

Szkolnictwo wyższe

Ten sektor wyróżnia się na tle innych w Akcji 2. – dofinansowywane są bowiem wyłącznie Partnerstwa współpracy. Celem tych międzynarodowych projektów jest rozwój, transfer i wdrażanie innowacyjnych praktyk, a także realizowanie inicjatyw promujących kooperację oraz wymianę doświadczeń na poziomie europejskim. Efektem przedsięwzięć jest zwykle modernizacja oferty dydaktycznej uczelni, jej lepsze dostosowanie do potrzeb

społeczeństwa i gospodarki oraz podniesienie jakości kształcenia. Wyniki powinny się nadawać do ponownego wykorzystania, przenoszenia, skalowania i – w miarę możliwości – mieć wymiar interdyscyplinarny. W projektach mogą brać udział różnego typu organizacje (uczelnie oraz inne instytucje, a także przedsiębiorstwa) z krajów programu, jak również – jeśli jest to uzasadnione – z krajów partnerskich z innych części świata.

Działania i akcje centralne

Działania wspierane na poziomie centralnym – czyli przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury (EACEA) – mają zazwyczaj szerszy zakres, większy budżet i często odpowiadają na strategiczne wyzwania w edukacji. Poprzeczkę zawieszono tym samym nieco wyżej, ale jest do przeskoczenia, o czym od lat przekonują się polskie podmioty korzystające z tej części oferty Erasmusa+. Na szczeblu centralnym wspierane są niektóre rodzaje partnerstw w Akcji 2., Akcja 3. oraz działania ukierunkowane na rozwój wiedzy o Unii Europejskiej (szczegóły na www.eacea.ec.europa.eu). Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji skupia

się na promowaniu udziału w konkursach i upowszechnianiu ich rezultatów.

Erasmus+ Sport

Projekty centralne w Erasmus+ Sport to działania międzynarodowe odpowiadające celom polityk Unii Europejskiej w zakresie sportu, aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia. Celem tej części programu jest przygotowywanie i realizowanie wspólnych działań na rzecz promowania sportu oraz aktywności fizycznej, określanie i wdrażanie innowacyjnych praktyk w tej dziedzinie, a także organizowanie niekomercyjnych imprez promujących aktywność fizyczną.

Inicjatywy powinny się przyczyniać do podnoszenia stanu wiedzy o sporcie, promowania idei włączenia społecznego i równości szans, wzrostu świadomości na temat wpływu aktywności fizycznej na dobrostan człowieka, do zacieśniania współpracy między organizacjami działającymi w dziedzinie sportu i rekreacji oraz do usprawniania wymiany dobrych praktyk.

Erasmus+ Sport w ramach scentralizowanej Akcji 2. dofinansowuje cztery kategorie działań: Partnerstwa współpracy, Partnerstwa na małą skalę, Niekomercyjne europejskie imprezy sportowe oraz Budowanie potencjału w dziedzinie sportu. Szczegółowe informacje na stronie EACEA.

Youthpass

Youthpass to formalny dokument w edukacji pozaformalnej. Dzięki niemu absolwent mobilności w sektorze Młodzież Erasmus+ może potwierdzić umiejętności i kompetencje zdobyte w trakcie wymian młodzieży, mobilności osób pracujących z młodzieżą czy działań wspierających uczestnictwo młodzieży. Certyfikat przysługuje również wolontariuszom Europejskiego Korpusu Solidarności. Wystawiają go organizatorzy projektów za pomocą strony youthpass.eu.

Partnerstwa na rzecz doskonałości

Inicjatywy te służą nawiązywaniu długofalowej współpracy, która będzie kontynuowana także po roku 2027. Oferta jest skierowana przede wszystkim do beneficjentów działających w obszarach szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkoleń zawodowych.

W tej części Akcji 2. uczelnie mają możliwość zawierania partnerstw w celu opracowania lub prowadzenia wysokiej jakości programów studiów magisterskich we współpracy z instytucjami szkolnictwa wyższego z całego świata oraz z innymi wyspecjalizowanymi podmiotami w wybranej dziedzinie (Erasmus Mundus). Mogą również tworzyć konsorcja nazywane Uniwersytetami Europejskimi, działające na rzecz rozwijania wspólnych programów studiów, intensyfikacji wymiany studentów i pracowników oraz współdzielenia infrastruktury naukowo-badawczej. Celem obu inicjatyw jest zwiększenie atrakcyjności i jakości szkolnictwa wyższego oraz przyciąganie talentów do Europy.

W dziedzinie kształcenia i szkolenia Partnerstwa doskonałości mogą polegać na tworzeniu Akademii nauczycielskich Erasmus+, służących podnoszeniu kompetencji językowych, zwiększaniu świadomości w zakresie różnorodności kulturowej oraz rozwijaniu kształcenia nauczycieli zgodnie z priorytetami polityki edukacyjnej. Możliwe jest także zakładanie Centrów doskonałości zawodowej, których celem jest dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do zmieniających się potrzeb ekonomicznych i społecznych, wynikających m.in. z transformacji cyfrowej lub ekologicznej.

Sojusze na rzecz innowacji

Celem tego typu inicjatyw jest rozwój współpracy i wymiana wiedzy pomiędzy podmiotami działającymi w sektorach Szkolnictwo wyższe lub Kształcenie i szkolenia zawodowe a środowiskiem społeczno-gospodarczym. W 2023 roku wnioskodawcy mogli się starać o fundusze na:

- Sojusze na rzecz edukacji i przedsiębiorstw – skupiające przedsiębiorstwa, organizatorów kształcenia na poziomie wyższym oraz organizatorów szkoleń zawodowych, ukierunkowane na wspieranie interdyscyplinarnego podejścia do nauczania, rozwijanie postaw przedsiębiorczych, społecznej odpowiedzialności biznesu, zwiększenie wydajności kształcenia wyższego i zawodowego;

- Sojusze na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności – zmierzające do likwidacji niedoborów kwalifikacji w 14 sektorach przemysłu wskazanych w unijnych strategiach.

W projektach mogą uczestniczyć organizacje działające w państwach Unii Europejskiej, państwach trzecich stowarzyszonych lub niestowarzyszonych z programem Erasmus+.

Budowanie potencjału w szkolnictwie wyższym, kształceniu i szkoleniu zawodowym oraz w sektorze Młodzież

W ramach tego działania, będącego elementem scentralizowanej części Akcji 2., wspierane są projekty współpracy międzynarodowej oparte na wielostronnych partnerstwach organizacji z krajów programu

Uczestnicy warsztatów kulinarnych w Łodzi, zorganizowanych przez FRSE

i z państw niestowarzyszonych z programem. Ogólnym celem tych przedsięwzięć jest współpraca międzynarodowa na rzecz zmniejszenia różnic społeczno-gospodarczych, osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, wzmacniania dialogu międzykulturowego i reform strukturalnych. Oczekuje się także, że inicjatywy te przyczynią się do realizacji priorytetów Komisji Europejskiej w zakresie modernizacji cyfrowej, zapobiegania zmianom klimatu, integracji imigrantów, wzrostu bezpieczeństwa i zatrudnienia. Szczegółowe priorytety dostosowano do specyfiki obszarów Erasmusa+. Można się z nimi zapoznać w *Przewodniku po programie Erasmus+*.

Działania Jean Monnet

Program ten przyczynia się do zwiększenia wiedzy o Unii i integracji europejskiej. Projekty można realizować w obszarze szkolnictwa wyższego oraz w innych dziedzinach kształcenia i szkolenia. W tym pierwszym przypadku program służy poprawie jakości nauczania i prowadzenia badań na temat Unii Europejskiej, pogłębianiu integracji europejskiej oraz promowaniu wiedzy o UE na całym świecie. W ramach Jean Monnet uczelnie mogą wnioskować o fundusze na:

- moduły kształcenia – będące częścią programu nauczania,
- katedry – czyli granty dla badaczy specjalizujących się w studiach nad UE,
- centra doskonałości – miejsca skupiające wysoko wykwalifikowanych ekspertów z obszaru studiów nad Unią Europejską i upowszechniających swój dorobek w przestrzeni publicznej.

W innych dziedzinach kształcenia i szkolenia Jean Monnet wspiera doskonalenie zawodowe nauczycieli oraz tworzenie sieci szkół ukierunkowanych na poszerzanie wiedzy o Unii.

Tego rodzaju podmioty mogą organizować działania umożliwiające nauczycielom rozwijanie nowych umiejętności i pogłębianie wiedzy na temat funkcjonowania Wspólnoty.

Trzecim działaniem wspieranym przez Jean Monnet jest organizacja debat orientacyjnych w ramach sieci tematycznych, tworzonych w szkolnictwie wyższym lub innych dziedzinach kształcenia i szkolenia. Dla przykładu w 2024 roku debaty mogą dotyczyć gospodarki służącej ludziom oraz stosunków UE z Afryką i Ameryką Łacińską. W skład sieci w szkolnictwie wyższym musi wchodzić co najmniej 12 uczelni z państw członkowskich UE lub państw trzecich stowarzyszonych z programem.

Akcja 3.

Działania skierowane do młodzieży

Najmniejsza akcja Erasmusa+ wspiera dialog usystematyzowany i współpracę między młodymi ludźmi a osobami odpowiedzialnymi za tworzenie polityki dotyczącej młodzieży. Najważniejsze z działań – Europejska Młodzież Razem – ma na celu nawiązywanie współpracy, umożliwiając osobom młodym z całej Europy tworzenie wspólnych projektów, organizowanie wymian i promowanie szkoleń (np. dla liderów grup młodzieżowych / osób pracujących z młodzieżą). O dofinansowanie mogą się ubiegać konsorcja przynajmniej 5 wnioskodawców z co najmniej 5 państw członkowskich UE lub państw trzecich stowarzyszonych z programem.

Pełna lista działań wspieranych w ramach Akcji 3. opisana jest w *Przewodniku po programie Erasmus+* oraz na stronach EACEA.

Program Erasmus+ w Polsce w 2023 roku

W 2023 roku o dofinansowanie ze środków programu Erasmus+ ubiegało się w Polsce ok. 3,5 tys. instytucji. Ponad 2/3 spośród nich złożyło do Narodowej Agencji tylko jeden wniosek, co czwarty podmiot złożył dwa do pięciu, a niemal 4% wnioskodawców przedstawiło sześć bądź więcej projektów. We wszystkich sektorach w obu akcjach zdecentralizowanych 2 tys. instytucji otrzymało dofinansowanie na realizację 2519 projektów, co stanowi piąty wynik w krajach programu Erasmus+. Pierwsze miejsce na liście krajów o największej liczbie dofinansowanych projektów w 2023 roku, podobnie jak w roku 2022,

pierwsze miejsce Włoch. W sektorze Edukacja dorosłych natomiast jest to miejsce trzecie, z liczbą dofinansowanych projektów niewiele mniejszą niż w Hiszpanii i we Włoszech.

We wszystkich Narodowych Agencjach działających w krajach programu Erasmus+ wnioskodawcom przyznano łącznie środki na realizację ponad 30 tys. projektów, co stanowi wzrost o około 23% w porównaniu z 2022 rokiem. W Polsce liczba dofinansowanych projektów wzrosła w porównaniu z 2022 rokiem o 7%. Pod tym względem w polskich projektach wyróżnia się sektor Edukacji dorosłych,

przyznanych beneficjentom. Silne wsparcie uzyskały także placówki edukacyjne oraz inne podmioty realizujące projekty w sektorach Kształcenie i szkolenia zawodowe (44 869 889 euro) oraz Edukacja szkolna (37 083 106 euro).

W Akcji 1. beneficjenci zaplanowali łącznie 91 045 mobilności. Wśród nich niemal 72% to wyjazdy osób uczących się: uczniów, studentów, słuchaczy, młodzieży, a odsetek ten jest nieco mniejszy niż w 2022 roku. Przewaga procentowa wyjazdów tej grupy nad wyjazdami pracowników i kadry dydaktycznej utrzymuje się w sektorach Kształcenie

Przykładowe działania podejmowane w Akcji 2.:

- tworzenie i upowszechnianie produktów edukacyjnych, np. programów i treści szkoleniowych, scenariuszy lekcji, materiałów dydaktycznych oraz innowacyjnych metod pracy;
- nawiązywanie kontaktów międzynarodowych, tworzenie sieci współpracy, wymiana doświadczeń, organizowanie seminariów i konferencji tematycznych, wizyt studyjnych, szkoleń i kursów.

przypadło Hiszpanii, a kolejne zajęły Niemcy, Francja i Włochy.

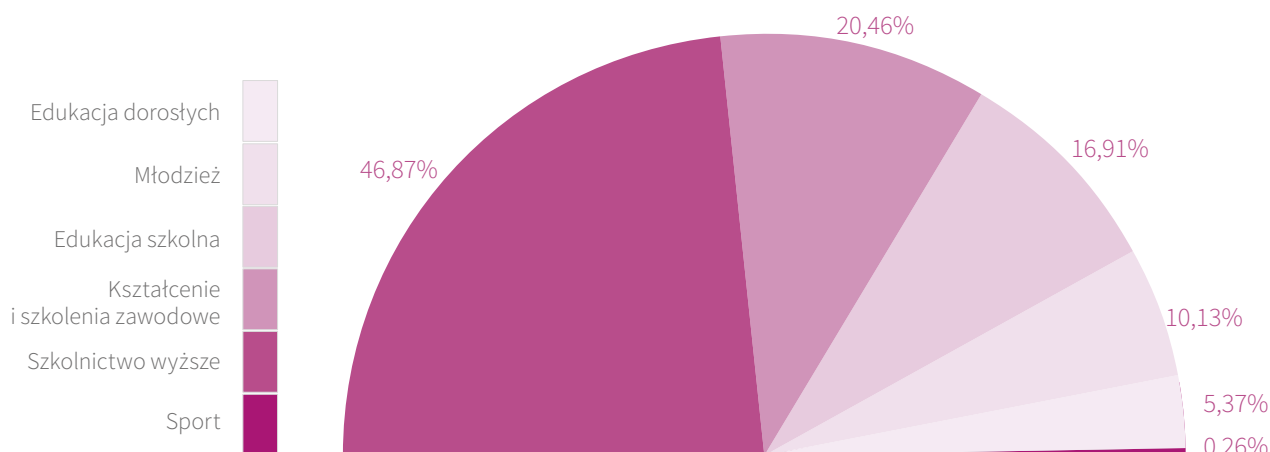
Na tle innych państw liczba projektów dofinansowanych przez Polską Narodową Agencję wypada najkorzystniej w sektorach Sport oraz Edukacja dorosłych. W sektorze Sport, w którego ramach nabór wniosków do akcji zdecentralizowanych odbył się w 2023 roku po raz pierwszy, liczba dofinansowanych projektów daje Polsce drugą lokatę, z nieznaczną stratą do zajmujących

w którym dofinansowano o niemal 19% więcej przedsięwzięć niż rok wcześniej, co w głównej mierze wynika z liczby wspartych projektów mobilności.

Największe dofinansowanie w 2023 roku otrzymały uczelnie, co jest odzwierciedleniem podziału środków przyznanych przez Komisję Europejską poszczególnym sektorom programu. Podobnie jak w 2022 roku, do sektora Szkolnictwo wyższe trafiło niemal 47% spośród 219 337 555 euro

i szkolenia zawodowe, Młodzież oraz Szkolnictwo wyższe, jednak w każdym z nich nieco się zmniejszyła w porównaniu z rokiem 2022. Uczniowie stanowią większość również wśród uczestników mobilności sektora Edukacja szkolna, i jest to odsetek wyższy niż w 2022 roku. Procentowy wzrost udziału osób uczących się w wyjazdach, w porównaniu z 2022 rokiem, odnotowujemy także w sektorze Edukacji dorosłych.

Wykres 1. Rozkład dofinansowania przyznanego w 2023 r. na projekty realizowane w poszczególnych sektorach

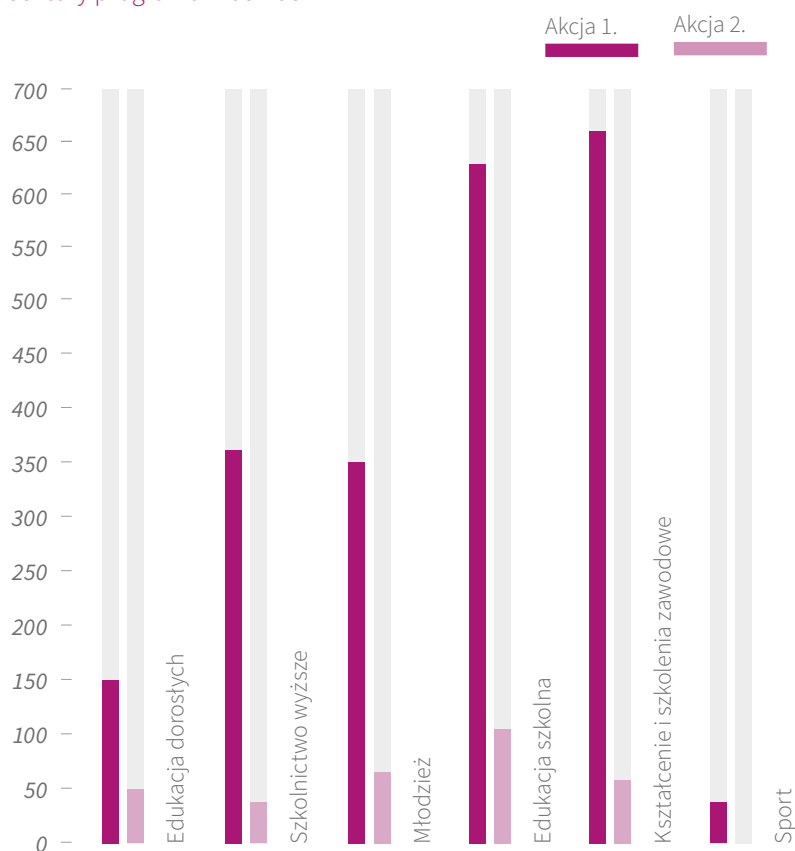

Łączna kwota: 219 337 555 euro. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Wykres 2. Liczba projektów dofinansowanych w 2023 r. w podziale na akcje i sektory programu Erasmus+

W Akcji 2. dofinansowanie uzyskało 319 projektów (13,2% wszystkich objętych wsparciem w 2023 roku). Większość z nich (61,17%) stanowiły Partnerstwa na małą skalę, z których korzystają głównie podmioty posiadające mniejsze doświadczenie. O dofinansowanie tego rodzaju przedsięwzięć wnioskowano najczęściej w sektorach Edukacja szkolna i Edukacja dorosłych, gdzie stanowiły one więcej niż 70% wniosków w Akcji 2. W sektorze Szkolnictwo wyższe nabór obejmował tylko Partnerstwa współpracy (dofinansowano 38 partnerstw spośród 220 złożonych wniosków).

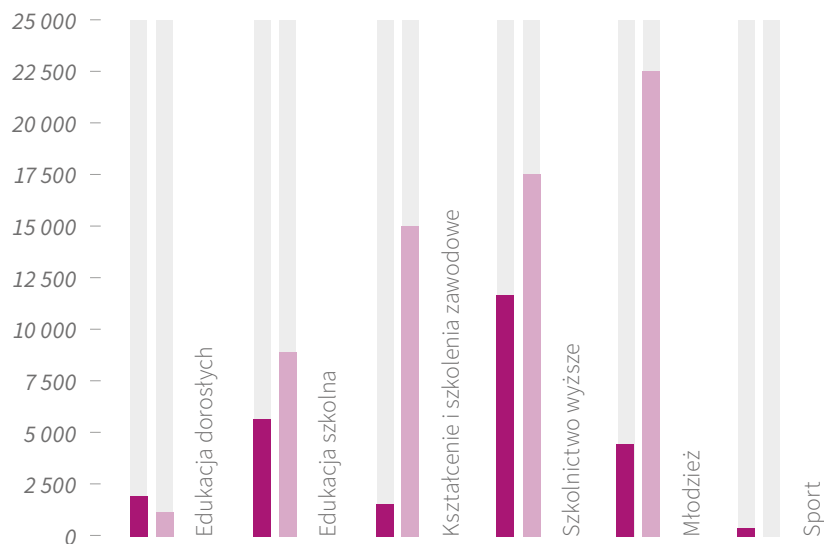

Łączna liczba projektów: 2519. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Wykres 3. Liczba mobilności osób uczących się i kadry edukacyjnej zaplanowanych w projektach Akcji 1., dofinansowanych w 2023 r.

nauczyciele,
kadra edukacyjna,
administracyjna
i młodzieżowa

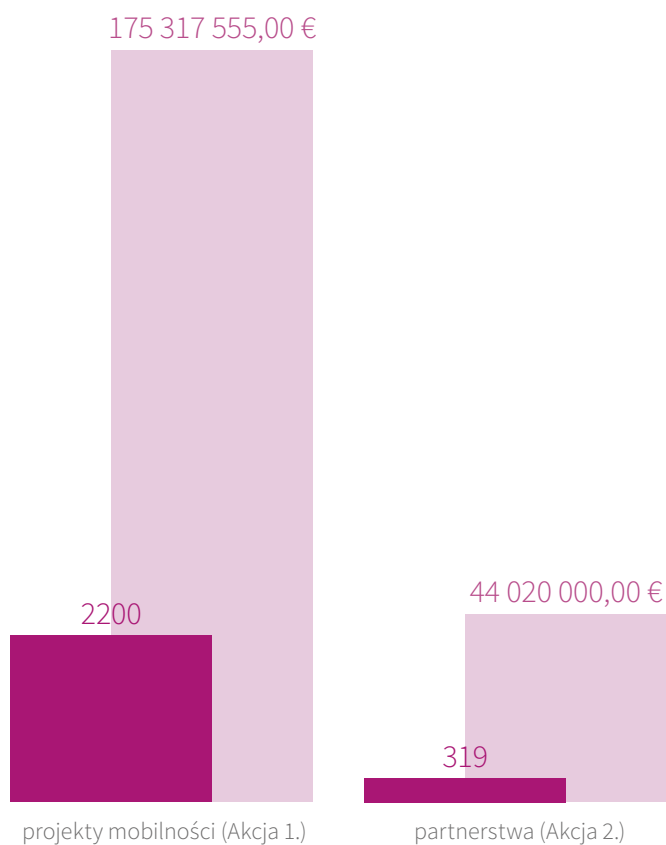
uczniowie,
studenci,
słuchacze,
młodzież

Łączna liczba mobilności: 91 045. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Wykres 4. Liczba projektów oraz wartość dofinansowania przyznanego w 2023 r. na projekty realizowane w poszczególnych akcjach zdecentralizowanych

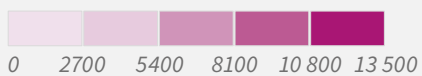
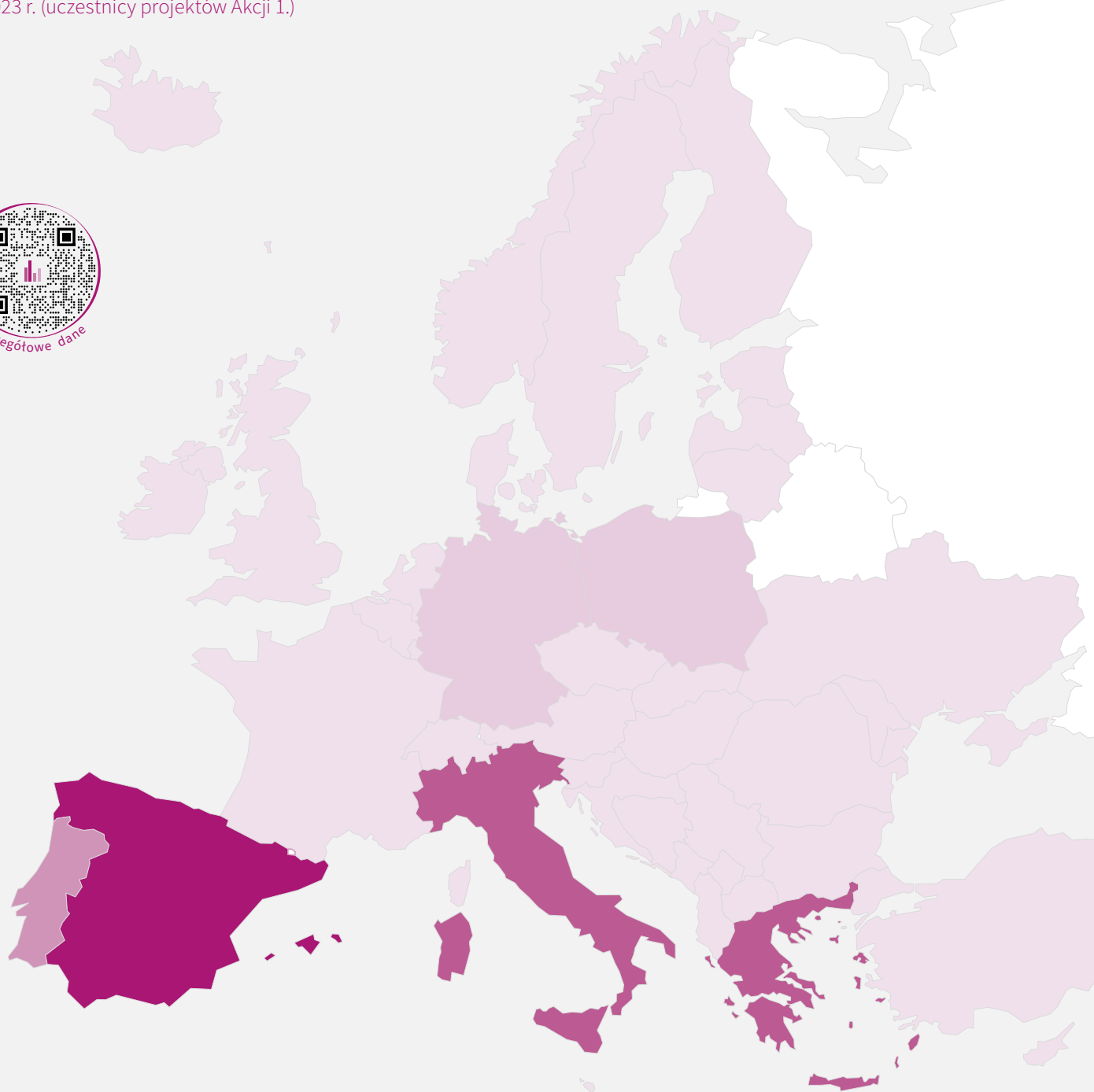
projekty
dofinansowanie

Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Mapa 1.

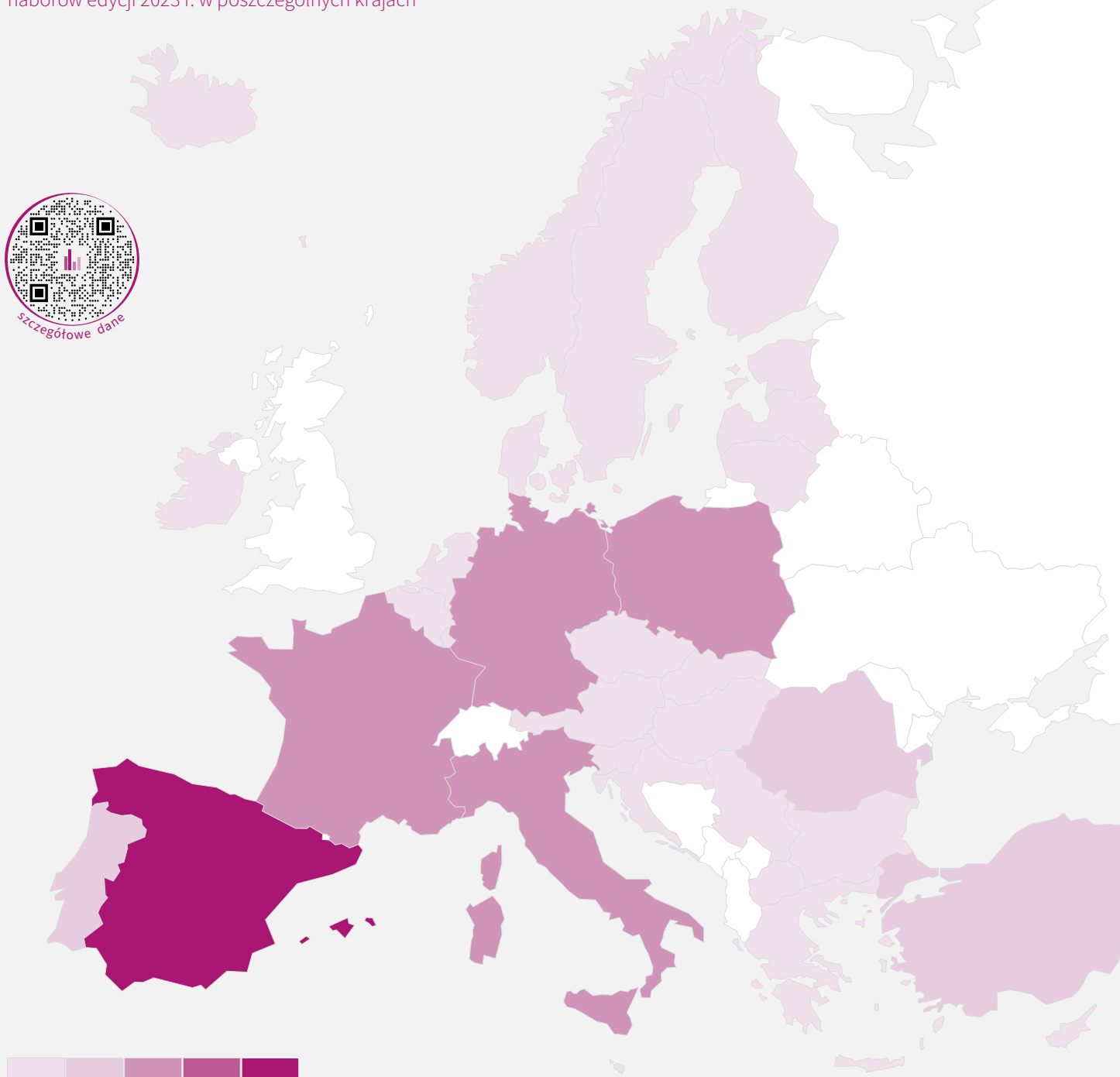
Kierunki wyjazdów dofinansowanych w Polsce
w 2023 r. (uczestnicy projektów Akcji 1.)

Łączna liczba wyjazdów: 68 008. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Mapa 2.

Polska na tle Europy: liczba projektów Erasmus+, którym przyznano dofinansowanie w ramach naborów edycji 2023 r. w poszczególnych krajach

0 900 1800 2700 3600 4500

Łączna liczba projektów: 30 028. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Erasmus+

Szkolnictwo wyższe

Nie tylko dla studentów, nie tylko na studia, nie tylko w Europie. Program Erasmus+ w sektorze Szkolnictwo wyższe od lat oferuje dużo szersze możliwości, które powinien znać każdy, kto ma cokolwiek wspólnego z nauką. Przy wsparciu UE za pośrednictwem macierzystej uczelni można wyjechać na zagraniczny staż zawodowy do dowolnej firmy, studiować w Azji albo na Karaibach bądź uczyć się przez internet w międzynarodowym towarzystwie. W 2023 roku budżet sektora był tradycyjnie największy spośród wszystkich w programie i o 8% wyższy niż rok wcześniej. Nie dla wszystkich jednak wystarczyło pieniędzy, bo zainteresowanych przybywa jeszcze szybciej.

Dla kogo?

- Projekty mobilności (Akcja 1.) realizować mogą uczelnie, konsorcja uczelniane oraz instytuty naukowo-badawcze posiadające Kartę Erasmusa (*Erasmus Charter for Higher Education, ECHE*). Z wyjazdów korzystają studenci, pracownicy badawczy, dydaktyczni i badawczo-dydaktyczni oraz kadra administracyjna.
- W Partnerstwach współpracy (Akcja 2.) mogą brać udział uczelnie i inne podmioty zainteresowane pracą na rzecz szkolnictwa wyższego – w tym poprawą jakości kształcenia. Szkoły wyższe mogą zapraszać do współpracy inne instytucje i organizacje (w tym przedsiębiorstwa), które chcą przyczynić się do wdrożenia innowacji dydaktycznych. Uczestnicy projektów mają możliwość wyjazdu za granicę w celu pogłębienia współpracy.

Jak korzystać?

- Na studia i w celu prowadzenia zajęć można wyjechać do uczelni, z którą jednostka macierzysta podpisała umowę. Wyjazd na praktyki i szkolenia nie wymaga takiej umowy i możliwy jest praktycznie do każdej instytucji lub przedsiębiorstwa, z którymi zostanie podpisane porozumienie o programie praktyki/szkolenia.
- Partnerstwa współpracy realizują zazwyczaj członkowie grupy, która zainicjowała projekt. Z wypracowanych rezultatów przedsięwzięcia korzysta jednak cała grupa docelowa zdefiniowana we wniosku.

Wielki skok popularności

Polskie uczelnie coraz bardziej doceniają korzyści z udziału w Akcji 2. programu Erasmus+. Rok 2023 był rekordowy pod względem liczby zgłoszonych wniosków – gdyby nie ograniczenia budżetowe, wsparcie otrzymałoby znacznie więcej inicjatyw, bo jakość bardzo wielu aplikacji była znakomita. Brak środków spowodował też spadek liczby wyjazdów w Akcji 1. – uczestnicy dostali za to wyższe stypendia

Sektor szkolnictwa wyższego, z którego wywodzi się program Erasmus+, obchodził dwie rocznice: 35. rok realizacji w Europie i 25. w Polsce. Z szacunków wynika, że od stycznia do grudnia 2023 roku z programu skorzystało w sumie kilkanaście tysięcy osób reprezentujących polskie uczelnie. Wyjątkową popularnością cieszyły się projekty Partnerstw współpracy (Akcja 2.) – w dwóch konkursach złożono aż 220 wniosków! Każdy z nich przewiduje wprowadzenie interesującej innowacji dydaktycznej oraz/lub lepsze przygotowanie osób pracujących na rzecz szkolnictwa wyższego poprzez poprawienie ich kompetencji. To wymierna korzyść dla całego polskiego systemu edukacji!

W 2023 roku coraz bardziej doceniane były też zalety Mieszanych programów intensywnych (*Blended Intensive Programmes*, BIPs). W pierwszym konkursie tej fazy Erasmusa+ uczelnie otrzymały dofinansowanie na organizację 153 BIPs, w konkursie 2023 były to już 183 programy.

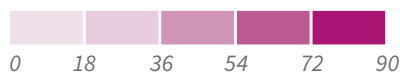
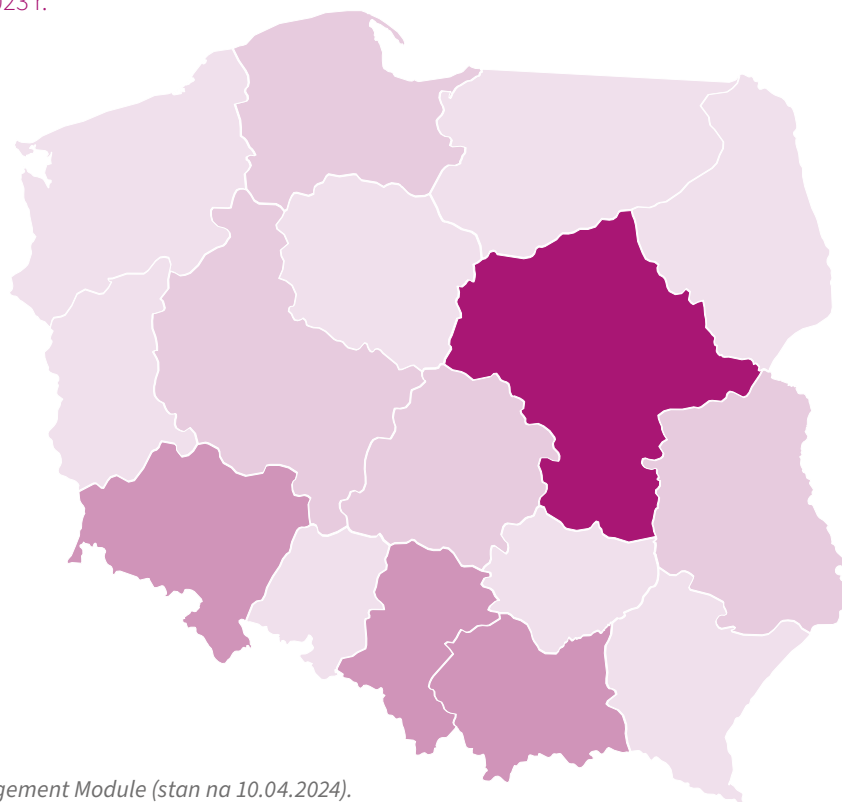
Rok 2023 udowodnił również, jak trafionym pomysłem była inicjatywa tworzenia Uniwersytetów Europejskich. Międzynarodowe sojusze uczelni, nastawione na harmonizację procesów zarządczych oraz zapewnienie elastyczności indywidualnych ścieżek kształcenia, znacznie lepiej radzą sobie z usuwaniem barier administracyjnych utrudniających czerpanie korzyści z mobilności. W 2023 roku do Uniwersytetów Europejskich, wyłanianych w ramach scentralizowanych konkursów organizowanych przez Komisję Europejską, dołączyły kolejne polskie szkoły wyższe, a Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji przez cały rok promowała ich dokonania, organizując konferencje i prowadząc prace badawcze.

Projekty mobilności

W konkursie wniosków na Projekty mobilności w państwach UE i stowarzyszonych z programem (KA131) sektor Szkolnictwo wyższe miał do rozdysponowania

Mapa 4.

Liczba projektów dofinansowanych w 2023 r.
w podziale na województwa

Łącznie: 403 projekty. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

kwotę 75 292 514 euro. W porównaniu z rokiem 2022 budżet Akcji 1. był wyższy o niemal 8%. Beneficjenci wyrazili gotowość do realizowania 249 projektów: 247 wniosków złożyły szkoły wyższe, a dwa – konsorcja utworzone w celu organizowania mobilności studentów i pracowników. Dofinansowano 249 umów, dzięki którym polscy uczestnicy Erasmusa+ zrealizują 24 695 wyjazdów, czyli nieco mniej niż zadeklarowano we wnioskach złożonych w roku 2022.

Ograniczenie planowanej liczby wyjazdów wynika z faktu, iż w 2023 roku wzrosła uśredniona stawka stypendiów. Wyjeżdżający otrzymują więc wyższe kwoty, ale dostępny budżet wystarcza dla mniejszego grona zainteresowanych.

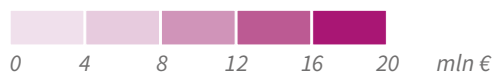
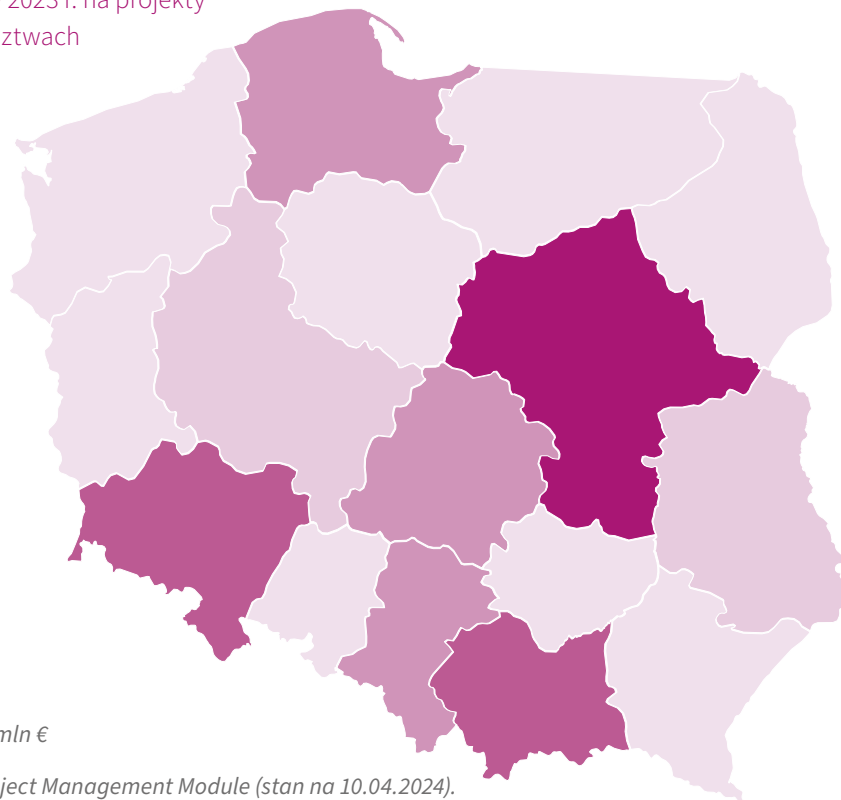

Erasmus był punktem zwrotnym – uformował kierunek prowadzonych przeze mnie badań i wpłynął na to, jak potoczyła się moja kariera naukowa.

*dr hab. inż. Małgorzata Włodarczyk-Biegun,
uczestniczka wyjazdu do holenderskiego Nijmegen w ramach Erasmusa+*

Mapa 5.

Wartość dofinansowania przyznanego w 2023 r. na projekty realizowane w poszczególnych województwach

Łączna kwota: 102 795 335 euro. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

W działaniu KA131
w 2023 roku zaplanowano

15 929

wyjazdów studentów.
Przewidziano również

8736

wyjazdów pracowników
akademickich

Na wspomnianą wcześniej liczbę mobilności składa się:

- 15 959 wyjazdów studentów (na studia: 10 763, na praktyki: 5196),
- 8736 wyjazdów pracowników (w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych: 4845, w celach szkoleniowych: 3891).

Podobnie jak rok wcześniej, w 2023 roku instytucje szkolnictwa wyższego miały możliwość ubiegania się o wsparcie projektów, podczas których realizowane są mobilności do i z krajów niestowarzyszonych z programem (Akcja 1., projekty KA171). Na ten cel przeznaczono 16 568 738 euro (w tym 16 183 471 euro na mobilność i 385 267 euro na wsparcie osób ze specjalnymi potrzebami, tzw. *Inclusion pot*). W takim limicie kwot – w ramach 116 projektów – sfinansowanych

będzie 1634 wyjazdów i przyjazdów studentek oraz 2980 mobilności pracowników uczelni (ogółem 4614 mobilności).

Innowacje dydaktyczne i zarządcze w uczelniach

W Akcji 2. złożono 220 wniosków, a dofinansowanie otrzymało 38 projektów na łączną kwotę blisko 12 mln euro. Wskaźnik sukcesu wyniósł 17%. Nowe inicjatywy są koordynowane w przeważającej części przez szkoły wyższe, a tylko w czterech przypadkach przez podmioty innego rodzaju. W puli znalazło się nieco więcej przedsięwzięć o wartości 400 tys. euro (19 projektów) niż o budżecie 250 tys. euro (16) i zaledwie 3 projekty o budżecie 120 tys. euro. Średni planowany czas

działania partnerstw wyniósł 29 miesięcy, z czego płynnie wniosek, że uczelnie są zainteresowane przede wszystkim przedsięwzięciami o szerokim zakresie.

Wnioskodawcy, którzy uzyskali dofinansowanie w roku 2023, podobnie jak w latach ubiegłych przewidują opracowanie bardzo różnicowanych rezultatów w projektach. Chodzi głównie o modernizację oferty kształcenia, metod dydaktycznych oraz podnoszenie kompetencji pracowników uczelni. Najbardziej aktywne w pozyskiwaniu funduszy były: Politechnika Gdańska i Politechnika Łódzka – obie uczelnie koordynują po cztery międzynarodowe partnerstwa. W Gdańsku powstają innowacyjne materiały w zakresie kształcenia na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego, zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska. Partnerstwa realizowane pod egidą łódzkiej uczelni mają służyć m.in. osiągnięciu przez uczelnie celów zrównoważonego rozwoju oraz podnoszeniu kompetencji studentów i nauczycieli w zakresie wykorzystywania nowoczesnych technologii, w tym wirtualnego świata w edukacji oraz rozwijania kompetencji miękkich przy zastosowaniu tzw. *outdoor learning*.

Informacje z pierwszej ręki

Naborom wniosków jak co roku towarzyszyły działania promocyjno-informacyjne. Uczelnie i inne instytucje szkolnictwa wyższego zainteresowane ofertą mogły liczyć na wsparcie w zakresie wnioskowania o środki oraz w realizacji zawartych umów.

W formule *face to face* zorganizowano m.in. spotkanie wprowadzające do realizacji Partnerstw współpracy (Warszawa). O wiele więcej wydarzeń informacyjno-szkoleniowych zorganizowano w formie online.

”

Zawsze byłam ciekawa ludzi i innych kultur – dlatego Erasmus był niesamowitym doświadczeniem. Wyjazd trudno co prawda porównać z prawdziwym życiem w innym kraju – bo jesteśmy przecież pod opieką uczelni, która nas przyjmuje – jednak dla mnie była to szansa zmierzenia się z innymi punktami widzenia, a przede wszystkim doświadczenia ogromnej otwartości.

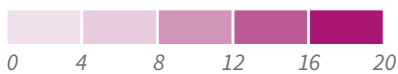
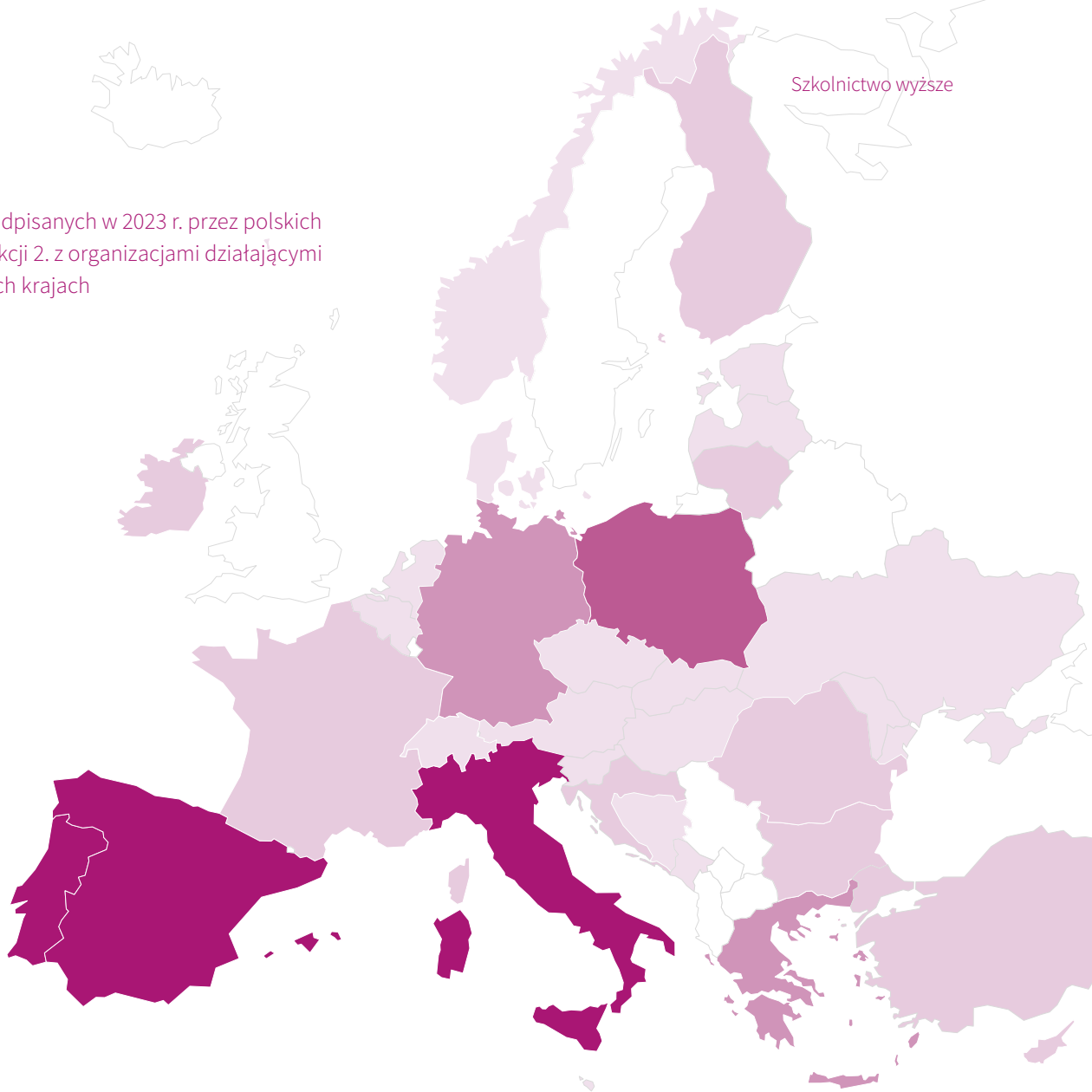
Marysia Machulska, artystka,
była stypendystka Erasmusa+ w Paryżu

I Konferencja Uniwersytetów Europejskich, Warszawa, maj 2023 r.

Mapa 6.

Liczba umów podpisanych w 2023 r. przez polskich beneficjentów Akcji 2. z organizacjami działającymi w poszczególnych krajach

Łącznie: 155 umów. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Były to:

- spotkanie przed terminem wnioskowania o projekty mobilności (1 lutego);
- spotkanie przed terminem składania sprawozdań końcowych z realizacji umowy KA131-2021 (29 listopada);
- spotkania na temat Partnerstw współpracy (31 stycznia i 7 lutego);
- konsultacje indywidualne dla wnioskodawców w Akcji 2. (Partnerstwa współpracy, KA220, runda I – 27–28 lutego i 1 marca);
- spotkanie przypominające zasady Partnerstw współpracy dla realizatorów projektów dofinansowanych w konkursie 2022 (5 października);
- konsultacje indywidualne dla wnioskodawców w Akcji 2. (Partnerstwa współpracy, KA220, runda II – 18–19 września).

Biuro Szkolnictwa wyższego w Narodowej Agencji nie zapomniało także o potrzebach informacyjnych polskich szkół wyższych w zakresie akcji centralnych.

Przeprowadzono webinary na temat:

- wspólnych studiów Erasmus Mundus w konkursie 2023 (EMJM, EMDM), 13 stycznia;
- akcji Jean Monnet dla szkolnictwa wyższego, 23 stycznia.

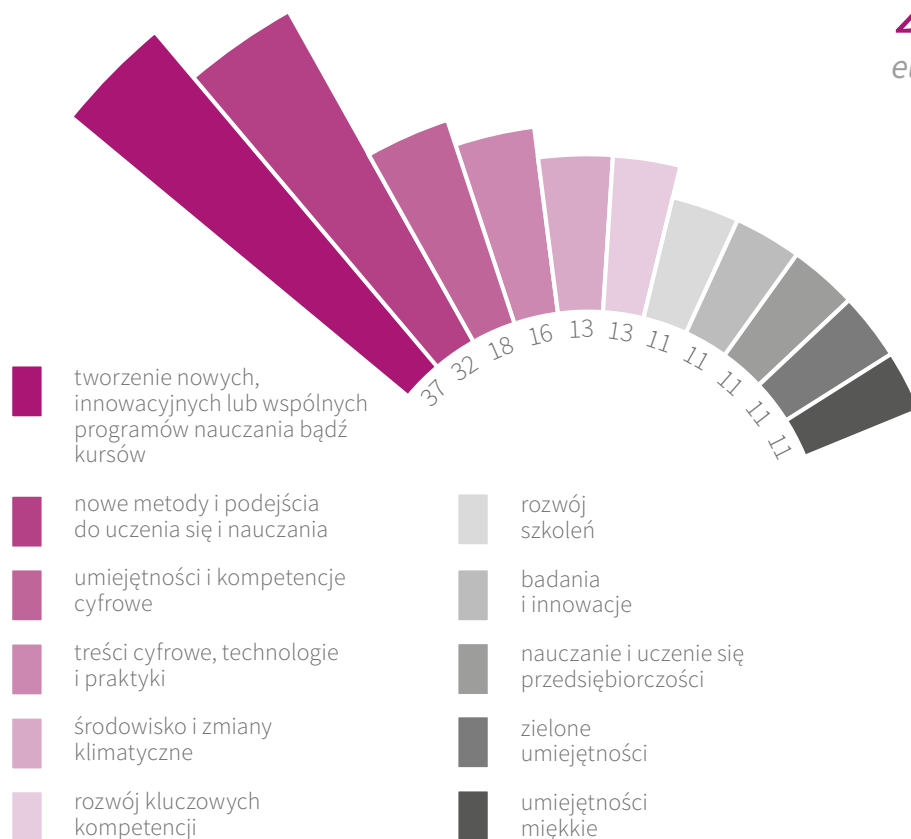
W obszarze Szkolnictwo wyższe we współpracy z Zespołem ds. szkoleń międzynarodowych Erasmus+ (TCA) zrealizowano seminarium kontaktowe dla osób zainteresowanych realizacją Partnerstw

współpracy. Spotkanie pt. „Get cOnnected! Advancing Higher Education through New Erasmus+ Cooperation Partnerships” (Go-aHED) odbyło się 23–26 października w Warszawie. W wydarzeniu będącym wynikiem współpracy narodowych agencji z Polski, Francji i Hiszpanii wzięły udział 73 osoby z 13 krajów Europy. Celem seminarium było zachęcenie uczestników do realizacji nowych przedsięwzięć i umożliwienie nawiązania nowych kontaktów.

W Akcji 2. sektora połowę dofinansowanych projektów stanowią te o budżecie w wysokości

250 000
euro

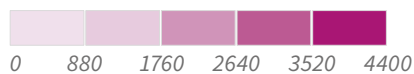
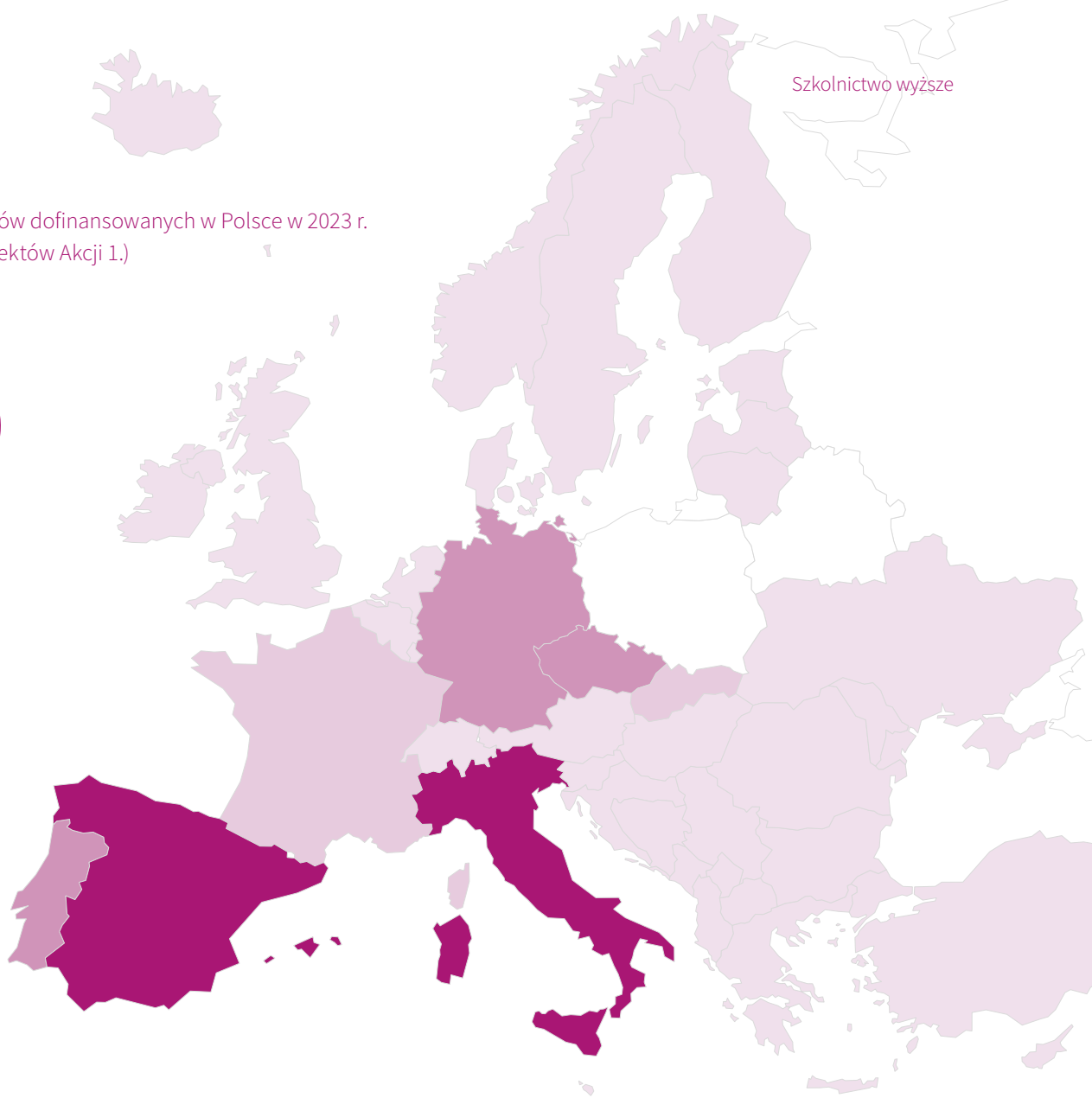
Wykres 5. Najczęściej podejmowana tematyka (w %) w Partnerstwach współpracy realizowanych od 2023 r.

Dane (w %) dotyczą 38 dofinansowanych partnerstw w sektorze Szkolnictwo wyższe. Przedstawiono tematy wskazane w co najmniej 10% przedsięwzięć. Wnioskodawcy mogli podać kilka tematów. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Mapa 7.

Kierunki wyjazdów dofinansowanych w Polsce w 2023 r.
(uczestnicy projektów Akcji 1.)

Łącznie: 27 211 wyjazdów. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Współpraca z organizacjami studenckimi

Narodowa Agencja kontynuowała współpracę z organizacjami działającymi na rzecz studentów – najliczniejszej grupy uczestników Erasmus (Stowarzyszenie Erasmus Student Network Polska, Parlament Studentów RP, Krajowa Reprezentacja Doktorantów). Pracownicy Fundacji cyklicznie przekazywali ESN-owi informacje ważne dla studentów i ich macierzystych uczelni, które zostały pozyskane m.in. z Komisji Europejskiej i brukselskiej Agencji Wykonawczej. Uczelnie były także informowane o projektach i inicjatywach realizowanych przez ESN Polska, ESN International oraz inne organizacje oraz stowarzyszenia działające na rzecz studentów.

Erasmus+

Edukacja szkolna

Wykorzystanie oferty sektora Edukacja szkolna to szansa na podniesienie kompetencji nauczycieli i uczniów. Jest to także okazja do wzbogacenia oferty placówek edukacyjnych, zwiększenia ich prestiżu i kształtowania dobrego wizerunku w najbliższym otoczeniu. Pedagodzy realizujący projekty w programie nie lubią rutyny, cenią innowacje w nauczaniu, są kreatywni – chcą robić coś więcej, niż tylko realizować podstawę programową. Międzynarodowe przedsięwzięcia umożliwiają im zdobywanie doświadczeń, dzielenie się wiedzą i doskonalenie warsztatu, z czego od lat umiejętnie korzystają.

Dla kogo?

- Oferta sektora jest skierowana przede wszystkim do publicznych i niepublicznych placówek realizujących obowiązek szkolny i obowiązek nauki – od przedszkola po szkołę średnią. O środki mogą się ubiegać także lokalne i regionalne władze publiczne lub organy koordynacyjne (np. jednostki samorządu terytorialnego, kuratoria oświaty, ośrodki doskonalenia nauczycieli), a także inne podmioty działające w obszarze edukacji szkolnej.
- Uczestnikami projektów są przede wszystkim uczniowie, nauczyciele i niedydaktyczni pracownicy placówek edukacyjnych, np. asystenci nauczycieli, doradcy pedagogiczni, psychologowie oraz kadra zarządzająca. W nieco mniejszym zakresie z możliwości programu korzystają pracownicy instytucji związanych z edukacją szkolną: wizytatorzy, doradcy, koordynatorzy odpowiedzialni za ten obszar.

Jak korzystać?

- Każdego roku w Akcji 1. Narodowa Agencja ogłasza nabory wniosków o Akredytację lub na krótkoterminowe projekty mobilności. Wyjazdy uczestników do innych krajów mogą być łączone z działaniami wirtualnymi.
- Akcja 2. jest przeznaczona dla placówek chcących podejmować długo- i krótkoterminową współpracę z zagranicznymi partnerami w celu wymiany doświadczeń lub wypracowania innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych.

Akredytacja robi różnicę

W roku 2023 ponownie skokowo wzrósł budżet na dofinansowanie Projektów mobilności w Akcji 1.

W ciągu czterech lat zwiększył się on o 260% – z niewiele ponad 7 mln euro do prawie 27,5 mln euro! Dzięki temu wsparcie uzyskuje coraz więcej placówek. Dużym powodzeniem cieszą się też konkursy na dofinansowanie partnerstw międzynarodowych

Rok 2023 w sektorze Edukacja szkolna rozpoczął się od zatwierdzenia wyników konkursu o Akredytację (KA120) ogłoszonego w roku 2022. Przepustkę do programu uzyskali autorzy 208 spośród 438 wniosków, przy czym dziewięć Akredytacji przyznano koordynatorom konsorcjów. Na kolejny konkurs – ogłoszony w listopadzie – wpłynęło 579 wniosków, aż o 27% więcej niż w ramach konkursu z roku 2022. Ocenie merytorycznej poddano 557 wniosków, a Akredytacje przyznano 102 podmiotom.

Szkoły i inne placówki, które dzięki Akredytacji korzystały z uproszczonej ścieżki, do 23 lutego mogły składać wnioski o budżet na realizację swoich działań (KA121). Na konkurs wpłynęły 442 wnioski, w tym 430 indywidualnych i 12 od konsorcjów. W efekcie pod koniec kwietnia 2024 roku realizowanych było 435 projektów, które otrzymały dofinansowanie wynoszące łącznie 18 712 831 euro.

Duża liczba wniosków o Akredytacje, poszerzające się grono akredytowanych organizacji i składanych przez nie projektów

oznacza konieczność przeznaczania na tego typu inicjatywy coraz większych środków. W związku z tym w 2023 roku Narodowa Agencja zdecydowała się na zorganizowanie tylko jednej rundy selekcyjnej dla organizacji bez Akredytacji. W trakcie lutowego naboru wniosków na Projekty krótkoterminowe (KA122) wpłynęło 715 aplikacji, spośród których 555 osiągnęło wymagany próg jakości. W rezultacie – w momencie publikacji tego raportu – realizowanych było 195 projektów z naboru 2023, wspartych w sumie kwotą 8 140 275 euro.

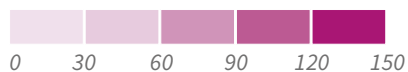
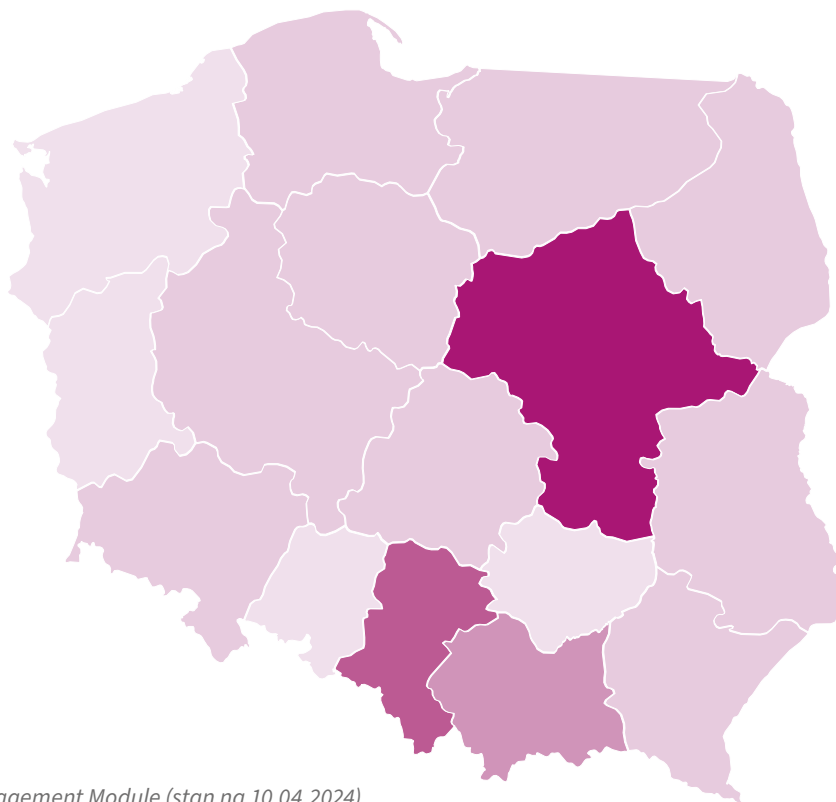
Dzięki rozstrzygniętych w 2023 roku konkursom w Akcji 1. wystartowało 630 projektów wartych w sumie 26 853 106 euro. Oznacza to, że NA wykorzystwała dostępny budżet w 97,8%. Kwota, która pozostała, stanowi rezerwę na pokrycie ewentualnych kosztów nadzwyczajnych w projektach realizowanych na podstawie Akredytacji.

Trendy w projektach mobilności

Wśród złożonych do Narodowej Agencji wniosków KA120 dotąd niewielki

Mapa 8.

Liczba projektów dofinansowanych w 2023 r. w podziale na województwa

Łącznie: 736 projektów. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

odsetek stanowiły te składane w imieniu konsorcjów (2020: 6; 2021: 7). Tymczasem w latach 2022 oraz 2023 NA otrzymała aż po 18 aplikacji tego typu. Oznacza to, że różnego rodzaju instytucje, np. organy prowadzące, zaczynają działać strategicznie i podejmują wieloletnie plany rozwoju dla nadzorowanych przez siebie podmiotów. Wśród aplikujących o projekty mobilności nadal najwięcej wniosków składają placówki edukacyjne z województw śląskiego i mazowieckiego.

Analizując złożone wnioski, można zauważyć, że w projektach KA121 oraz KA122 zaplanowano podobną liczbę mobilności. W Projektach krótkoterminowych (715 wniosków) beneficjenci składali dokumenty o dofinansowanie 7608

wyjazdów uczniów, 10 mobilności zaproszonych ekspertów zagranicznych oraz 7778 mobilności kadry (łącznie 15 396 mobilności). W projektach instytucji akredytowanych KA121 (442 wnioski) beneficjenci zaplanowali 9212 wyjazdów uczniów, 81 mobilności ekspertów z zagranicy

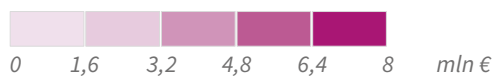
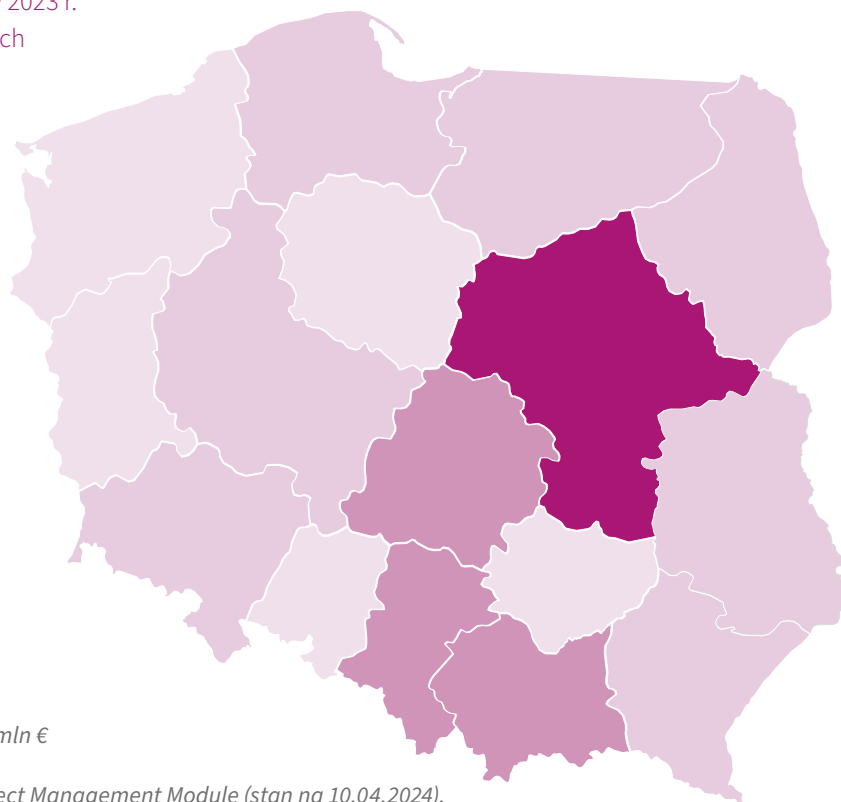

Udział w projektach Erasmus+ to nieoceniona wartość edukacyjna, możliwość poznania innowacyjnych metod pracy za granicą, nawiązanie międzynarodowych przyjaźni. Uczniowie doskonale znają język angielski i chętnie dzielą się swoim doświadczeniem.

Elżbieta Zadrozniak, nauczycielka oraz koordynatorka projektów Erasmus+, II LO im. Św. Królowej Jadwigi w Siedlcach

Mapa 9.

Wartość dofinansowania przyznanego w 2023 r. na projekty realizowane w poszczególnych województwach

Łączna kwota: 37 083 106 euro. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

93,6%
uczestników
mobilności w ramach
Projektów
krótkoterminowych
wyjechało do krajów
z Grupy 2, wśród których
są Hiszpania i Włochy

oraz 5749 mobilności kadry. W sumie daje to 15 042 wyjazdy.

Najpopularniejszym typem działań skierowanych do kadry w Projektach krótkoterminowych są kursy i szkolenia. We wnioskach przewidziano 1528 mobilności tego typu, co stanowi 35% spośród wszystkich 4355 wyjazdów zaplanowanych w ramach projektów z konkursu 2023. Z kolei dla uczniów najczęściej wybierano mobilność grupową (2285 razy, tj. 56,7% wszystkich wyjazdów). W Projektach krótkoterminowych planowano wizyty przede wszystkim w krajach Grupy 2 (Austria, Belgia, Cypr, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Malta, Niemcy, Portugalia, Włochy). Ich udział w wyjazdach ogółem wzrósł z 86,9% (rok 2022) do 93,6%.

Partnerstwa na rzecz współpracy

W trzecim roku nowego Erasmus+ pula środków przeznaczona na projekty Akcji 2. została zwiększona względem roku 2022. Zgodnie z umową z Komisją Europejską polska Narodowa Agencja miała do rozdysonowania 10 227 955 euro. Szkoły, placówki edukacyjne i inne podmioty złożyły łącznie w obu rundach naborów 655 wniosków, z czego 73% dotyczyło Partnerstw na małą skalę, a 27% – Partnerstw współpracy. W związku z ograniczeniami budżetowymi do realizacji zakwalifikowano zaledwie co szósty projekt (16,2%): 83 Partnerstwa na małą skalę i 23 Partnerstwa współpracy.

Wśród wniosków, które wpłynęły do sektora Edukacja szkolna w Akcji 2.,

ponad 74% stanowiły aplikacje złożone przez szkoły i przedszkola, zarówno publiczne, jak i prywatne. W obu rundach selekcyjnych o środki finansowe najczęściej występowały podmioty z województw: śląskiego (98), mazowieckiego (79) i małopolskiego (68). Jeśli natomiast wziąć pod uwagę liczbę szkół w poszczególnych regionach, zdecydowanie przodowały województwa: podkarpackie, śląskie, zachodniopomorskie, pomorskie i lubelskie. Wskaźnik liczby złożonych wniosków na 1000 szkół w roku 2023 wahał się w tych województwach w granicach 21–28 (dla porównania w roku 2022: 11–14,5).

Aktywność promocyjna i szkoleniowa

W 2023 roku działania informacyjno-promocyjne skupiały się na prezentowaniu zasad programu. Podczas spotkań organizowanych przez pracowników Narodowej Agencji objaśniano wprowadzone zmiany oraz przedstawiano nowe możliwości związane z uzyskaniem Akredytacji i międzynarodową współpracą szkół na platformie eTwinning. Część spotkań przeprowadzono stacjonarnie, a część online. Pozwoliło to dotrzeć do większej grupy potencjalnych wnioskodawców.

Jednym z ważniejszych wydarzeń była X edycja Ogólnopolskich Dni Informacyjnych FRSE (11–13 stycznia, online). W spotkaniach dotyczących sektora Edukacja szkolna wzięło udział 378 uczestników. Wspólnie z zespołem eTwinning zorganizowano też konferencję „Międzynarodowe projekty edukacyjne w praktyce” dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, które są organami prowadzącymi dla większości szkół publicznych w Polsce (Zamość, 13–15 czerwca). Jej celem było przybliżenie korzyści, jakie niosą szkołom programy Erasmus+

i eTwinning. Przedstawiciele sektora Edukacja szkolna wzięli też udział w corocznej Ogólnopolskiej Konferencji Anglistów „English Teaching Market” (Stare Jabłonki, 26–28 czerwca), a także w Mistrzostwach Europy Młodych Profesjonalistów EuroSkills Gdańsk 2023 (4–7 września) oraz w towarzyszącym im VI Międzynarodowym Kongresie Edukacji i Szkolnictwa Zawodowego.

Dla wnioskodawców Akcji 1. przeprowadzono seminaria informacyjno-promocyjne w Zdunach (29–31 sierpnia), Charzykowie (25–28 września) oraz w Warszawie (28 września i 2 października). W dniach 13, 15, 17 lutego miały też miejsce indywidualne konsultacje online dla zainteresowanych realizacją Projektów krótkoterminowych (KA122), a 9 i 13 października – dla starających się o Akredytację Erasmusa (KA120). Ponadto zespół Akcji 1. wykorzystywał do promowania programu wydarzenia organizowane przez inne podmioty – np. webinary eTwinning z serii „Synergia E+ i eTwinning – Erasmus+ Akcja 1. – porównanie wniosków KA122 i KA120” (30 stycznia) czy tarnowską konferencję „Szkolnictwo zawodowe w Polsce. Szanse, innowacyjne strategie i kierunki rozwoju” (29 maja).

Zespół Akcji 1. przygotował również przewodnik *Uczniowie w projektach*, przeznaczony dla szkół i instytucji działających na polu edukacji, który wskazuje dostępne dla uczniów formy doskonalenia umiejętności w programie Erasmus+, oraz zaktualizował publikację *Zarządzanie projektem mobilności. Akcja 1. sektora Edukacja szkolna Erasmus+*.

W 2023 roku przeprowadzono różnorodne działania związane z promocją obu rund konkursowych w Akcji 2. W dniach 16 i 17 lutego odbyły się spotkania online,

Kwota dostępnych środków na dofinansowanie projektów w Akcji 1. rośnie systematycznie.

W 2020 roku było to

7 099 269 euro,

w 2021:

16 307 784 euro,

w 2022:

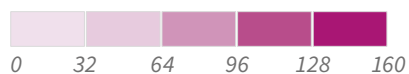
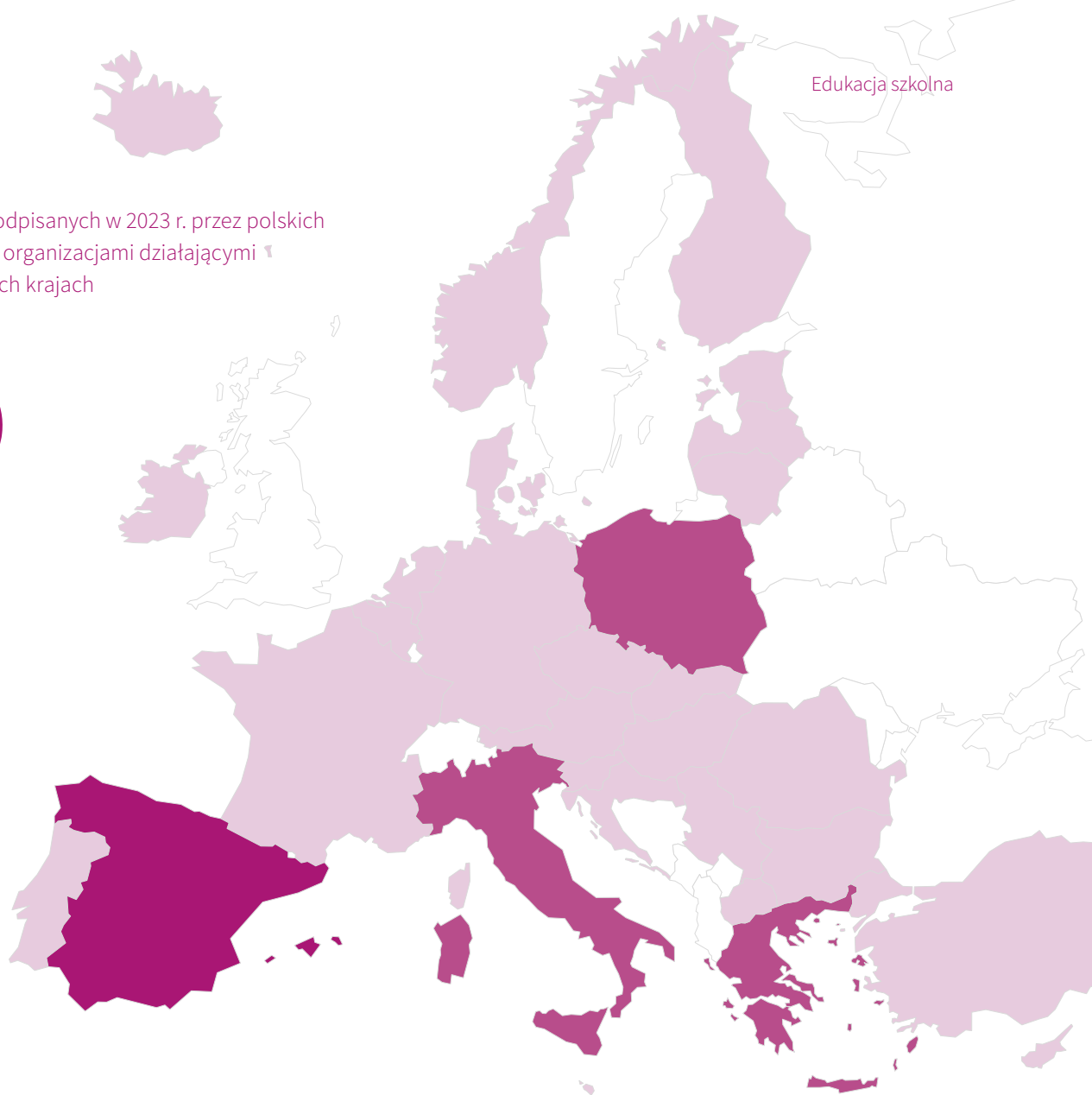
26 257 253 euro,

a w 2023:

27 457 666 euro

Mapa 10.

Liczba umów podpisanych w 2023 r. przez polskich beneficjentów z organizacjami działającymi w poszczególnych krajach

Łącznie: 1004 umowy. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

a 21 lutego w Warszawie zorganizowano warsztaty stacjonarne „Od potrzeby do koncepcji projektu”, podczas których grupa uczestników ćwiczyła tworzenie planu projektu w jego najważniejszych obszarach: analizy potrzeb, wyznaczania celów, planowania działań i rezultatów. W sumie we wszystkich spotkaniach

promocyjnych wzięło udział 206 potencjalnych wnioskodawców Akcji 2.

Działania szkoleniowe

W 2023 roku Narodowa Agencja organizowała także szkolenia wprowadzające – dla instytucji rozpoczynających realizację projektów (9 listopada nt.

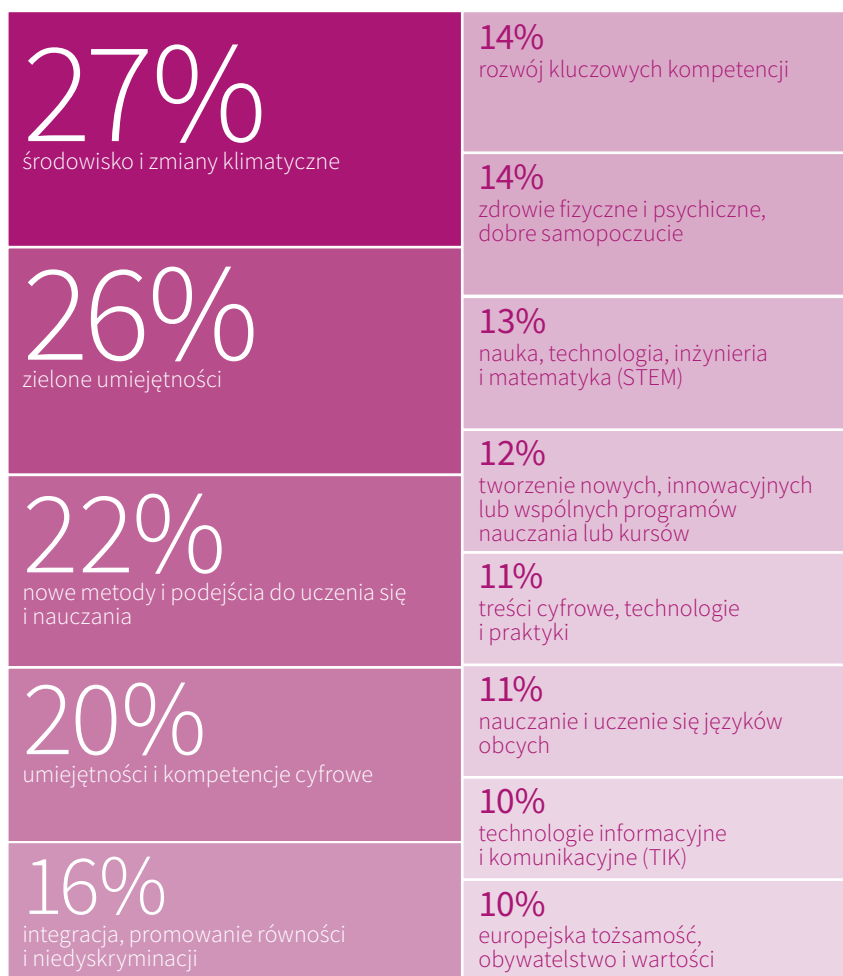
Akredytacji indywidualnych; 28–29 listopada nt. Akredytacji dla liderów konsorcjów; 7 listopada nt. Projektów krótkoterminowych). Skupiały się one na najistotniejszych elementach umowy, w tym na zarządzaniu budżetem, współpracy między partnerami, osiągnięciu wysokiej jakości działań oraz zapewnieniu trwałości

rezultatów. Przeprowadzono również trzy szkolenia online dla beneficjentów organizujących długoterminowe wyjazdy uczniów.

W Akcji 2. odbyły się 2 tury spotkań typu *kick-off*: 4 kwietnia dla beneficjentów II rundy konkursu 2022 (projekty

KA210) oraz 20 i 21 września dla beneficjentów projektów zatwierdzonych w I rundzie konkursu 2023 (projekty KA210 i KA220). Ogółem w roku 2023 w działaniach szkoleniowych skierowanych do beneficjentów sektora Edukacja szkolna wzięło udział 1340 osób.

Wykres 6. Najczęściej podejmowana tematyka w partnerstwach sektora Edukacji szkolnej realizowanych od 2023 r.

Dane dotyczą 106 dofinansowanych partnerstw w sektorze Edukacji szkolnej. Przedstawiono tematy wskazane w co najmniej 10% przedsięwzięć. Wnioskodawcy mogli podać kilka tematów. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

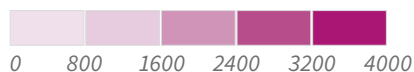
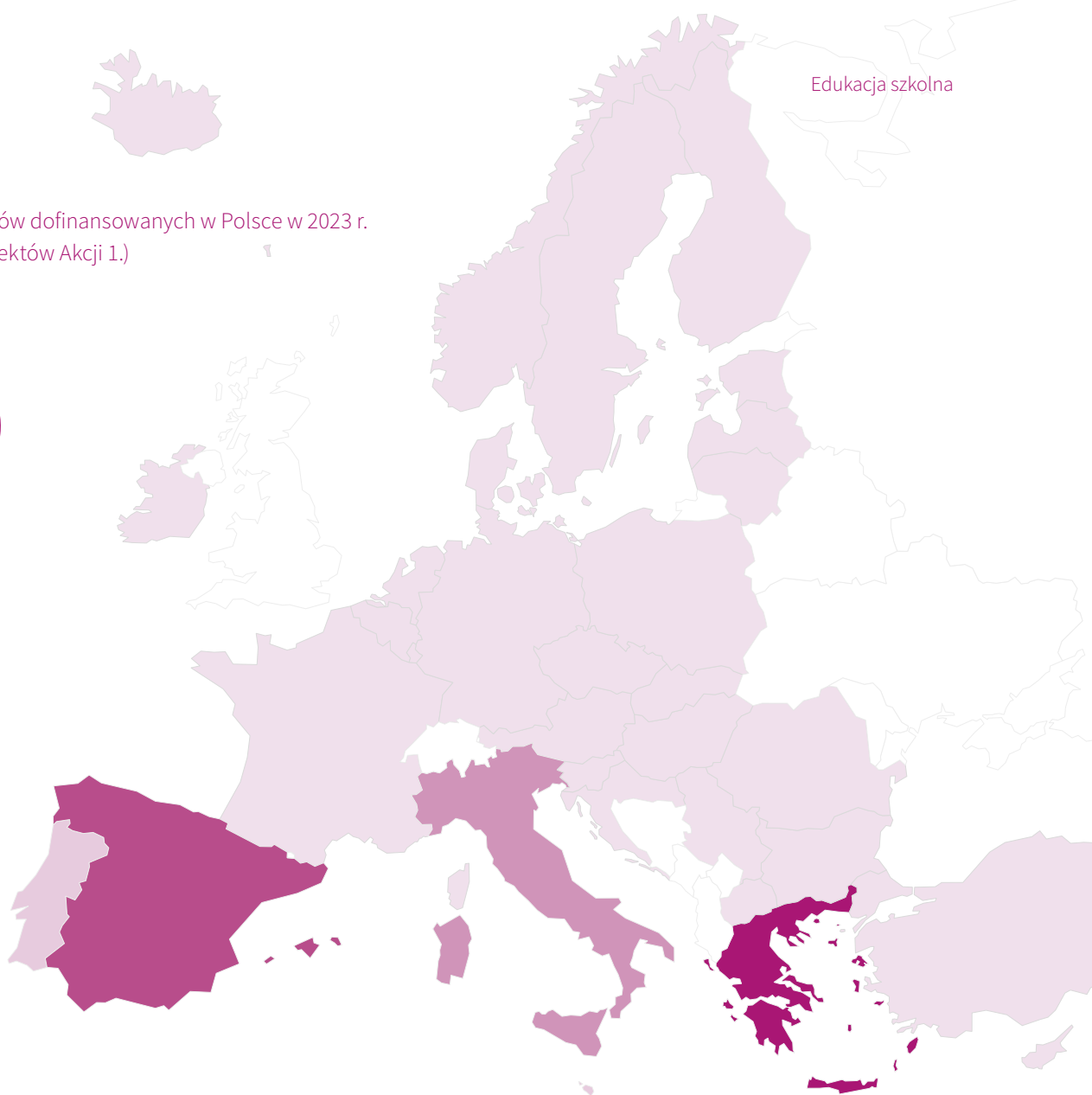

Marzena Nowicka z UWM w Olsztynie podczas konferencji „Szkoła przyszłości”, Olsztyn, październik 2023 r.

Mapa 11.

Kierunki wyjazdów dofinansowanych w Polsce w 2023 r.
(uczestnicy projektów Akcji 1.)

Łącznie: 15 194 wyjazdy. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Szansa na lepszy start

W programie Erasmus+ na lata 2021–2027 włączanie społeczne jest jednym z czterech głównych priorytetów. W projektach dostępny jest też dodatkowy mechanizm finansowania udziału osób z mniejszymi szansami (tzw. koszty nadzwyczajne na udział osób z niepeł-

nosprawnościami oraz dodatkowa stawka 100 euro na tzw. *inclusion support*). W roku 2023 w Akcji 1. sektora dofinansowanie przyznano 43 placówkom działającym na rzecz grup defaworyzowanych: 28 instytucjom akredytowanym i 15 beneficjentom realizującym Projekty krótkoterminowe, a więc większej liczbie niż rok wcześniej (27).

W Akcji 2. dofinansowanie uzyskało 5 przedsięwzięć, co stanowi 5% wszystkich złożonych projektów.

Erasmus+

Kształcenie i szkolenia zawodowe

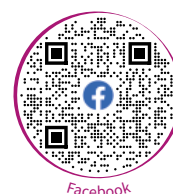
Projekty realizowane w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe (VET) programu Erasmus+ pozwalają na wzmocnienie zawodowych i kluczowych kompetencji uczniów oraz kadry, wspierają rozwój umiejętności niezbędnych na danym stanowisku pracy, a także stwarzają możliwości poznania nowoczesnych metod nauczania zawodu. Program ułatwia również wymianę dobrych praktyk i promowanie innowacyjnych metod pedagogicznych, przyczyniając się do rozwoju zawodowego i osobistego uczniów, nauczycieli oraz innych osób pracujących na rzecz podnoszenia jakości i efektywności edukacji branżowej.

Dla kogo?

- Projekty mogą być realizowane przez placówki edukacyjne lub inne podmioty zaangażowane w rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego – np. szkoły branżowe i techniczne, placówki kształcenia praktycznego i ustawicznego, instytucje szkoleniowe, małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), organizacje branżowe, fundacje, izby rzemieślnicze, szkoły wyższe, wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy, a także organy administracji samorządu lokalnego i regionalnego.
- Grupę docelową projektów stanowią uczniowie i absolwenci szkół branżowych i technicznych, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, kadra zarządzająca placówek oświatowych oraz trenerzy i szkoleniowcy.

Jak korzystać?

- W Akcji 1. instytucje, które planują organizowanie wyjazdów nieregularnie, mogą starać się o dofinansowanie Projektów krótkoterminowych. Organizowanie mobilności w dłuższym okresie jest możliwe po uzyskaniu Akredytacji, o którą można wnioskować raz w roku.
- Konkurs wniosków obowiązuje również w Akcji 2. Oferta konkursowa została dopasowana do potrzeb zarówno doświadczonych beneficjentów Erasmusa+, jak i do podmiotów nowych lub działających na mniejszą skalę.

Konkurencja coraz większa

W roku 2023 po raz kolejny przekonał się o sile oddziaływania projektów Erasmus+ na szkolnictwo zawodowe w Polsce. W ramach Akcji 1. dofinansowano łącznie 665 projektów. Natomiast w Akcji 2. wsparcie uzyskało 26 Projektów współpracy i 34 Projekty partnerskie na małą skalę. Zainteresowanie było dużo większe – a doskonałych pomysłów całe mnóstwo!

Wyniki konkursu świadczą o dużym zainteresowaniu wyjazdami w ramach programu Erasmus+, a przede wszystkim o otwartości i gotowości polskich szkół zawodowych do współpracy z instytucjami partnerskimi w innych krajach.

Projekty mobilności

W 2023 roku prym w Akcji 1. sektora wiedzy organizacje i instytucje, które w latach 2020–2022 zdobyły Akredytacje. W terminie do 20 lutego mogły one składać wnioski budżetowe na dofinansowanie planowanych mobilności. W sumie nadeszło je 613 spośród 649 uprawnionych beneficjentów, a łączna wartość aplikacji wyniosła 60 521 026 euro. Dostępny budżet na tę akcję pozwolił sfinansować działania warte w sumie 32 730 145 euro, a średni przyznany grant wyniósł około 53 509 euro.

Podmioty bez Akredytacji ubiegały się o wsparcie Projektów krótkoterminowych. W ramach konkursu wniosków do Narodowej Agencji wpłynęło 451 aplikacji – o 115 więcej w porównaniu z naborem 2022.

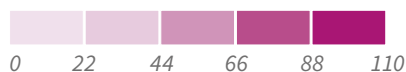
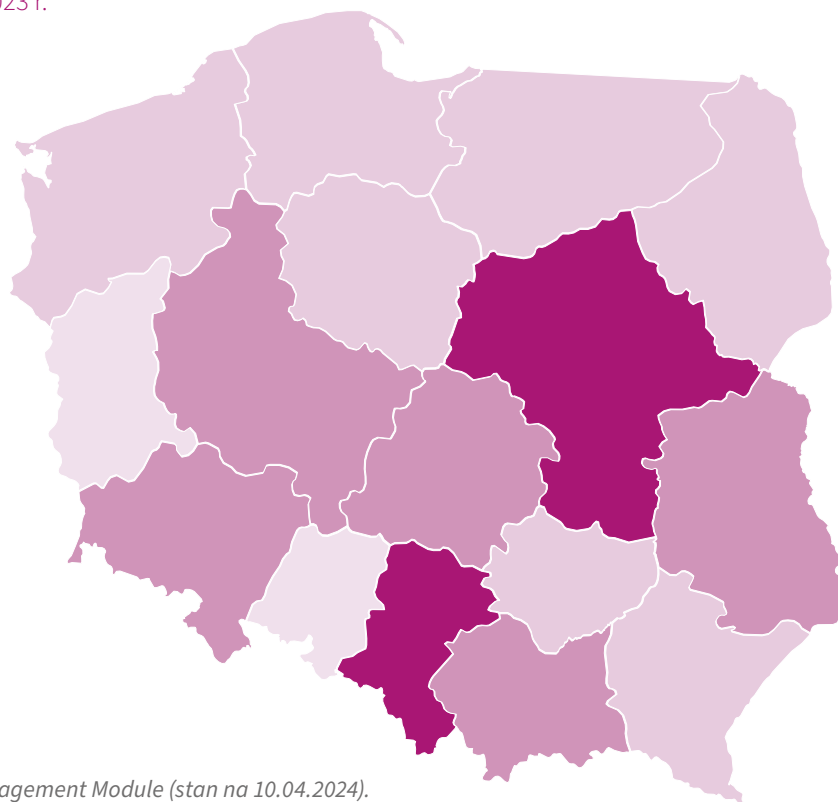
Do oceny merytorycznej przekazano 443 aplikacje, 4 odrzucono z powodu braków formalnych, kolejne 4 – na etapie sprawdzenia ryzyka podwójnego dofinansowania. W wyniku oceny merytorycznej 416 wniosków uzyskało ocenę pozytywną, a 27 odrzucono z powodu niskiej jakości. Dofinansowanie z programu Erasmus+ ostatecznie objęło 50 projektów na łączną kwotę 3 739 744 euro (stan na 10 kwietnia 2024 roku). Pozostałe wnioski, umieszczone na liście rezerwowej, uzyskały wsparcie w ramach projektu finansowanego ze środków Funduszy Europejskich na rzecz Rozwoju Społecznego (FERS), realizowanego przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji (więcej informacji na s. 80).

Łącznie w Akcji 1. w 2023 roku dofinansowanie dla swoich projektów zdobyło 661 podmiotów. W większości są to szkoły publiczne, a głównymi odbiorcami działań są uczniowie realizujący krótkoterminowe mobilności (nieprzekraczające 28 dni). W przypadku mobilności kadry najpopularniejsze działania to wyjazdy

Mapa 12.

Liczba projektów dofinansowanych w 2023 r.
w podziale na województwa

Łącznie: 720 projektów. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

na *job shadowing* oraz kursy i szkolenia. Mniejszym wzięciem cieszą się długoterminowe mobilności (powyżej 90 dni), z których korzystają głównie absolwenci.

Najbardziej aktywnymi regionami pod względem liczby złożonych wniosków (zarówno w ramach Akredytacji, jak i na Projekty krótkoterminowe) były województwa: mazowieckie, śląskie, wielkopolskie i dolnośląskie. Najczęściej wybieranymi krajami docelowymi mobilności były Hiszpania, Włochy, Grecja i Portugalia.

Partnerstwa współpracy

Wnioski o Partnerstwa współpracy (KA220) i Partnerstwa na małą skalę (KA210) składano w dwóch rundach:

- runda I – termin 22 marca;
- runda II – termin 4 października.

W I rundzie wpłynęło 146 wniosków o Partnerstwa współpracy o łącznej wartości 39 310 000 euro. Do oceny jakościowej przekazano 145, z czego 117 otrzymało oceny pozytywne (powyżej wymaganego progu 60 punktów na 100 możliwych). 28 wniosków oceniono negatywnie. Ostatecznie – na podstawie oceny jakościowej – zatwierdzono do realizacji 15 wniosków wartych 3 940 000 euro.

Poziom merytoryczny konkursu był wysoki – na liście rankingowej najtańszy z zaakceptowanych projektów uzyskał 88 punktów w kategorii budżetowej 250 000 euro i 94 punkty w kategorii budżetowej 400 000 euro. Nieco niższy poziom

odnotowano w kategorii budżetowej 120 000 euro, w której ostatni zaakceptowany wniosek uzyskał 79 punktów na 100. Ostatecznie 102 wnioski, pomimo pozytywnej oceny jakościowej, nie mogły otrzymać dofinansowania z powodu braku środków i zostały umieszczone na liście rezerwowej. Współczynnik sukcesu w Partnerstwach współpracy wyniósł 10,27%.

Wnioski składały podmioty ze wszystkich województw, głównie: mazowieckiego (33), łódzkiego (18) i małopolskiego (17). Wnioskodawcy najczęściej reprezentowali: sektor MŚP (37), uczelnie (31), sektor pozarządowy (26), fundacje (18) oraz instytuty badawcze (11). Instytucje partnerskie we wnioskowanych projektach pochodziły z 38 krajów, m.in.: Włoch (81),

z 36 krajów. Najliczniej reprezentowane były Włochy (78), Hiszpania (59), Polska (52 jako organizacja partnerska), Grecja (49), Turcja (42), Cypr (29) i Portugalia (28).

Ogółem w obu rundach złożono 272 wnioski o Partnerstwa współpracy, z czego dofinansowanie w sumie otrzymało 25 wniosków na łączną kwotę 6 480 000 euro. Tematyka wybranych projektów dotyczyła głównie: rozwoju i wzmocnienia procesu cyfryzacji; różnorodnych aspektów związanych z rozwojem i uatrakcyjnieniem zielonego sektora; stworzenia narzędzi i programów wsparcia określonych grup, m.in. inżynierów i elektroników, pracowników sektora rolnego czy osób uciekających z Ukrainy przed zagrożeniem wojny, a także przygotowania strategii na rzecz pomocy w przekwalifikowaniu uchodźców i zmniejszeniu niedoboru informatyków w UE i Ukrainie po wojnie.

Przykładowymi rezultatami projektów, które otrzymały dofinansowanie, są: wielojęzyczny przewodnik po zrównoważonych technikach upraw; program szkoleniowy w zakresie zarządzania odpadami; kurs e-learningowy dotyczący zarządzania różnorodnością biologiczną na terenach rolniczych; a także wirtualne modele, e-booki i nowe narzędzia cyfrowe dla nauczycieli,

trenerów VET, edukatorów, twórców produktów edukacyjnych.

Partnerstwa na małą skalę

W rundzie I do konkursu wpłynęło 81 wniosków o wartości 4 680 000 euro. Do oceny jakościowej przekazano 78 wniosków, a 60 z nich otrzymało oceny pozytywne (zdobyły minimum 60 punktów na 100 możliwych). Poniżej minimum zostało ocenionych 18 wniosków. Do realizacji zatwierdzono 21 projektów na łączną kwotę 1 200 000 euro.

Wnioskodawcy reprezentowali wszystkie województwa – najczęściej mazowieckie (19), małopolskie (11) i podlaskie (9). Najmocniej reprezentowanymi typami instytucji były te z sektora pozarządowego (27), fundacje (15), małe i średnie przedsiębiorstwa (15), organizacje branżowe (11) oraz szkoły branżowe drugiego stopnia (11). Instytucje tworzące partnerstwa w projektach pochodzą z 27 krajów. Najliczniej reprezentowane są instytucje z Polski (81 w roli wnioskodawców i 21 w roli organizacji partnerskiej), Włoch (20), Hiszpanii (17), Grecji (14) oraz Niemiec (10). Łącznie w projektach Partnerstw na małą skalę w rundzie pierwszej uczestniczyły 222 instytucje.

W 2023 roku w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe w obu akcjach dofinansowano

720 projektów,
wsparcie objęto

708 organizacji
uczestniczących w projektach,
dofinansowano

16 617 mobilności,
w tym

15 035
mobilności uczniów

i **1582** kadry

EuroSkills Gdańsk 2023

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji wspiera rozwój szkolnictwa branżowego, nie tylko realizując program Erasmus+. W 2023 r. była także jednym z głównych organizatorów Mistrzostw Europy Młodych Profesjonalistów EuroSkills, rozegranych we wrześniu w Gdańsku.

Na starcie imprezy stanęło 576 zawodników z 32 krajów, którzy rywalizowali o miano najlepszego młodego fachowca w 42 konkurencjach, takich jak fryzjerstwo, mechanika pojazdowa, spawanie czy florystyka. Impreza była znakomitą okazją do promowania szkół branżowych i ich oferty – hale AmberExpo, w których odbywały się zmagania, odwiedziło kilkadziesiąt tysięcy widzów, w tym zagraniczni goście, m.in. komisarz UE ds. spraw miejsc pracy i praw socjalnych Nicolas Schmit. Polska reprezentacja spisała się znakomicie: zdobyła trzy złote medale, jeden srebrny, trzy brązowe i sześć Medalii Doskonałości. Szczegółowa relacja z konkursu: <https://www.frse.org.pl/czytelnia/euroskills-gdansk-2023>.

Poprawiłam swój język angielski, poznałam inną kulturę, stałam się bardziej samodzielna, zaczęłam sobie lepiej radzić w codziennych sytuacjach, poznałam ciekawych ludzi, którzy mieli na mnie bardzo pozytywny wpływ.

uczestniczka stażu w Portugalii

Ogółem w konkursie w roku 2023 w obu rundach złożono 165 wniosków o Partnerstwa na małą skalę, z czego dofinansowanie otrzymały 34 aplikacje o wartości 1 920 000 euro. Przykładowa tematyka projektów Partnerstw na małą skalę to: zwiększanie kompetencji nauczycieli, szkoleniowców i doradców zawodowych w zakresie cyberbezpieczeństwa; podniesienie jakości kształcenia zawodowego m.in. w branży HORECA oraz wspieranie rozwoju pracowników w sektorze zielonej

gospodarki. Niektóre przedsięwzięcia tego typu służyć mają opracowaniu konkretnych produktów, np. internetowych kursów szkoleniowych, publikacji naukowych, audiobooków, przewodników oraz scenariuszy lekcji, a nawet tak niecodziennych narzędzi jak zestawy himmeli, w których wykorzystuje się trzciny do usuwania zanieczyszczeń powietrza.

W 2023 roku najbardziej popularne w Akcji 2. sektora VET były Partnerstwa współpracy z budżetem 250 000 euro

W konkursie 2023 współczynnik sukcesu w Partnerstwach współpracy wyniósł

9,19%

natomiast w Partnerstwach na małą skalę –

20,61%

Wykres 7. Rodzaje podmiotów koordynujących projekty wybrane do realizacji w 2023 r.

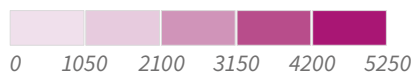
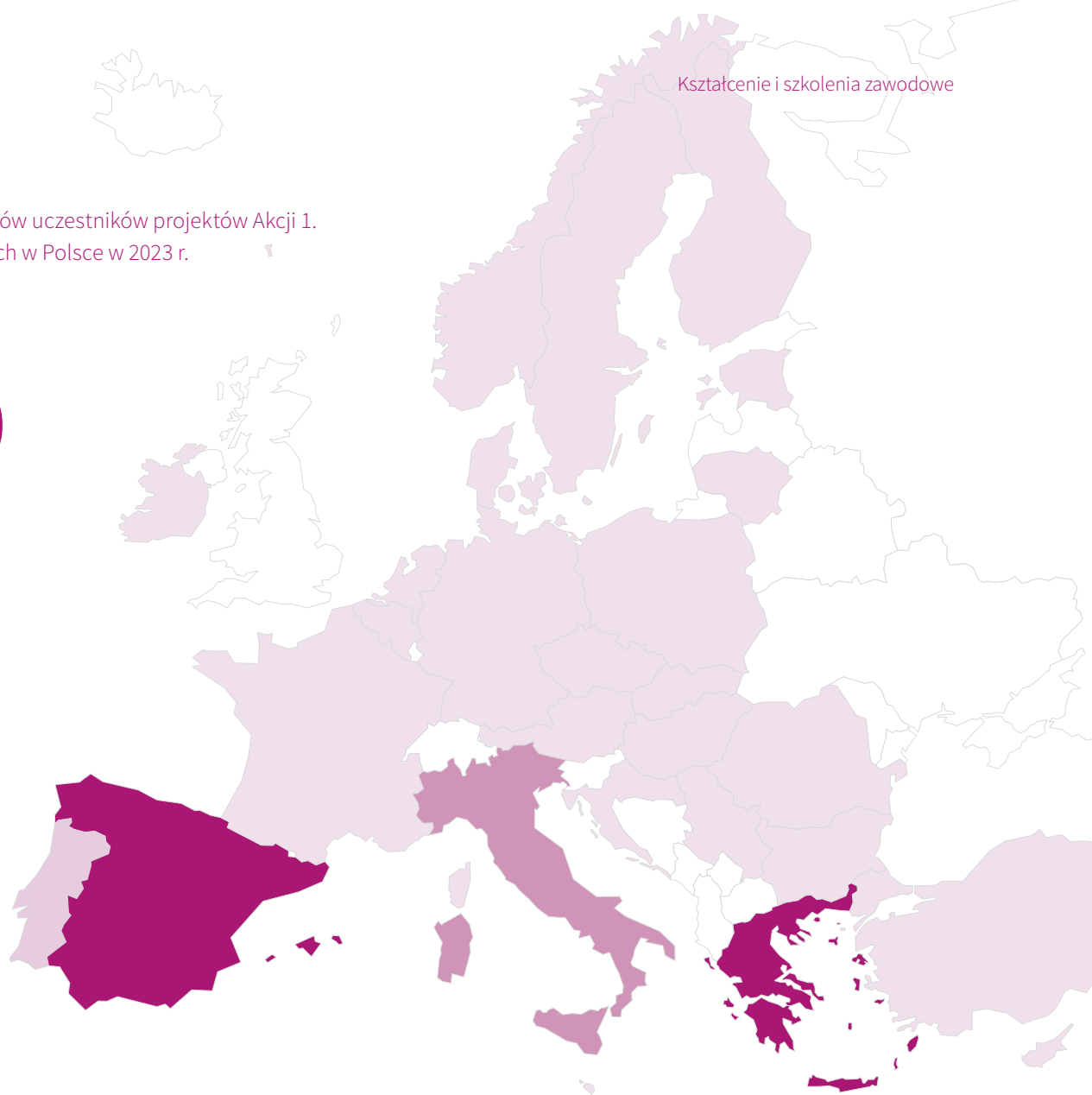

Łącznie: 708 podmiotów. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Mapa 15.

Kierunki wyjazdów uczestników projektów Akcji 1. dofinansowanych w Polsce w 2023 r.

Łącznie: 17 542 wyjazdy. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

– tę wysokość dofinansowania beneficjenci uznają za optymalną. W przypadku Partnerstw na małą skalę najchętniej wybierano wnioski z kwotą ryczałtową 60 000 euro.

Działalność szkoleniowa

Obok organizowania naborów zespół sektora VET w roku 2023 zrealizował też szereg szkoleń stacjonarnych oraz online dla

wnioskodawców i beneficjentów na różnych etapach działań: począwszy od złożenia wniosku o dofinansowanie po jego zakończenie i rozliczenie grantu. Szczególnie doceniane były spotkania zdalne – ich formuła pozwalała bowiem na udział więcej niż jednej osoby z danej instytucji, w tym osób zaangażowanych w realizację projektów (m.in. dyrektorów szkół, księgowych).

Głównym celem spotkań było udzielanie pomocy wnioskodawcom w przygotowaniu aplikacji zgodnych z zasadami Erasmusa+ oraz wsparcie beneficjentów w prawidłowej realizacji projektów. W 2023 roku kontynuowano również format spotkań doradczych dla beneficjentów posiadających Akredytację w sektorze VET.

Erasmus+

Edukacja dorosłych

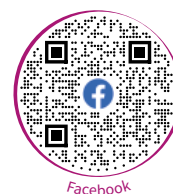
Projekty realizowane w sektorze Edukacja dorosłych służą rozwijaniu kompetencji osób dorosłych, które ukończyły lub przerwały edukację formalną i podejmują naukę w celach innych niż bezpośrednio związane z pracą. Najczęściej jest to uczenie się pozaformalne (np. kursy, szkolenia, zorganizowane zajęcia z edukatorem), które ma na celu rozwój kompetencji kluczowych, a zwłaszcza umiejętności podstawowych i innych umiejętności niezbędnych dorosłemu człowiekowi do godnego życia i aktywnego udziału w społeczeństwie demokratycznym.

Dla kogo?

- Z oferty sektora mogą korzystać dorosłe osoby uczące się w uprawnionych organizacjach (dorośli słuchacze) oraz przedstawiciele kadry tych organizacji, chcący podnieść kompetencje potrzebne do pracy edukacyjnej ze swoimi grupami docelowymi. Mogą to być np. słuchacze i pracownicy uniwersytetów trzeciego wieku lub uniwersytetów ludowych, edukatorzy z organizacji społecznych, wolontariusze.

Jak korzystać?

- W Akcji 1. organizacje mogą wysłać swoich pracowników na mobilności zagraniczne, które pozwolą im lepiej prowadzić zajęcia i rozwijać ofertę edukacyjną dla słuchaczy. Z kolei osoby dorosłe, w tym zwłaszcza te wymagające wsparcia edukacyjnego, mogą wyjechać w celu podniesienia kompetencji kluczowych.
- Organizacje i instytucje mogą także realizować Partnerstwa współpracy albo Partnerstwa na małą skalę – razem z podobnymi podmiotami działającymi za granicą lub w kraju. Celem takich przedsięwzięć powinien być rozwój oferty niezawodowej edukacji dorosłych i poprawa jej jakości.

Bogactwo dojrzałych pomysłów

W roku 2023 budżet sektora

**Edukacja dorosłych wzrósł o 11,3%
w porównaniu z rokiem 2022.**

**Intensywne działania informacyjne,
promocyjne i szkoleniowe sprawiły,
że liczba składanych wniosków
o dofinansowanie w obu kluczowych
akcjach zdecydowanie wzrosła.
Koniecznością było stworzenie
długich list rezerwowych
dla każdej kategorii projektów**

Rozdysponowanie w Akcji 1. całości dostępnych środków udało się po raz pierwszy w tej edycji programu – wartość złożonych wniosków była bowiem znacznie wyższa niż dostępny budżet. Pełna alokacja środków w tym działaniu nie jest częsta w Europie – większość wnioskodawców to małe organizacje pozarządowe, działające lokalnie, z niewielkim lub zerowym doświadczeniem w występowaniu o środki na realizację projektów oraz nierzadko z niewystarczającymi umiejętnościami cyfrowymi i słabą znajomością języków obcych. Wszystkie dostępne środki przyznano również w Akcji 2. (Partnerstwa na rzecz współpracy), w której jeszcze więcej dobrych propozycji musiało trafić na listę rezerwową.

W sumie w 2023 roku w Akcji 1. złożono 278 wniosków, w tym 210 o dofinansowanie (163 dla Projektów krótkoterminowych KA122-ADU i 47 dla projektów akredytowanych KA121-ADU) oraz 68 wniosków o Akredytację. W stosunku do poprzedniego roku oznacza to wzrost o 35,5%.

Dofinansowanie przyznano na realizację 105 Projektów krótkoterminowych (na liście rezerwowej znalazło się 29 wniosków) i wszystkich 47 projektów organizacji akredytowanych. W Akcji 1. budżet 152 projektów mobilności zatwierdzonych w roku 2023 do dofinansowania (24,6% więcej niż w roku 2022) wynosił blisko 6,4 mln euro. Przyznano również 22 nowe akredytacje.

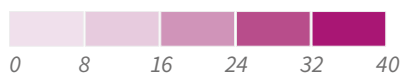
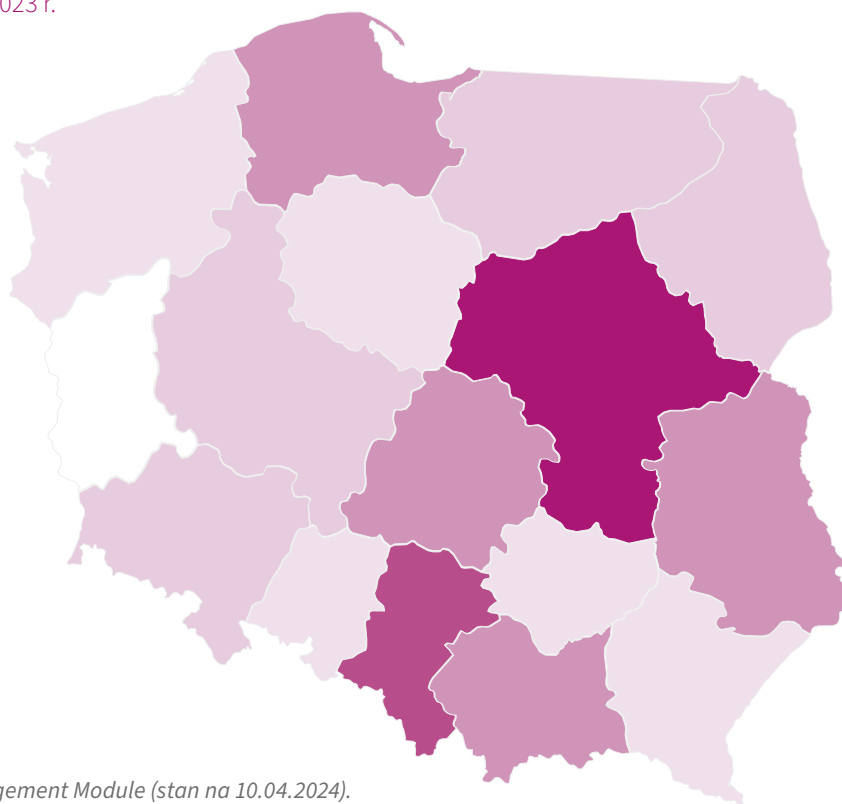
Coraz więcej wyjazdów

W 2023 roku Narodowej Agencji udało się blisko dwukrotnie (o 93,6%) podnieść liczbę planowanych mobilności uczestników projektów – z 605 w roku 2022 do 1171. Liczba planowanych mobilności kadry i ekspertów pozostała na podobnym poziomie (1986). O 5% zmalała liczba planowanych wyjazdów na kursy i szkolenia, zwiększyła się za to o 15% na obserwację pracy.

W stosunku do roku poprzedniego w zaakceptowanych projektach mobilności wzrósł o 56% udział planowanych uczestników z mniejszymi szansami (947).

Mapa 16.

Liczba projektów dofinansowanych w 2023 r.
w podziale na województwa

Łącznie: 202 projekty. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Pośród nich 85% stanowią dorośli słuchacze, a 15% to kadra.

Tematyka realizowanych projektów mobilności najczęściej dotyczy poprawy kompetencji kluczowych, w tym językowych i cyfrowych. Dzięki tym przedsięwzięciom przedstawiciele kadry poznają zwykle nowe metody i podejścia edukacyjne. Często obecne w projektach aspekty to również włączanie społeczne, aktywne starzenie się oraz promowanie równości i przeciwdziałanie dyskryminacji.

Projekty partnerskie

Środki na realizację projektów partnerskich zwiększyły się w 2023 roku o 27% i wyniosły blisko 5,5 mln euro. Zapotrzebowanie jest jednak dużo większe.

W obu rundach konkursowych w roku 2023 (nabory wiosenny oraz jesienny) złożono 452 wnioski (o 32% więcej niż rok wcześniej), w tym 326 wniosków dotyczących Partnerstw na małą skalę (KA210-ADU) oraz 126 wniosków o wsparcie Partnerstw współpracy (KA220-ADU) – o 14% więcej niż w 2022 roku. Dostępne środki pozwoliły na akceptację jedynie 50 projektów, co oznacza, że wskaźnik sukcesu wyniósł zaledwie 11% i był znacząco niższy niż w innych sektorach. Na listach rezerwowych pozostało aż 226 pozytywnie ocenionych wniosków (połowa złożonych).

W Akcji 2. zaakceptowane projekty organizacji wnioskujących najczęściej związane były z priorytetem włączanie i różnorodność. Niewiele rzadziej wybierano

tematykę umiejętności i kompetencji cyfrowych, umiejętności miękkich, promowania równości i przeciwdziałania dyskryminacji, włączania społecznego czy ekologii. W projektach pojawiały się również wątki dotyczące pokonywania podziałów międzykulturowych, międzypokoleniowych i społecznych, a także kwestie kreatywności, sztuki i kultury, środowiska naturalnego i zmian oraz aktywnego starzenia się. Najbardziej poszukiwanymi instytucjami partnerskimi były, jak co roku, te z południa Europy. Polscy koordynatorzy zaakceptowanych projektów najczęściej wybierali do współpracy organizacje z Włoch, Hiszpanii i Grecji.

Tradycyjnie w sektorze Edukacja dorosłych bardzo zróżnicowana pod względem typu i struktury była grupa interesariuszy.

więcej niż na partnerstwo na małą skalę lub projekt mobilności. Wartość zdobytego dofinansowania nie zawsze jest zatem wystarczającym wskaźnikiem, by przesądzić, który region radzi sobie lepiej.

Ważniejsze wydarzenia i współpraca

Istotnym wydarzeniem dla sektora w 2023 roku było krajowe seminarium tematyczne „Erasmus+ Edukacja dorosłych w Polsce: wyzwania i szanse, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb edukacyjnych młodszych emerytów” (28–30 listopada, Warszawa). Zgromadziło ono 60 uczestników – przedstawicieli różnorodnych organizacji zrzeszających emerytów i młodych emerytów mundurowych z całej Polski. Podczas spotkania można było posłuchać wystąpień i dyskusji dotyczących m.in. wykorzystywania kompetencji emerytów, wyzwań związanych z aktywizacją tej grupy oraz tego, jak oferta sektora Edukacja dorosłych może na te wyzwania i potrzeby odpowiedzieć. Ewaluacja spotkania

pokazała, że poziom gotowości uczestników do zaangażowania się w realizację projektów o charakterze aktywizacyjnym oraz społecznym zdecydowanie wzrósł. Ponadto niemalże 90% uczestników seminarium zadeklarowało, że poleciłoby skorzystanie z oferty programu Erasmus+ swoim znajomym z grupy młodszych emerytów.

Jak co roku zespół sektora wziął udział w zorganizowaniu Ogólnopolskiego Dnia Informacyjnego (11–13 stycznia, online), przygotowywał również sektorowe szkolenia online i Dni Otwarte przed każdą rundą selekcyjną dla każdego typu akcji. Beneficjenci mogli brać udział w spotkaniach typu *kick off* (na starcie projektu) oraz *progress meeting* (po roku realizacji przedsięwzięcia).

Po przerwie związanej z pandemią zorganizowano stacjonarnie tradycyjne spotkanie dotyczące *Zaproszenia do składania wniosków na rok 2024* (12 grudnia, Warszawa). W jego trakcie nakreślono specyfikę

83%

*wnioskodawców Akcji 2.
sektora Edukacja dorosłych
to fundacje i stowarzyszenia*

Uczestnik VIII Forum
Edukacji Dorosłych,
Warszawa, listopad 2023 r.

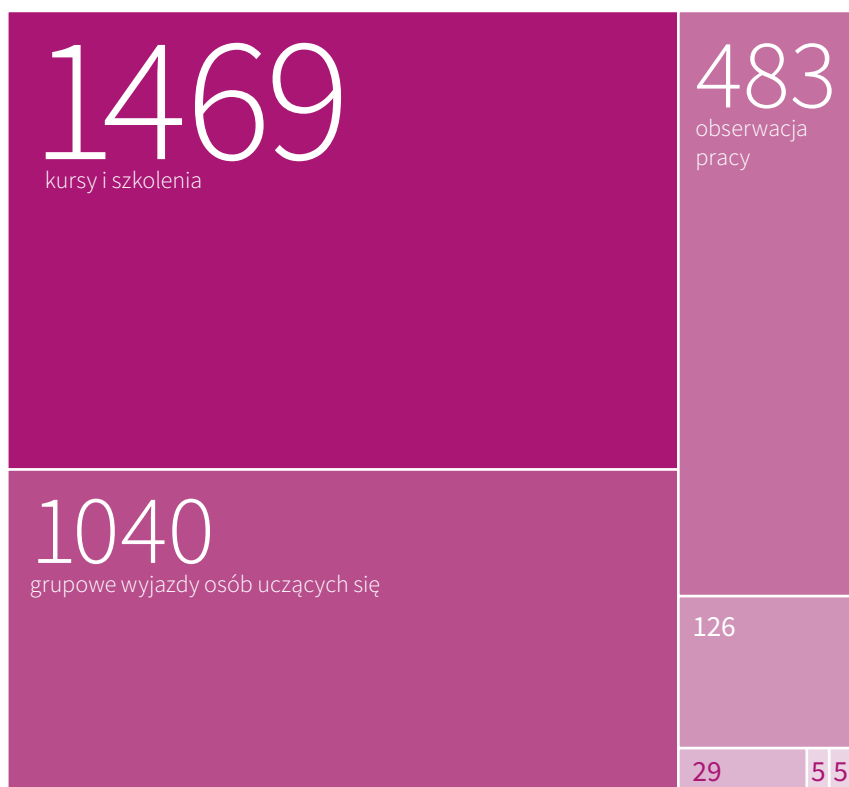

”

Wspieranie dorosłych osób w niekorzystnej sytuacji, w tym również osób z niepełnosprawnościami, jest bardzo wymagające. Świetnie, że jest możliwość zdobywania aktualnej wiedzy w grupie międzynarodowej. Cieszę się też, że w projekcie mogła uczestniczyć osoba niepełnosprawna, gdyż wniosła własne uwagi i spostrzeżenia.

uczestniczka kursu w ramach Akcji 1.

Wykres 8. Rodzaje mobilności zaplanowanych w Akcji 1. sektora Edukacji dorosłych w 2023 r.

- 126 – krótkoterminowe wyjazdy osób uczących się
- 29 – wizyty zagranicznych ekspertów
- 5 – długoterminowe wyjazdy osób uczących się
- 5 – prowadzenie zajęć w zagranicznej organizacji

Łącznie: 3157 mobilności. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

W 2023 roku o ponad

50%

zwiększyła się liczba mobilności uczestników z mniejszymi szansami.

W tej liczbie

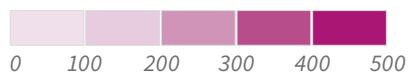
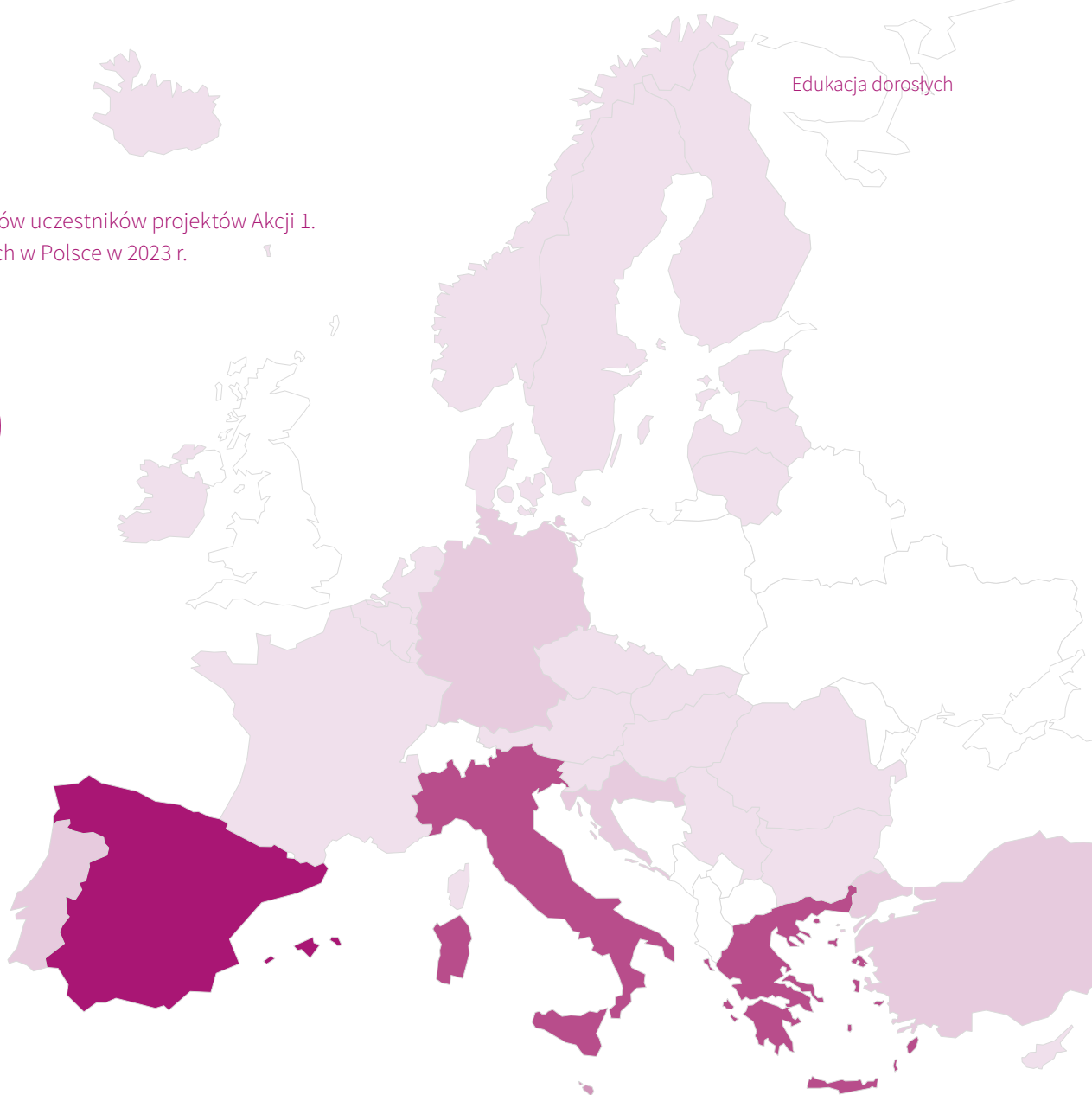
85%

stanowią słuchacze – dorosłe osoby uczące się z grup docelowych

Mapa 19.

Kierunki wyjazdów uczestników projektów Akcji 1. dofinansowanych w Polsce w 2023 r.

Łącznie: 2711 wyjazdów. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Współpraca z Krajowym Biurem EPALE obejmowała również prezentowanie oferty sektora Edukacja dorosłych podczas organizowanych wydarzeń – np. VIII Forum Edukacji Dorosłych (14–15 listopada, Warszawa). Podczas tego spotkania beneficjenci sektora Edukacja dorosłych wystąpili w trzech sesjach dotyczących:

readaptacji społecznej osadzonych, alfabetyzacji energetycznej oraz doświadczeń edukacyjnych dorosłej osoby uczącej się, która brała udział w projektach Erasmus+.

Erasmus+

Młodzież

Erasmus+ Młodzież wspiera obszar edukacji pozaformalnej, czyli działania ukierunkowane na uczenie się w czasie wolnym od szkoły, uczelni czy pracy. W tym sektorze programu głównymi bohaterami są młodzi ludzie (13–30 lat). Wymyślając temat projektu, nawiązując partnerstwa z organizacjami z innego kraju, przygotowując wniosek i realizując działania, mogą oni zbierać doświadczenia, nabywać nowe kompetencje, rozwijać się, poznawać ludzi i uczyć się od siebie nawzajem.

Oferta sektora Młodzież skierowana jest również do pracowników młodzieżowych, w tym wychowawców, animatorów, pracowników kulturalnych i nauczycieli, którzy chcą rozwijać się w zakresie edukacji pozaformalnej. W ramach projektów mogą oni wraz z innymi pracownikami z Europy i innych części świata wymieniać się doświadczeniem oraz usprawniać proces edukacji pozaformalnej w swoich krajach.

Dla kogo?

- O dofinansowanie mogą się starać m.in. fundacje i stowarzyszenia mające osobowość prawną, nieformalne grupy młodzieży (tylko w Akcji 1.) oraz organy publiczne szczebla lokalnego, regionalnego lub krajowego. Warunkiem jest działanie na rzecz młodzieży bądź osób z nią pracujących, a przy tym stosowanie pozaformalnych metod edukacji.
- Do udziału w inicjatywach w ramach sektora są uprawnione osoby młode (13–30 lat) oraz osoby pracujące z młodzieżą (bez ograniczeń wiekowych): kadra i członkowie organizacji prowadzących edukację pozaformalną.

Jak korzystać?

- W Akcji 1. można realizować: wymiany młodzieży, mobilność osób pracujących z młodzieżą (m.in. szkolenia, wizyty studyjne, seminaria), działania wspierające uczestnictwo młodzieży w życiu demokratycznym Europy oraz DiscoverEU, czyli działanie na rzecz włączenia.
- Akcja 2. wspiera projekty partnerskie umożliwiające m.in. podniesienie jakości i znaczenia działań organizacji oraz rozwój i umocnienie współpracy. Akcja ta jest przeznaczona dla mniej doświadczonych, mniejszych lub nowo powstałych podmiotów.

Młodzi liderzy przyszłości

W 2023 roku zwiększyło się zainteresowanie ofertą Akcji 2. – w porównaniu z rokiem 2022 liczba złożonych wniosków wzrosła dwukrotnie do 556! Zwiększyła się też konkurencja w Akcji 1. Tu na podpisanie umowy liczyło 40% aplikujących organizacji

W roku 2023 sektor Młodzież dysponował kwotą 23 880 521 euro, z czego na dofinansowanie projektów w Akcji 1. polska Narodowa Agencja przeznaczyła 14 440 521 euro, a w Akcji 2. – 8 540 000 euro. W trakcie naborów wpłynęło w sumie 1490 wniosków – 50 o Akredytację oraz 1439 o dofinansowanie, z czego 883 złożono do Akcji 1., a 556 do Akcji 2.

Ostatecznie wsparcie otrzymało 420 projektów: 354 w Akcji 1. (wartych 14 256 693 euro) oraz 66 w ramach dwóch naborów w Akcji 2. (o łącznym budżecie 7 970 000 euro). Ogromne zainteresowanie potencjalnych beneficjentów ofertą Akcji 2. sprawiło, że uzyskanie dofinansowania było trudniejsze niż rok wcześniej. Większą szansę na sukces mieli wnioskodawcy w Akcji 1. – wsparcie otrzymało ponad 40% z nich.

W roku 2023, podobnie jak w latach wcześniejszych, największą liczbę wniosków o Projekty krótkoterminowe w Akcji 1. oraz wnioski o najwyższej wartości

(w przypadku Akcji 2.) złożono w województwach o wysokim stopniu urbanizacji i największym odsetku młodych ludzi w stosunku do całkowitej liczby mieszkańców – mazowieckim (263), małopolskim (259) i łódzkim (163). Najmniej wniosków pochodziło zaś z województw: lubuskiego (4), warmińsko-mazurskiego (15) i opolskiego (18). Najwięcej wniosków o przyznanie Akredytacji złożyły organizacje mające siedziby w województwach: mazowieckim (10), małopolskim (6) oraz łódzkim, śląskim i dolnośląskim (po 5 wniosków). Najstabilniej pod tym względem wypadło województwo warmińsko-mazurskie (1).

Organizatorzy Projektów krótkoterminowych w Akcji 1. najczęściej wybierali zagranicznych partnerów z Hiszpanii, Włoch, Rumunii i Turcji, a w dalszej kolejności z Ukrainy, Portugalii i Grecji. Z kolei we wnioskach projektowych w Akcji 2. w roli zagranicznych organizacji partnerskich występowały przeważnie podmioty z Włoch, Hiszpanii, Turcji i Grecji.

Podróże kształcą!

DiscoverEU to nowa akcja programu Erasmus+, dająca młodym ludziom w wieku 18 lat szansę na indywidualne bądź grupowe podróżowanie po Europie koleją, a w razie potrzeby innymi środkami transportu. Udział w konkursie, w którym nagrodą jest bilet, to dla młodych ludzi szansa na zdobycie wiedzy, nowych umiejętności i przydatnych kompetencji oraz na nawiązanie kontaktów międzykulturowych. To też okazja do odkrywania europejskich możliwości w zakresie przyszłych wyborów edukacyjnych i życiowych.

Dla osób zainteresowanych udziałem w konkursie oraz tych, które miały szczęście w losowaniu, Narodowa Agencja zorganizowała szereg webinarów i spotkań promocyjno-informacyjnych (m.in. w Warszawie i Rzeszowie). Działania były szeroko promowane w sieci. Największą popularnością cieszył się wpis dotyczący filmu z cyklu „Od informacji do mobilności”, zrealizowanego przez Eurodesk Polska wspólnie z sektorem Młodzież programu Erasmus+. Opowiada on o losach 19-letniej Wiktorii, która dzięki DiscoverEU odbyła podróż po Europie. Wyświetlono go prawie 73 tys. razy! Młodzi ludzie, którzy wygrali bilety, otrzymali od Narodowej Agencji pełne wsparcie – Fundacja zorganizowała spotkania przygotowujące do bezpiecznych i owocnych podróży. Uczestnicy DiscoverEU mieli także okazję wziąć udział w międzynarodowym wydarzeniu w Lublinie (6–8 lipca), którego program obejmował m.in. warsztaty, grę miejską i uczestnictwo w festiwalu „Wschód Kultury – Inne Brzmienia”.

#DiscoverEU

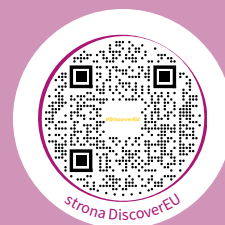
26 687

– tylu polskich osiemnastolatków w 2023 roku starło się o bilet kolejowy w ramach akcji DiscoverEU.

Dzięki Erasmusowi+ w pierwszą samodzielną podróż po Europie wyruszyło

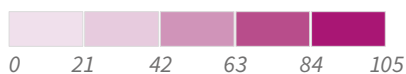
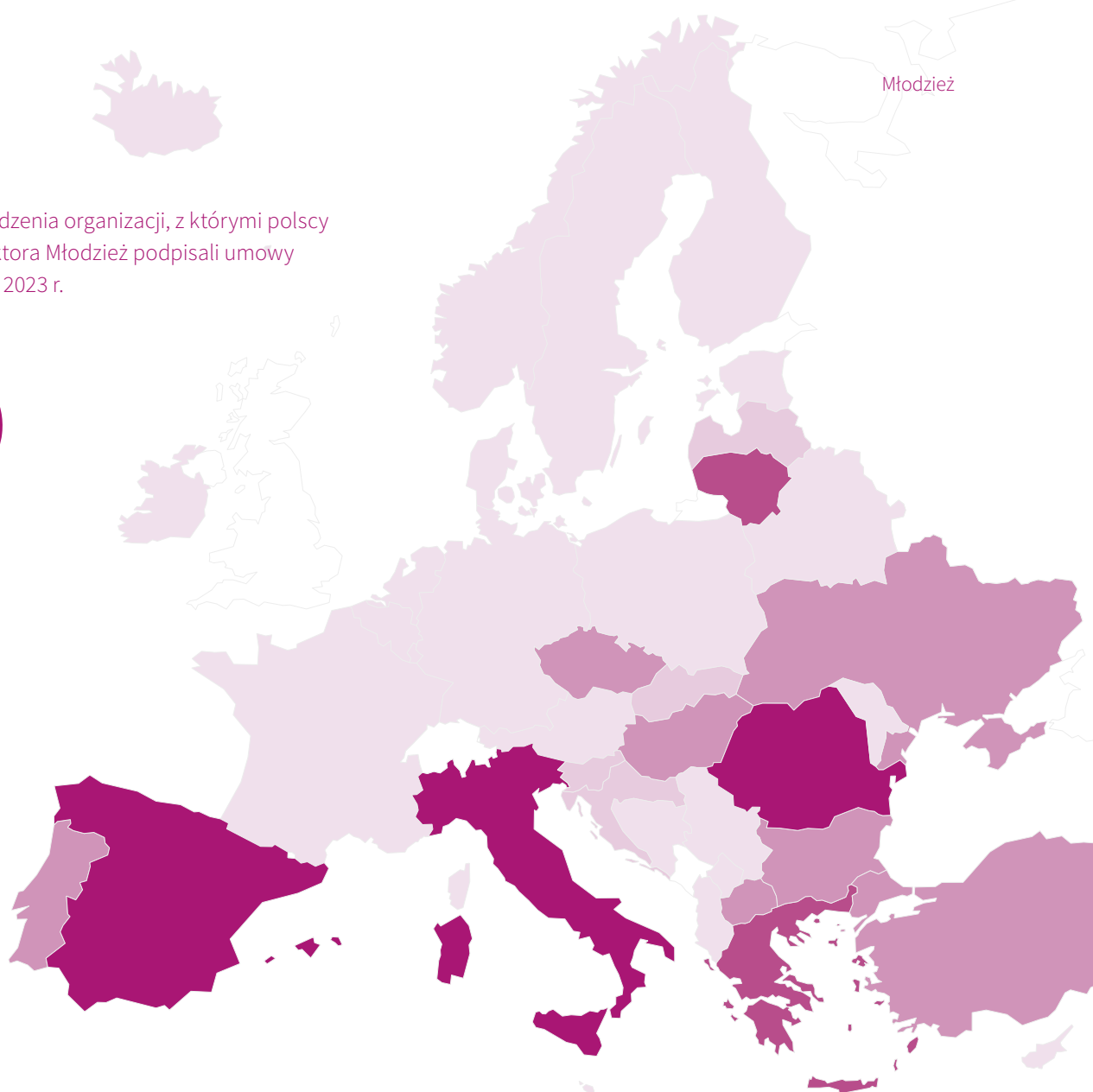
5614

młodych Polaków

Mapa 22.

Państwa pochodzenia organizacji, z którymi polscy beneficjenci sektora Młodzież podpisali umowy o współpracy w 2023 r.

Łącznie: 1131 umów. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Działania promocyjne i edukacyjne pracowników sektora Młodzież związane były również z konfliktem zbrojnym w Ukrainie, problemem zdrowia psychicznego młodzieży po wyjściu z pandemii oraz włączaniu i różnorodności. Jednym z nich była konferencja „Włącz się we włączanie!” (23 listopada, Warszawa), w której udział wzięło 40 beneficjentów programu, w tym

przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego i szkół z różnych regionów Polski. Jej celem było udzielenie wsparcia osobom pracującym na co dzień z młodzieżą, a także dostarczenie im niezbędnej wiedzy w tym zakresie. Zaprezentowali się ponadto przedstawiciele podmiotów, które realizują projekty odnoszące się do przedmiotu konferencji. Przedstawili

oni swoje działania, podzielili się doświadczeniami i dobrymi praktykami oraz wskazali możliwości i sposoby wykorzystania środków unijnych do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

W 2023 roku wydano też polską wersję przewodnika *Włącz się we włączanie!* poświęconego wyzwaniom związanym z inkluzją. Zawiera on praktyczne

wskazówki dotyczące przygotowania i realizacji działań sprzyjających włączeniu społecznemu młodzieży w ramach programów Erasmus+ Młodzież i Europejski Korpus Solidarności. Celem, jaki postawili sobie autorzy przewodnika, było dostarczenie osobom pracującym na co dzień z młodzieżą wiedzy niezbędnej do tego, by mogły one uczyć różnorodności i włączania.

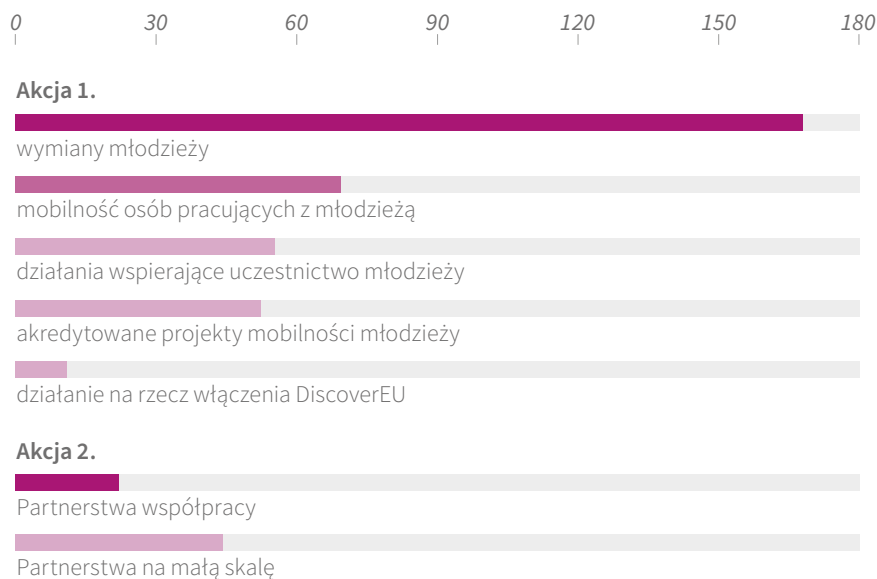
W 2023 roku Narodowa Agencja kontynuowała międzynarodową współpracę w ramach Strategicznego partnerstwa na rzecz włączania (Strategic Partnership for Inclusion, SPI) – koordynowanego przez SALTO Inclusion & Diversity Resource Center – w którym wzięło udział 17 Narodowych Agencji (Austria, Belgia, Cypr, Czechy, Estonia, Finlandia, Francja, Irlandia, Islandia, Łotwa, Niemcy,

Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Węgry, Włochy).

W dniach 25–28 kwietnia 2023 roku w Bukareszcie odbyło się Inclusion & Diversity Forum (ID Forum), w którym uczestniczyli przedstawiciele sektora. To międzynarodowa konferencja organizowana przez SALTO Inclusion & Diversity, której celem jest promowanie kwestii integracji i różnorodności oraz budowanie pomostów między interesariuszami aktywnymi w programach młodzieżowych Unii Europejskiej, a także stworzenie przestrzeni do wypracowywania rozwiązań w gronie międzynarodowym. W spotkaniu uczestniczyło 120 osób, reprezentujących Narodowe Agencje Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności oraz Centra SALTO, jak również beneficjentów działających w obszarze inkluzji.

Okolo **2,6 tys.**
osób wzięło udział
w wydarzeniach
Erasmus+ Młodzież
w 2023 roku

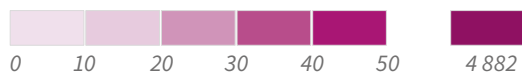
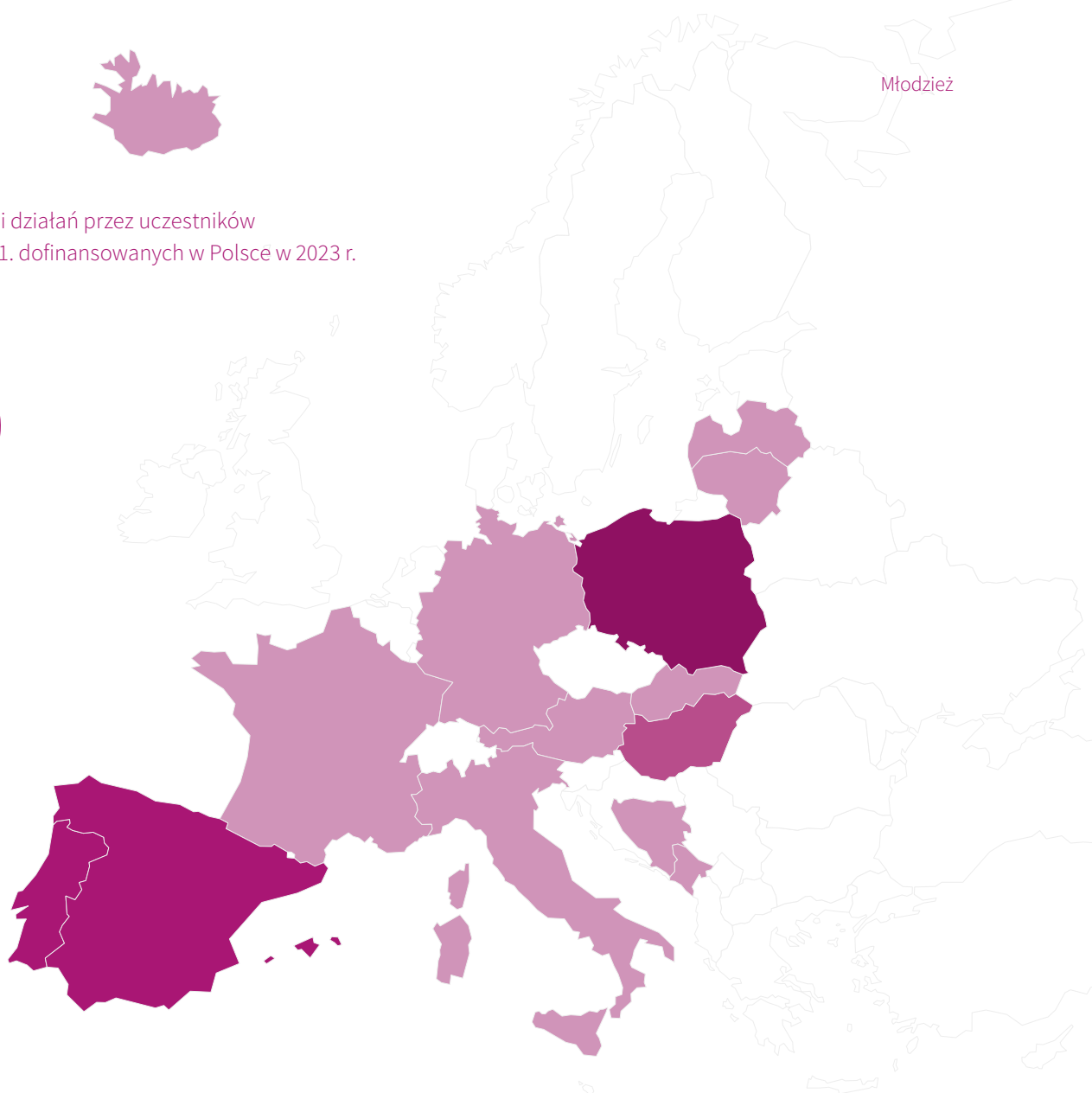
Wykres 9. Liczba projektów dofinansowanych w 2023 r. w podziale na akcje i działania

Łącznie: 420 projekty. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Mapa 23.

Miejsca realizacji działań przez uczestników projektów Akcji 1. dofinansowanych w Polsce w 2023 r.

Łącznie: 5271 wyjazdów. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

”

W podróży DiscoverEU przekroczyłam nie tylko niewidzialne granice państw. Zmierzyłam się też z własnymi ograniczeniami. Nauczyłam się odpowiedzialności i samodzielności, a przy okazji zwiedziłam kawał świata. Miło pojechać do obcego kraju i znaleźć się w innej rzeczywistości – a mimo wszystko czuć się jak u siebie w domu.

Aleksandra Jabtonowska, uczestniczka DiscoverEU

Erasmus+

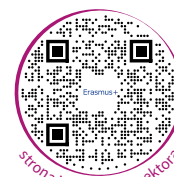
Sport

Erasmus+ Sport to część programu wspierająca międzynarodowe działania służące realizacji celów Unii Europejskiej w obszarze sportu, aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia. Działalność tego sektora zainauguowano w 2014 roku, ale niemal przez dekadę o dofinansowanie można było się starać tylko w ramach Akcji 2., centralnej, zarządzanej przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury w Brukseli (EACEA). W 2023 roku nastąpiła kluczowa zmiana – narodowe agencje programu Erasmus+ rozpoczęły nabór wniosków na projekty Mobilności pracowników w dziedzinie sportu w ramach Akcji 1. Ich celem jest rozwój kadry klubów i organizacji działających na rzecz sportu powszechnego, niekomercyjnego. We wciąż dostępnych projektach centralnych działania skupiają się m.in. na współpracy partnerskiej, wypracowywaniu i testowaniu nowych metod oraz rozwiązań, a także na organizowaniu międzynarodowych wydarzeń sportowych. W Akcji 2. wnioski wciąż przyjmuje i ocenia EACEA.

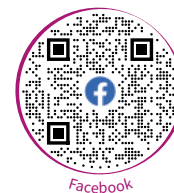
Dla kogo?

- O dofinansowanie projektu mogą się ubiegać podmioty publiczne i prywatne, m.in. kluby, związki, federacje, spółki i komitety sportowe, organizacje pozarządowe, jednostki miejskie i samorządowe, instytucje edukacyjne i szkoleniowe jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw stowarzyszonych z programem Erasmus+.
- W projektach centralnych partnerzy mogą pochodzić z państw niestowarzyszonych z programem, a projekty Budowania potencjału są kierowane do krajów regionu I i II: Albanii, Bośni i Hercegowiny, Kosowa, Czarnogóry, Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Mołdawii oraz terytorium Ukrainy uznanego przez prawo międzynarodowe.

Jak korzystać?

- Akcja 1., zdecentralizowana: zainteresowane podmioty mogą się starać o środki na realizację działań poprzez polską Narodową Agencję, która zapewnia im wsparcie na każdym etapie składania wniosku. Nabór przebiega podobnie jak w innych sektorach Erasmusa+, a konkursy odbywają się raz lub dwa razy w roku (luty, ewentualnie październik).
- Akcja 2., centralna: konkursy odbywają się raz w roku. Zaproszenia do składania wniosków o dofinansowanie Partnerstw współpracy, Niekomercyjnych europejskich imprez sportowych oraz Budowania potencjału w dziedzinie sportu są publikowane na portalu Funding & Tenders Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (zakładka Funding / Calls for proposals).

Aktywna integracja

**Rok 2023 był przełomowy
w sportowej historii programu
Erasmus+. Uruchomiona została
Akcja 1. wspierająca mobilność
kadry sportowej, zarządzana
przez narodowe agencje**

Od 2023 roku narodowe agencje programu Erasmus+ wzięły na swoje barki organizowanie konkursów w Akcji 1.: ocenę wniosków, finansowanie oraz obsługę formalną i merytoryczną projektów. W ramach tej akcji wspierane są: krótkie, trwające od 2 do 14 dni obserwacje pracy i przyglądanie się działalności dydaktycznej (*job shadowing*) oraz dłuższe, trwające od 15 do 60 dni wyjazdy w celach zdobycia praktyki trenerskiej i szkoleniowej (*coaching and training assignments*).

Pierwszy nabór projektów Mobilności pracowników w dziedzinie sportu (KA182-SPO) został zrealizowany w lutym, a drugi w październiku 2023 roku. Polska znalazła się na pierwszym miejscu w Europie pod względem liczby złożonych wniosków (95), co było efektem m.in. działań promocyjnych, badawczych i szkoleniowych prowadzonych przez Zespół Erasmus+ Sport przez cały 2022 rok.

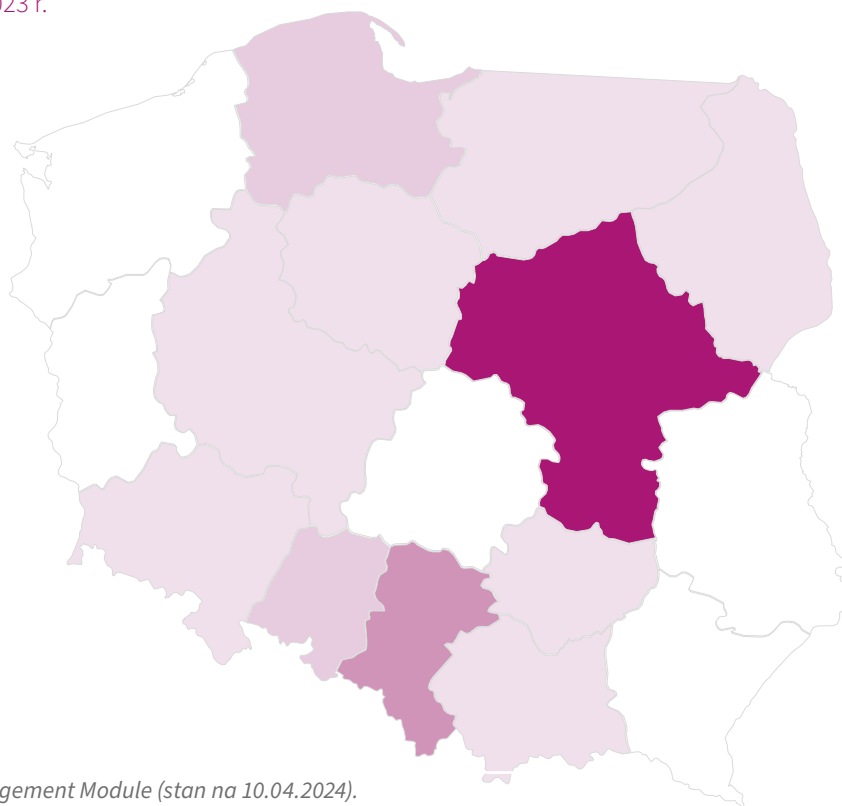
Dzięki uproszczonemu formularzowi do składania wniosków, automatycznemu naliczaniu budżetu i obsłudze w języku

polskim, zdecentralizowana Akcja 1. stwarza możliwości rozwoju kadr i zdobywania międzynarodowych doświadczeń głównie tym klubom i organizacjom, które działają lokalnie, a wcześniej nie korzystały ze środków europejskich. Stosunkowo nieduże kwoty grantów ułatwiają zarządzanie projektami. Różnice finansowe w sektorze Sport w Akcji 1. i centralnej Akcji 2. są wyraźne: w pierwszym przypadku średni budżet projektu w 2023 roku nie był wyższy niż 20 tys. euro, w drugim: przekraczał 200 tys. euro (choć najniższe możliwe dofinansowanie w działaniach centralnych wynosi 30 tys. euro).

Wśród dyscyplin i aktywności, których dotyczyły tematy projektów mobilnościowych Akcji 1., znalazły się zarówno te najbardziej popularne (piłka nożna, koszykówka), dyscypliny olimpijskie realizowane na poziomie sportu powszechnego (m.in. szermierka, zapasy, lekkoatletyka, tenis), jak i mniej rozpoznawalne, takie jak: przeciąganie liny, cheerleading, wrotkarstwo.

Mapa 24.

Liczba projektów dofinansowanych w 2023 r.
w podziale na województwa

Łącznie: 38 projektów. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Ważnym celem mobilności kadry było włączanie i integracja poprzez sport, w tym działania na rzecz dzieci i młodzieży szkolnej z rodzin uchodźców wojennych z Ukrainy (projekt „Let’s play together” Fundacji V4 Sport), a także na rzecz zwiększenia udziału kobiet w sporcie. Innymi istotnymi tematami były: wykorzystanie technologii cyfrowych w promocji zdrowego stylu życia, aktywizacja seniorów, edukacja ekologiczna, poprawa bezpieczeństwa i przeciwdziałanie chorobom cywilizacyjnym. Właściwie każdy priorytet horyzontalny programu Erasmus+ był częścią lub motywem przewodnim któregoś z projektów, co pokazuje, jak uniwersalnym narzędziem oddziaływania społecznego mogą być sport i aktywność fizyczna.

Akcja 2. sektora Sport w 2023 roku wciąż realizowana była na dotychczasowych zasadach – nabór wniosków odbywał się tylko na poziomie centralnym, za wszystkie procedury odpowiedzialna była Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury. Polskie organizacje znów zwiększyły skuteczność swoich starań o pozyskiwanie środków na inicjatywy sportowe. Liczba kierowanych przez nie projektów, które zostały zatwierdzone do realizacji, w 2023 roku była najwyższa w historii (18). Koordynatorzy przedsięwzięć otrzymali wsparcie o łącznej wartości ponad 4 mln euro. Do tego należy doliczyć granty dla polskich partnerów w projektach koordynowanych przez organizacje z innych krajów – w 2023 roku było ich aż 51.

Uczestnicy Biegu Erasmusa. Katowice, kwiecień 2023 r.

Ponad

10 mln euro

grantów przyznano łącznie polskim organizacjom – koordynatorom projektów w centralnej Akcji 2. w latach 2014–2023

oraz przekazaniu im wiedzy o tym, jak skutecznie aplikować o środki. Od stycznia do grudnia 2023 roku Zespół Erasmus+ Sport prowadził webinary szkoleniowo-konsultacyjne oraz stacjonarne szkolenia w Centrach Innowacji Erasmus+ InnHUB z udziałem ekspertów i praktyków. Eksperti sektora byli również obecni podczas Ogólnopolskiego Dnia Informacyjnego programu Erasmus+ (11–13 stycznia).

Ważnym punktem działań promocyjnych, szkoleniowych i upowszechniających była coroczna konferencja Erasmus+ Sport (20 listopada, Kraków), skierowana do podmiotów działających w obszarach sportu i aktywnej rekreacji. Uczestniczyli w niej przedstawiciele najważniejszych krajowych i zagranicznych instytucji (w tym Komisji Europejskiej) oraz wybitni sportowcy i olimpijczycy.

351

 – tylu uczestników w 2023 roku zaplanowali wystać na mobilność beneficjenci Akcji 1. – większość w ramach job shadowing

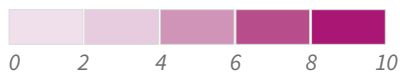
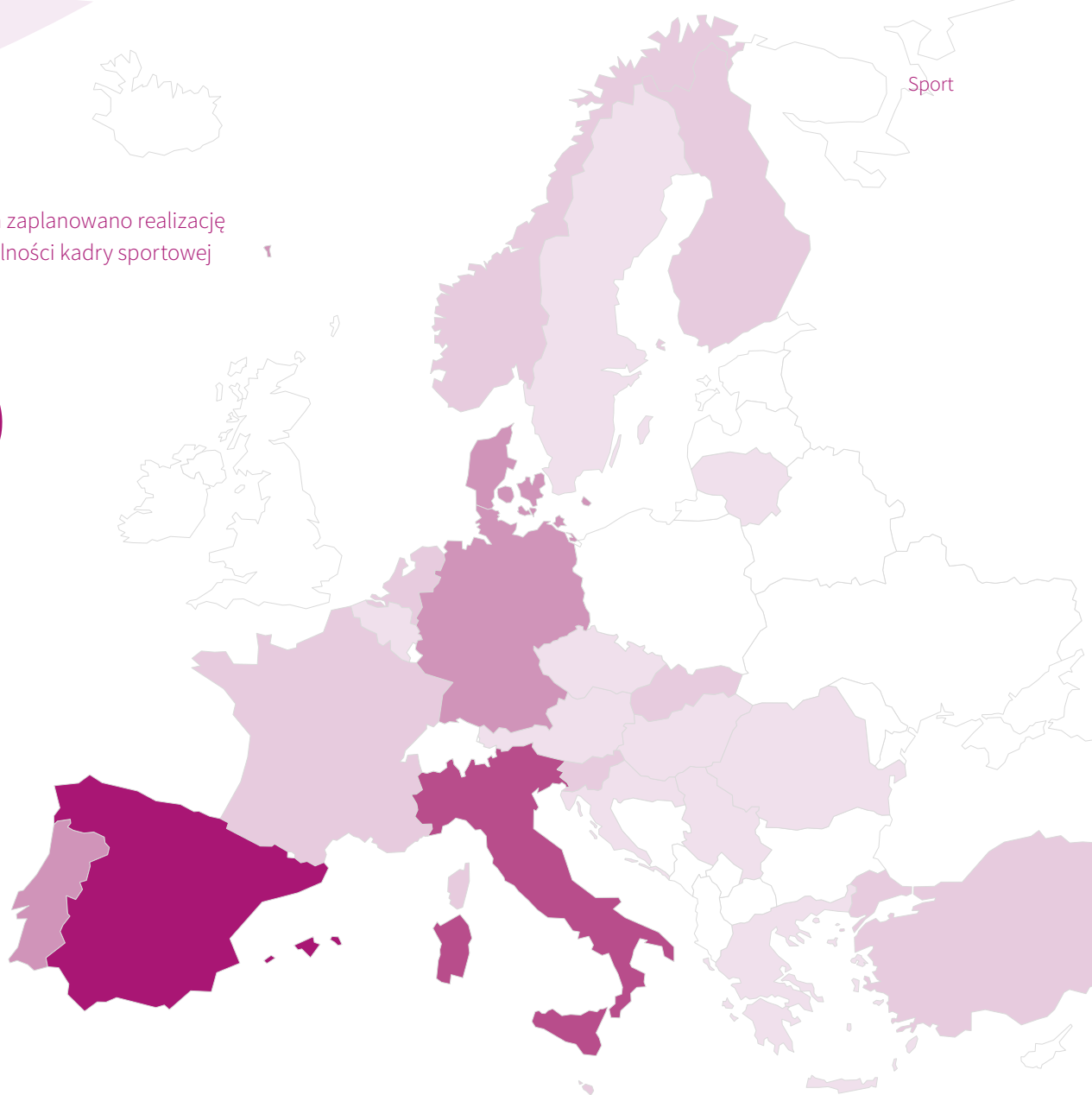
Rywalizacja o zdrowie

Spora część inicjatyw realizowanych w sektorze Sport jest ukierunkowana na przeciwdziałanie wykluczeniu, dyskryminacji i innym patologiom w sporcie oraz na wykorzystanie zdrowej rywalizacji jako metody włączania społecznego. Przykładem może być projekt „Dis+abled GAMES”, realizowany przez Polski Komitet Paralimpijski w ramach Akcji 2. Dzięki tej inicjatywie w czerwcu 2023 roku do wielkopolskiego Wągrowca zjechali sportowcy z niepełnosprawnościami z całej Europy, aby wziąć udział w letnich igrzyskach. Przez dwa dni konkurowali o laury w 10 dyscyplinach, w tym takich, które zostały stworzone specjalnie z myślą o potrzebach i możliwościach zawodników z niepełnosprawnościami (piłka dźwiękowa, jazda na rowerze z napędem ręcznym, siatkówka na siedząco).

Spośród projektów mobilnościowych Akcji 1. dotyczących tego obszaru wyróżnił się „Sit2Play!”, zrealizowany przez Fundację Społeczny Fair Play, z udziałem trenerów z niepełnosprawnością.

Mapa 26.

Kraje, w których zaplanowano realizację projektów mobilności kadry sportowej w roku 2023

Łącznie: 57 porozumień. Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

“

Podczas pobytu w Słowenii codziennie obserwowaliśmy treningi, obejrzeliśmy też kilka meczów dzieciaków i młodzieży pełnosprawnej i z niepełnosprawnością. Sądzę, że bez tego wyjazdu nie miałabym 80–90% wiedzy, którą mam teraz, i którą mogę wykorzystać na treningach.

Magdalena Majewska, uczestniczka mobilności w ramach projektu „Sit2Play!”

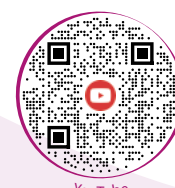
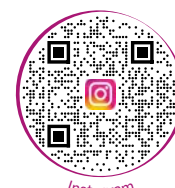
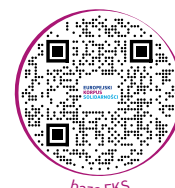
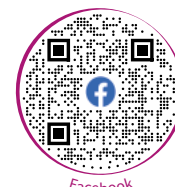
Europejski Korpus Solidarności (EKS) to program, który umożliwia młodym ludziom realizowanie lokalnych projektów w Polsce oraz udział w wolontariacie za granicą. Te działania przynoszą korzyści społecznościom w całej Europie. Pomagając innym, młode osoby gromadzą bezcenne doświadczenie, a przy tym rozwijają swoje pasje i zdobywają nowe umiejętności. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, pełniąca funkcję Narodowej Agencji programu, dofinansowuje projekty składane zarówno przez organizacje, jak i młodych ludzi. FRSE promuje uczestnictwo w tego rodzaju inicjatywach oraz działa na rzecz podnoszenia ich jakości i popularności. Stowarzyszenia i fundacje oraz instytucje publiczne lub prywatne mogą w ramach EKS organizować wolontariat, a także przyczynić się do rozwoju lokalnych działań.

Dla kogo?

- Projekty EKS mogą realizować m.in.: organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i wychowawcze, publiczne lub prywatne organizacje pomocowe, instytucje działające na rzecz rozwoju kultury, na rzecz seniorów, społeczności lokalnych, osób z niepełnosprawnościami, a także młodzi ludzie w wieku 18–30 lat. Profile beneficjentów oraz sposoby korzystania ze środków EKS zostały opisane szczegółowo w *Przewodniku po programie EKS*.

Jak korzystać?

- Wnioskodawcy mogą się starać o fundusze na realizowanie dwóch rodzajów inicjatyw: Projektów Solidarności mających zasięg lokalny oraz Projektów Wolontariatu polegających na wysyłaniu młodych Polaków za granicę lub goszczeniu zagranicznych wolontariuszy w Polsce i angażowaniu ich w działania w najbliższym otoczeniu.
- Podmioty, które mają zamiar realizować Projekty Wolontariatu, przed złożeniem pierwszego wniosku powinny uzyskać Znak Jakości. Składając dokumenty aplikacyjne w tej sprawie powinny określić rolę organizacji w projektach (wspierająca, goszcząca, lidarska). Posiadanie Znaku Jakości nie jest wymagane w Projektach Solidarności.

Wolontariat ze Znakiem Jakości

W 2023 roku o fundusze z EKS można się było starać w trzech rundach naborów do Projektów Solidarności oraz dwóch do Projektów Wolontariatu. Beneficjenci realizowali inicjatywy dotyczące m.in. integracji uchodźców z Ukrainy, promowania wspólnych wartości europejskich oraz walki z dezinformacją i fałszywymi wiadomościami

Środki na dofinansowanie projektów Europejskiego Korpusu Solidarności w 2023 roku wynosiły 8 616 074 euro, w tym: 5 980 902 euro na Projekty Wolontariatu, 903 245 euro na Projekty Solidarności, 485 859 euro na działania sieciujące oraz 1 246 068 euro na szkolenia dla uczestników projektów. Komisja Europejska przyznała również dodatek na Projekty Wolontariatu (1 298 693 euro) z inicjatywy Horizon Europe Mission.

Przebieg konkursów wniosków

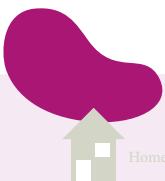
Do Narodowej Agencji wpłynęły 442 wnioski konkursowe (o 20% więcej niż w 2022 roku), z czego 67 dotyczyło Projektów Wolontariatu, a 375 – Projektów Solidarności. Dofinansowanie przyznano 236 inicjatywom o łącznej wartości 8 353 176 euro, w tym: 66 Projektom Wolontariatu na kwotę 7 136 732 euro oraz 170 Projektom Solidarności na kwotę 1 216 444 euro.

Współczynnik sukcesu dla całego programu wyniósł 53% (w roku 2022: 65%).

Na realizację Projektów Wolontariatu wydano 98% zaplanowanego budżetu (tyle samo, co w 2022 roku). Ze względu na bardzo duże zainteresowanie Projektami Solidarności Narodowa Agencja podjęła decyzję o przeniesieniu części niewykorzystywanych środków z puli przeznaczonej na szkolenia dla uczestników.

O środki EKS najaktywniej starały się organizacje z województw: pomorskiego (16 projektów na kwotę 1 346 378 euro), dolnośląskiego (17 projektów, 931 212 euro) oraz małopolskiego (33 projekty, 904 364 euro). Najmniej aktywne w ROKU 2023 były województwa: lubuskie, lubelskie i warmińsko-mazurskie. Wysoko – jeśli chodzi o liczbę złożonych wniosków – uplasowało się województwo łódzkie, z 33 dofinansowanymi projektami. W zdecydowanej większości były to jednak Projekty Solidarności, których łączne dofinansowanie wyniosło 553 752 euro.

W Projektach Wolontariatu dofinansowanych w 2023 roku weźmie udział 1550 młodych osób. Większość z nich wybrała

Wolontariusze Europejskiego Korpusu Solidarności na ulicach Warszawy, grudzień 2023 r.

wolontariat grupowy (812). Wolontariat indywidualny cieszył się mniejszym zainteresowaniem (738 osób) – odwrotnie niż w roku 2022. Działania w ramach Projektów Solidarności będzie realizowało 896 osób z grup inicjatywnych, co potwierdza, że przedsięwzięcia te są coraz popularniejsze wśród młodych ludzi, którzy dzięki nim mogą skutecznie pracować na rzecz społeczności lokalnych. Ze swoimi działaniami młodzież dotrze do kilku tysięcy odbiorców.

Działania promocyjne

Idee Europejskiego Korpusu Solidarności były szeroko promowane podczas krajowych i regionalnych wydarzeń organizowanych przez Fundację. Zespół EKS zaprezentował ofertę programu 200 gościom Ogólnopolskiego Dnia Informacyjnego (13 stycznia, online) oraz uczestnikom szkolenia dla Regionalnych Punktów Informacyjnych i Centrów Programu Erasmus+ InnHUB (27 stycznia, Warszawa). Przedstawiciele EKS poprowadzili dwie sesje tematyczne podczas Europejskiego Forum Młodych Liderów (24–26 kwietnia,

Katowice). Wydarzenie odbyło się w ramach XV Europejskiego Kongresu Gospodarczego 2023. Latem wzięli udział w II Ogólnopolskich Targach Organizacji Pozarządowych NGO-EXPO (29–30 czerwca, Kielce), które zgromadziły blisko 4 tys. osób. Najbardziej intensywna była jesień. Zespół EKS wzięli udział w Kongresie Współpracy Transgranicznej (9 października, Lublin) i w XII Forum Klubu Młodego Odkrywcę (27 listopada, Warszawa), poprowadził także spotkanie informacyjne dla przedstawicieli szkół i przedszkoli oraz doradców zawodowych zaproszonych przez Śląskie Kuratorium Oświaty (29 listopada, online). Narodowa Agencja EKS brała też udział w targach: Talent Days w Warszawie (30 marca) i Poznaniu (26 października).

W 2023 roku Narodowa Agencja rozwijała sieć EuroPeers, której celem jest promowanie możliwości dostępnych w Unii Europejskiej. Tworzą ją byli uczestnicy programów EKS, Erasmus+ Młodzież oraz Discover EU (54 osoby), którzy udzielali się w licznych lokalnych spotkaniach w szkołach, domach kultury oraz uniwersytetach. Członkowie sieci wykazywali się

aktywnością także w mediach społecznościowych, gdzie regularnie zachęcali do europejskich inicjatyw. Z innych aktywności warto wymienić ich udział w audycjach radiowych, podcastach oraz występy z prelekcjami podróżniczymi.

Pozostałe działania obejmowały rozwój kanałów komunikacji w mediach społecznościowych, współpracę z mediami tradycyjnymi oraz wydawanie publikacji przybliżających tematykę projektów. Profile EKS cieszą się coraz większą popularnością. Pod koniec roku program obserwowało 5346 użytkowników na Facebooku oraz 2064 na Instagramie, a kanał na YouTube odnotował 488 subskrypcji.

Szkolenia dla uczestników

W ofercie skierowanej do nowych beneficjentów EKS kontynuowano formułę, która sprawdziła się w latach ubiegłych, tj. spotkania informacyjne online dla sprofilowanych grup. Od kwietnia do października zorganizowano pięć wydarzeń z serii EKS ON TOUR 2023 dla: regionalnych centrów wolontariatu, nauczycieli i doradców zawodowych, uczelni oraz uczelnianych fundacji

Zaangażowanie nagrodzone

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji co roku wyróżnia i nagradza tych młodych ludzi, którzy przez swoje zaangażowanie, wzorowe wypełnianie obowiązków oraz przejawianie inicjatywy przyczyniają się do sukcesu przedsięwzięć, w których

biorą udział. W 2023 roku zaszczytny tytuł Młodego EDUinspiratora trafił do uczestniczki projektu EKS **Kai Możdżeń**.

Ważnym wydarzeniem była nagroda **SALTO AWARDS 2023** w kategorii Solidarity & Volunteering przyznana realizowanemu w Zabrzu projektowi solidarności „**Leaders of Solidarity**”. W ramach tego przedsięwzięcia młodzi wolontariusze z Centrum Społeczności Oratorium, rozpoczynający swoją przygodę z zaangażowaniem obywatelskim, dostali szansę na samodzielne zorganizowanie „Pikniku Solidarności”. Celem tej imprezy było ściślejsze zintegrowanie ukraińskich uchodźców ze społecznością lokalną.

i kół zainteresowań, parków narodowych i krajobrazowych, organizacji i aktywistów miejskich. W spotkaniach wzięło udział w sumie 207 osób.

Podobnie jak w poprzednich latach Narodowa Agencja zorganizowała serię szkoleń dla uczestników Projektów Wolontariatu: 28 wprowadzających, w których wzięło udział 475 osób, oraz 22 spotkania dotyczące ewaluacji śródkresowej, gromadzące łącznie 324 uczestników. Odbył się także coroczny zjazd byłych wolontariuszy EKS, na którym w roku 2023 pojawiło się 15 osób (1–3 grudnia).

Przygotowano również szkolenie dla organizacji, które otrzymały Znak Jakości i rozpoczynają swoje przedsięwzięcia

w ramach programu (24–27 września, 16 uczestników). Dla przedstawicieli fundacji, stowarzyszeń i instytucji realizujących projekty Narodowa Agencja przeprowadziła Zjazd Organizacji Europejskiego Korpusu Solidarności (23–25 października). Uzyskać wsparcie, rozwiązać wątpliwości oraz wymienić się dobrymi praktykami mogło 45 uczestników tego spotkania.

Sieciowanie beneficjentów

Spora część działań Biura EKS w roku 2023 koncentrowała się na zwiększaniu jakości działań projektowych, mobilizowaniu organizacji oraz angażowaniu w idee programu możliwie najszerszego grona uczestników. W tym celu organizowano wydarzenia

Newsletter EKS dotarł do ponad
24 tys.
osób

W mediach pojawiło się
ponad
3 tys.
wzmianek i artykułów
o programie

Wykres 10. Najczęściej podejmowana tematyka w Projektach Solidarności wybranych do realizacji w 2023 r.

Dane dotyczą 170 dofinansowanych projektów. Przedstawiono tematy wskazane w co najmniej 20% przedsięwzięć. Wnioskodawcy mogli podać kilka tematów.
Źródło: Project Management Module (stan na 10.04.2024).

Stronę internetową
eks.org.pl odwiedziło

28 356

osób, a łączna liczba
wyświetleń to

183 409

Programy międzysektorowe

Home

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

POWER

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji od ponad dekady korzysta z europejskich funduszy społecznych: najpierw realizując projekty w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacji Rozwój (2014–2023), a obecnie – wykorzystując Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS). Ze środków FERS Fundacja wspiera przedsięwzięcia obejmujące m.in. szkolenia kadry kształcenia zawodowego, zagraniczne staże uczniów i absolwentów szkół zawodowych, mobilności kadry edukacji szkolnej i uczniów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji (tzw. osób o mniejszych szansach), a także wspomaga rozwój współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i regionalnym w zakresie uczenia się przez całe życie.

Dla kogo?

- W projektach FERS prowadzonych na zasadach programu Erasmus+ dofinansowanie otrzymują instytucje i organizacje edukacyjne. Uczestnikami przedsięwzięć są pracownicy i uczniowie, a także absolwenci do roku od ukończenia nauki w placówce kształcenia i szkolenia zawodowego, edukatorzy osób dorosłych i nauczyciele.
- W projekcie „Rozwój współpracy i koordynacji w zakresie uczenia się przez całe życie” uczestniczą przedstawiciele instytucji zajmujących się wdrażaniem Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2023 (ZSU 2030), instytucji z otoczenia organizacyjnego ministerstw (m.in. PARP, ORE, IBE, NAWA), organizacji pracodawców i związków zawodowych, a także organizacji pozarządowych, Wojewódzkich Zespołów Koordynacji i innych podmiotów edukacji formalnej i pozaformalnej oraz rynku pracy, funkcjonujących na poziomie regionalnym.

Jak korzystać?

- W przypadku projektów realizowanych na zasadach Erasmus+ warunkiem uzyskania wsparcia jest znalezienie się na liście rezerwowej programu. Zasady korzystania z rezultatów projektu poświęconego ZSU 2030 znaleźć można na stronie internetowej.

Szeroka paleta dodatkowych możliwości

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji w czerwcu 2023 roku włączyła się w realizację programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, inicjując trzy projekty: „Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i kadry edukacji szkolnej”, „Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego”, „Rozwój współpracy i koordynacji w zakresie uczenia się przez całe życie”. To ostatnie przedsięwzięcie realizowane jest na poziomie krajowym i regionalnym, a dotyczy wdrażania Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 oraz organizowania tematycznych sieci współpracy i wymiany doświadczeń w zakresie umiejętności

Projekt FERS „Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i kadry edukacji szkolnej”

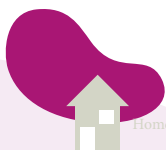
Przedsięwzięcie skierowane jest do osób z mniejszymi szansami: uczniów i uczennic oraz członków kadry pedagogicznej szkół publicznych i niepublicznych, znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. Dofinansowane są projekty z list rezerwowych programu Erasmus+ w sektorze Edukacja szkolna (Akcja 1. Mobilność edukacyjna).

W trakcie projektów, które uzyskały wsparcie dzięki wykorzystaniu środków FERS, do końca 2023 roku zrealizowano 384 mobilności zagraniczne, w tym 331 wyjazdów edukacyjnych uczniów i uczennic oraz 53 wyjazdy przedstawicieli kadry pedagogicznej.

Projekt „Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego”

Projekt skierowany jest do uczniów szkół kształcących w zawodach (oraz do absolwentów tego typu placówek, do roku

od ukończenia przez nich nauki), do osób biorących udział w ustawicznym kształceniu i szkoleniu zawodowym, a także do nauczycieli, ekspertów i innych osób zajmujących się podstawowym oraz ustawicznym kształceniem i szkoleniem zawodowym.

Dofinansowywane są projekty Akcji 1. w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe. W 2023 roku realizację przedsięwzięć rozpoczęło 195 instytucji z konkursu 2022 i 215 instytucji z konkursu 2023 roku. Do 31 grudnia zrealizowano 961 wyjazdów edukacyjnych, w tym 941 staży krótkoterminowych. Kolejne planowane są w latach 2024–2025.

Projekt „Rozwój współpracy i koordynacji w zakresie uczenia się przez całe życie”

Fundacja realizuje ten projekt (w partnerstwie z Ministerstwem Edukacji Naro-

dowej) od IV kwartału 2023 roku. Jego celem jest wsparcie wdrażania Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na poziomie krajowym i regionalnym. Dzięki projektowi powstaną m.in. tematyczne sieci współpracy i wymiany doświadczeń z zakresu umiejętności podstawowych, przekrojowych i zawodowych dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, wspierające kadry w edukacji formalnej i pozaformalnej. Odbiorcy projektu zyskają dostęp do bazy innowacyjnych materiałów merytorycznych, będą mogli konsultować się z ekspertami oraz brać udział w szkoleniach.

W projekcie skierowanym do sektora edukacji szkolnej w 2023 roku realizację przedsięwzięć rozpoczęło

79

instytucji z konkursu 2022 oraz

259

instytucji z konkursu 2023

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER)

W 2023 roku Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji zakończyła realizację trzech projektów finansowanych ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Uczestnicy tych przedsięwzięć mogli m.in. zwiększyć kompetencje zawodowe i kluczowe, a realizujące je instytucje zyskać prestiż w środowisku lokalnym, nawiązać współpracę międzynarodową, a dzięki temu poszerzyć zasięg swoich działań.

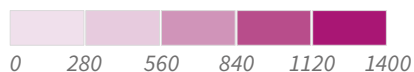
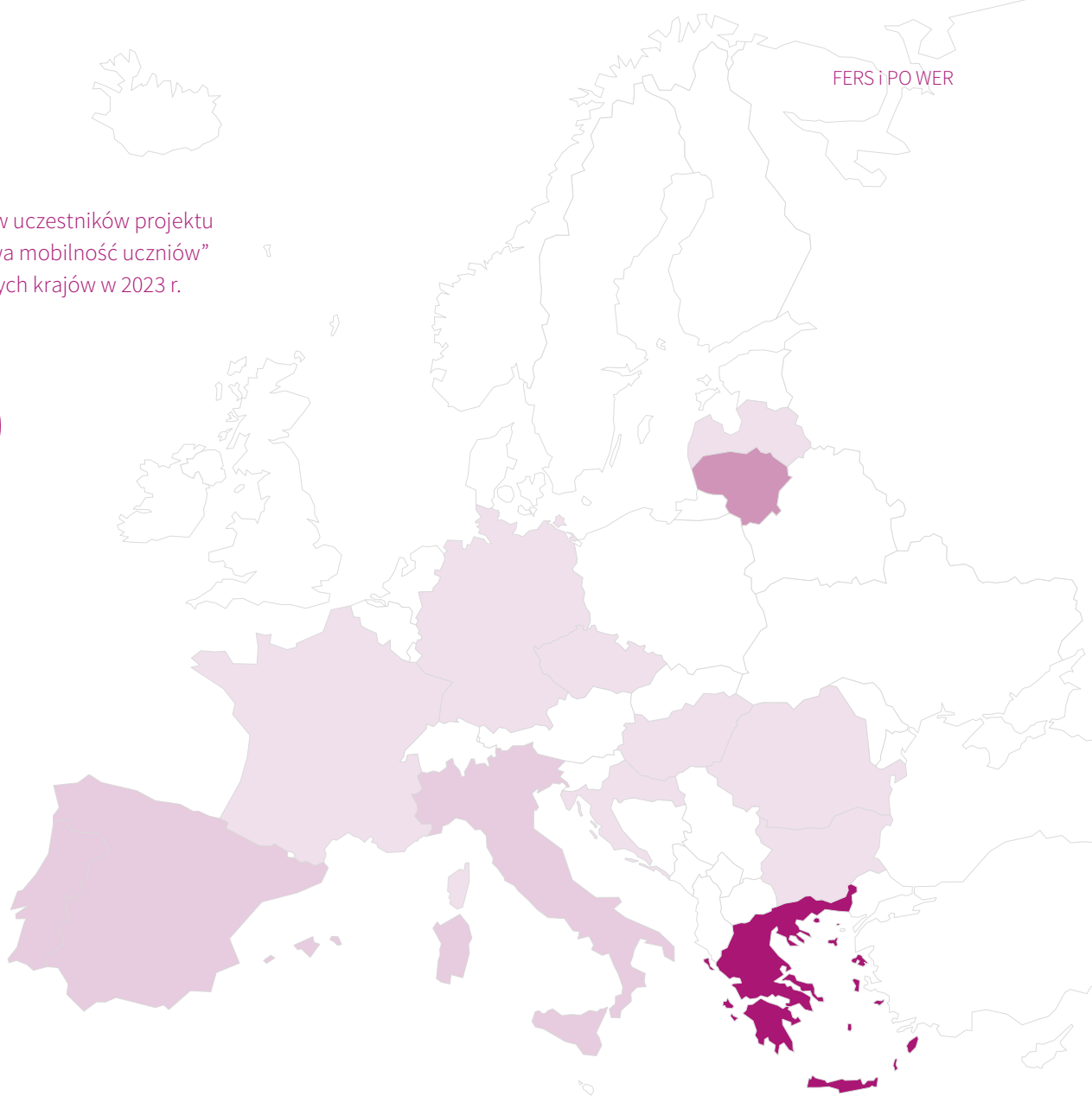
Dwa z wymienionych przedsięwzięć polegały na finansowaniu projektów edukacyjnych z list rezerwowych programu Erasmus+, czyli tych inicjatyw, które mimo wysokiej oceny merytorycznej nie otrzymały wsparcia w ramach standardowej procedury.

W pierwszym z projektów, pod nazwą „Międzynarodowa mobilność kadry edukacji szkolnej” (zakończony w czerwcu), wzięły udział w sumie 3544 osoby, które zrealizowały 4157 mobilności zagranicznych. W drugim, zatytułowanym „Ponadnarodowa mobilność kadry niezawodowej edukacji dorosłych” (trwał do września), uczestniczyły 1252 osoby, które skorzystały z 1731 wyjazdów.

Fundacja realizowała również autorskie przedsięwzięcia ze środków PO WER – w listopadzie 2023 zakończyła projekt „Ponadnarodowa mobilność uczniów”. Dzięki niemu uczniowie mieli okazję rozwijać się, zdobyć umiejętności przydatne na rynku pracy i sprzyjające aktywnemu obywatelstwu europejskiemu. Przedsięwzięcie ułatwiło budowanie porozumienia między uczniami z różnych krajów Unii Europejskiej. Projekt był także odpowiedzią na zapotrzebowanie szkół w zakresie nowych narzędzi i instrumentów wsparcia uczniów. Placówki edukacyjne biorące w nim udział rozwinęły swój potencjał międzynarodowy, m.in. dzięki wymianie dobrych praktyk w zakresie edukacji formalnej i pozaformalnej. W sumie w 2023 roku w ramach projektu „Ponadnarodowa mobilność uczniów” FRSE dofinansowała 135 przedsięwzięć, dzięki którym zrealizowano 2930 mobilności uczniów i uczennic.

Mapa 28.

Liczba wyjazdów uczestników projektu „Ponadnarodowa mobilność uczniów” do poszczególnych krajów w 2023 r.

Łącznie: 3622 wyjazdy. Źródło: dane Zespołu FERS SE (stan na 20.06.2024).

”

Staż to dla mnie jeden z pierwszych wyjazdów za granicę, dlatego ma dla mnie szczególną wartość. Był on połączony z moimi zainteresowaniami, które rozwijałem w trakcie pobytu. Uważam, że każdy, kto dostał szansę na taki wyjazd, powinien się zgodzić i zrobić wszystko, aby się udał, gdyż jest to niesamowite, niezapomniane doświadczenie.

uczeń Zespołu Szkół Technicznych, uczestnik stażu w Irlandii

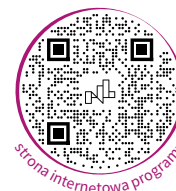
Iceland Liechtenstein Norway grants

Program Edukacja powstał na mocy międzyrządowej umowy dotyczącej wdrażania Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) w latach 2014–2021. Głównym jego celem jest zmniejszanie różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy Polską a Państwami-Darczyńcami (Islandia, Liechtenstein, Norwegia) w obszarze edukacji, m.in. poprzez budowanie partnerstw z podmiotami z tych krajów. Działania podejmowane przez beneficjentów służą również wzmacnianiu potencjału ludzkiego oraz poszerzaniu wiedzy. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji jest operatorem Programu Edukacja w Polsce.

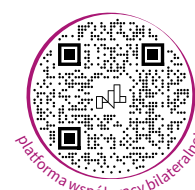
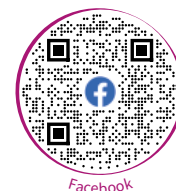
Dla kogo?

- Katalog wnioskodawców różni się w zależności od komponentu. Realizatorami projektów są m.in. polskie placówki oświatowe, organy publiczne każdego szczebla, instytucje kultury lub organizacje pozarządowe, prowadzące działalność w sektorze edukacji formalnej lub nieformalnej na terytorium kraju.
- Fundusze EOG umożliwiają dofinansowanie m.in. wizyt przygotowawczych przed złożeniem wniosku projektowego, pracowniczych lub studenckich wyjazdów edukacyjnych, wizyt studyjnych czy intensywnych szkoleń.

Jak korzystać?

- Program dzieli się na cztery działania nazywane komponentami. Beneficjenci mogli się ubiegać o środki na dofinansowanie: rozwoju kadry swojej placówki (Komponent I), mobilności studenckich i dydaktycznych (Komponent II), współpracy instytucjonalnej na rzecz poprawy jakości kształcenia i szkolenia zawodowego (Komponent III) lub współpracy instytucjonalnej na rzecz poprawy jakości pozostałych obszarów edukacji (Komponent IV).
- W obecnej edycji Funduszy EOG (MF 2014–2021) nie są planowane kolejne nabory. Aktualne informacje na temat programu są zamieszczane na jego stronie internetowej.

Historie, które inspirują

W 2023 roku zakończono 76 projektów w Programie Edukacja – 25 wybranych w I naborze wniosków i 51 w II naborze. Do końca roku przekazano beneficjentom łącznie 5 672 165,26 euro

W związku z zakończeniem naborów rok 2023 upłynął pod znakiem spotkań z beneficjentami programu wciąż realizującymi projekty. W ramach czterech szkoleń (styczeń, kwiecień, maj) mogli oni pogłębić wiedzę na temat rozliczania oraz raportowania, poznać zagadnienia dotyczące praw autorskich, a także wymogi komunikacyjne i promocyjne.

Program Edukacja to jednak dużo więcej niż suche liczby i dane. Najważniejsi są ludzie, którzy doświadczyli zawodowych, a niekiedy osobistych transformacji. Opowiedzieli oni swoje inspirujące historie w konkursie „#EduStories”, zorganizowanym przez Biuro Programów Zewnętrznych i Międzysektorowych FRSE.

Konkurs „#EduStories” oparto na idei storytellingu, a skierowano do beneficjentów Programu Edukacja. Hasło przewodnie prac konkursowych to: „Zmiana, która ma znaczenie” – autentyczna historia uczestnika projektu, osób zaangażowanych w jego realizację, partnera bądź beneficjenta. Zadanie uczestników polegało

na przygotowaniu angażującej opowieści w formie filmu, fotoreportażu, prezentacji multimedialnej lub inspirującego tekstu. Wyniki konkursu ogłoszono 5 października 2023 roku podczas uroczystej gali w Lublinie. Pierwsze miejsce zdobył film *Finding my Community*, opowiadający historię Leona Kunicy, uczestnika projektu „Commune Sense” zrealizowanego przez LXIX LO im. Bohaterów Powstania Warszawskiego 1944 w Warszawie wraz z fundacjami: Dansgarðurinn (Islandia) oraz Art2Business Foundation (Polska). Celem projektu było przełamywanie barier społecznych i fizycznych dzięki wykorzystaniu tańca współczesnego oraz breakdance. Historie zwycięskich projektów zostały opublikowane na Facebooku i na oficjalnej stronie internetowej Programu Edukacja.

Wydarzenia

W czerwcu 2023 roku Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji była gospodarzem dwudniowego spotkania Operatorów programów edukacyjnych finansowanych

”

Ten projekt dał mi tyle dobrego: pomysł na przyszłość, nowe kontakty i nowych kolegów. Zachęcam wszystkich [młodych ludzi w moim wieku] do udziału w takich projektach, bo nigdy nie wiadomo, co z tego wyjdzie.

Leon Kunica, zwycięzca w konkursie „#EduStories”

z Funduszy EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF). W wydarzeniu, które miało charakter warsztatowy, uczestniczyli przedstawiciele Operatorów z ośmiu krajów (Chorwacja, Czechy, Łotwa, Polska, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Rumunia), reprezentanci Państw-Darczyńców z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii oraz przedstawiciel Biura Mechanizmów Finansowych w Brukseli. Spotkanie stało się okazją do dyskusji na temat postępów we wdrażaniu programów w poszczególnych krajach i do oceny obecnej perspektywy finansowej. Celem warsztatu było również wypracowanie metod wzmacniania współpracy dwustronnej pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Państwami-Beneficjentami. Uczestnicy starali się znaleźć odpowiedź na pytania: Jak stworzyć idealny program edukacyjny oraz jakie zmiany należy do niego wprowadzić w następnej perspektywie finansowej?

Promocja Programu Edukacja

Efektami wielotorowych działań informacyjno-promocyjnych Programu Edukacja w 2023 roku były: wzrost zainteresowania grantami EOG, wzmacnianie relacji pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Polską oraz poprawa zasięgu działań realizowanych przez beneficjentów. Informacyjnym hubem dla potencjalnych i aktualnych beneficjentów jest strona internetowa programu, na której znaleźć

można kluczowe dokumenty, aktualności oraz wyniki przeprowadzonych naborów. Cennym źródłem informacji jest także fanpage programu na Facebooku (który w 2023 roku zwiększył swój zasięg o blisko 13%).

W 2023 roku w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach wyróżnione zostały trzy projekty realizowane w ramach Programu Edukacja:

- „Commune Sense” (LXIX Liceum Ogólnokształcące im. Bohaterów Powstania Warszawskiego 1944) – I miejsce w konkursie Warszawska Nagroda Edukacji Kulturalnej 2023 (kategoria: Procesy Twórcze);
- „Edu-action” (Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu) – Złoty Dyplom Muzycznych Orłów w kategorii publikacja naukowa i popularnonaukowa za wybitne osiągnięcia artystyczne, naukowe i edukacyjne, związane z realizacją projektu w ramach Programu Edukacja;
- „Podróż w kierunku globalnych kompetencji” (Kolegium Europejskie – Europejskie Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące w Krakowie) – Polski Komitet ds. UNESCO uznał projekt za przykład dobrej praktyki podczas konferencji z okazji 70-lecia Sieci Szkół Stowarzyszonych UNESCO.

*W 2023 roku
przeszkolono
łącznie ponad*

200

*beneficjentów
Programu Edukacja*

Konferencja
Programu Edukacja,
Lublin, październik 2023 r.

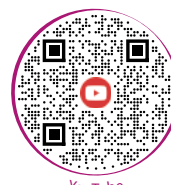
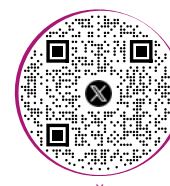
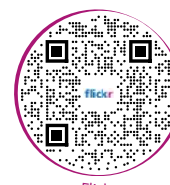
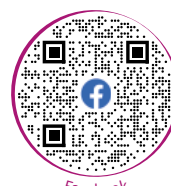
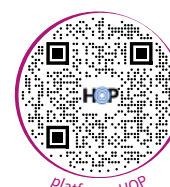
Centrum Współpracy SALTO z krajami Europy Wschodniej i Kaukazu (SALTO Eastern Europe and Caucasus Resource Centre, SALTO EECA) działa na rzecz rozwoju międzynarodowej współpracy młodzieży. Wspiera działania realizowane w ramach programów Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności (EKS) w Armenii, Azerbejdżanie, Gruzji, Mołdawii i Ukrainie, a dodatkowo koordynuje wdrażanie EKS w Norwegii. Ponadto w miarę możliwości umożliwia udział młodych ludzi z Białorusi i Rosji w programach Erasmus+ (w sektorze Młodzież) oraz w EKS. Centrum wspiera podmioty zaangażowane w pracę z młodzieżą: zapewnia im materiały informacyjne, edukacyjne oraz organizuje szkolenia i wydarzenia rozwijające partnerstwa międzynarodowe. Przyznaje Znak Jakości EKS i wspomaga wolontariuszy goszczonych w krajach Europy Wschodniej, Kaukazu oraz w Norwegii, m.in. poprzez prowadzenie dla nich szkoleń i spotkań ewaluacyjnych. Organizuje również wydarzenia informacyjno-promocyjne, ułatwiając beneficjentom przygotowanie się do udziału w projektach młodzieżowych. Ważną rolę w tym obszarze odgrywa sieć centrów informacyjnych działająca w Armenii, Azerbejdżanie, Mołdawii, Gruzji i Ukrainie. Centrum SALTO EECA rozwija kompetencje pracowników i trenerów młodzieżowych w obszarze edukacji pozaformalnej we Wschodniej Europie i na Kaukazie.

Dla kogo?

- Z zasobów SALTO EECA korzystają koordynatorzy projektów Europejskiego Korpusu Solidarności oraz Erasmus+ (sektor Młodzież).
- Strona internetowa SALTO zawiera informacje przydatne także dla osób odpowiedzialnych za tworzenie i rozwój polityk młodzieżowych.

Jak korzystać?

- SALTO EECA prowadzi anglojęzyczną stronę internetową (salto-youth.net), na której publikowane są materiały i najważniejsze informacje na temat Centrum.
- Osoby współpracujące z młodzieżą mają dostęp do szkoleń online poprzez platformę HOP (hop.salto-youth.net).
- Bieżące działania Centrum można śledzić na profilach SALTO EECA w mediach społecznościowych.

Współdziałanie zamiast walki

W 2023 roku centra informacyjne koordynowane przez SALTO EECA zorganizowały 115 wydarzeń, w tym 26 w formule online. Zgromadziły one łącznie ponad 11 tys. osób. W marcu przedstawiciele centrów z krajów uczestniczących w programie wzięli udział w dorocznym spotkaniu w Norwegii, które było okazją do omówienia zrealizowanych działań i poznania dobrych praktyk w zakresie promowania międzynarodowej współpracy młodzieży w ramach Erasmus+

Centrum Współpracy SALTO EECA wraz z centrami informacyjnymi wspiera lokalne podmioty pracujące z młodzieżą w ramach partnerstwa strategicznego „Europe Goes Local”. W działania te w 2023 roku zaangażowało się ponad 200 partnerów (w tym po czterech z Gruzji i z Mołdawii oraz pięciu z Armenii).

W ramach długoterminowego partnerstwa strategicznego „Beyond Borders – Neighbours Together” przeprowadzono dwa międzyregionalne seminaria dotyczące budowania partnerstw: w Europejskim Korpusie Solidarności (25–29 czerwca, Czechy) oraz w ramach Akcji 1. programu Erasmus+ Młodzież (7–11 listopada, Słowenia). Rozpoczęto także badanie poziomu współpracy między krajami programu a krajami partnerskimi poprzez sieć badawczą RAY.

W 2023 roku zakończyły się prace nad portalem Beyond Borders (beyondb.eu), na którym znaleźć można artykuły promujące dobre praktyki wypracowane w projektach Erasmus+ Młodzież i EKS.

Platforma HOP

W 2023 roku Centrum SALTO EECA rozbudowało platformę HOP Online Learning, na której pojawiło się 11 nowych kursów dla młodych wolontariuszy i osób pracujących z młodzieżą. Po raz pierwszy przeprowadzono stacjonarne szkolenie z elementami online „HOP crash course” (11–15 czerwca, Grecja). Przez kilka tygodni 27 pracowników i trenerów młodzieżowych omawiało zagadnienia związane z jakością uczenia się online z wykorzystaniem platformy HOP.

Kluczowe wydarzenia

Zespół SALTO EECA był współorganizatorem Europejskiego Forum Młodych Liderów (24–26 kwietnia), które już po raz drugi towarzyszyło Europejskiemu Kongresowi Gospodarczemu w Katowicach. Uczestnicy wydarzenia omawiali wyzwania dotyczące edukacji i zawodów przyszłości oraz kwestie dotyczące zaangażowania społecznego.

W dniach 4–6 października w Lublinie zorganizowano spotkanie w ramach Trójkąta

Spotkanie
Trójkąta Młodzieżowego,
Lublin, październik 2023 r.

Młodzieżowego. Jego uczestnicy dzielili się doświadczeniami oraz omawiali możliwości realizacji międzynarodowych przedsięwzięć w programie Erasmus+. Podczas spotkania przyznano nagrody dla najlepszych projektów młodzieżowych Erasmus+ i EKS (saltoawards.eu).

Przy okazji Mistrzostw Europy Młodych Profesjonalistów w Gdańsku odbyło się spotkanie „Solidarni z Ukrainą – EuroSkills 2023” (5–9 września). Polska i ukraińska młodzież, kadra pedagogiczna szkół zawodowych oraz promotorzy edukacji zawodowej z obu krajów mogli

obejrzeć zmagania młodych specjalistów i wziąć udział w warsztatach na temat możliwości rozwoju współpracy w ramach programów Erasmus+. Ponadto Centrum SALTO EECA wraz z Ministerstwem Polityki Społecznej i Pracy Ukrainy zorganizowało wizytę studyjną dla siedmiorga przedstawicieli tamtejszych instytucji rządowych i pozarządowych (23–27 października). Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z najlepszymi przykładami inicjatyw wolontariackich oraz sposobem funkcjonowania organizacji pozarządowych w Lublinie, Rzeszowie, Krakowie i w Warszawie.

W 2023 roku

Centrum przyznało

27 akredytacji
organizacjom starającym
się o Znak Jakości EKS.

Najwięcej – **9**

– otrzymały podmioty
z Armenii. Obecnie
w krajach regionu
EECA działa

197 instytucji
ze Znakiem Jakości

Wśród innych wydarzeń organizowanych przez SALTO EECA warto wymienić „European Rural Youth Summit” (6–8 września, Rumunia), które zgromadziło blisko 250 młodych osób oraz pracowników młodzieżowych, a także seminarium metodologiczne „Adventure Education” (2–7 października, Gruzja), umożliwiające poznanie możliwości wykorzystania metodologii edukacji przygody w projektach młodzieżowych.

Wsparcie jakości projektów EKS

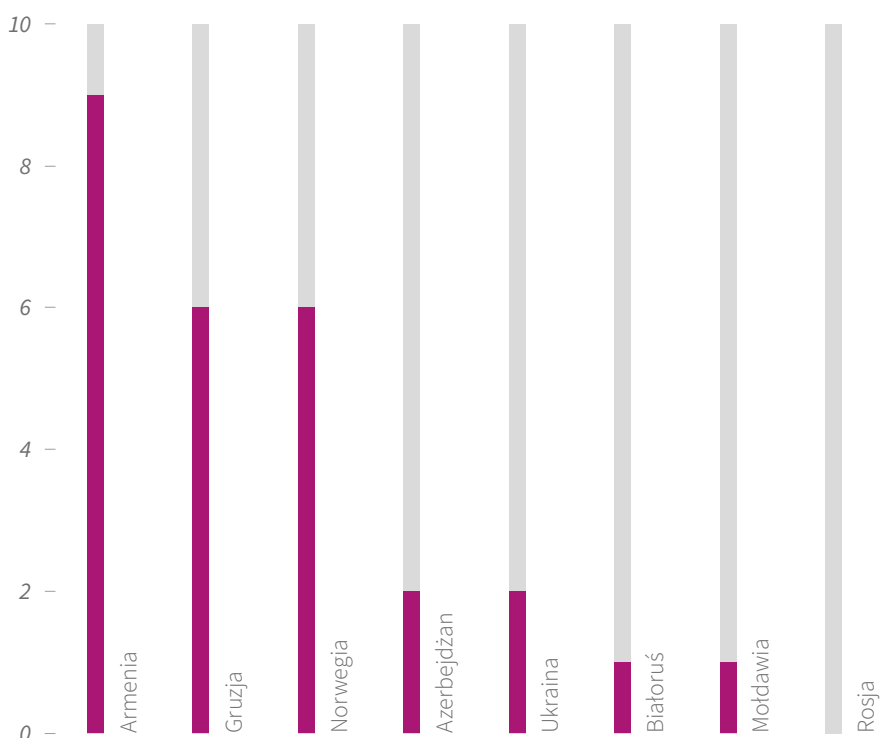
W 2023 roku Centrum SALTO EECA kontynuowało działania wspierające jakość projektów wolontariatu w krajach Partnerstwa Wschodniego i w Królestwie

Norwegii m.in. w ramach cyklu szkoleń dla wolontariuszy.

Centrum przyznało również akredytacje 27 organizacjom aplikującym o Znak Jakości EKS. Najwięcej z nich (9) pochodziło z Armenii. Obecnie w krajach regionu znajduje się 197 instytucji ze Znakiem Jakości, w tym 143 w krajach Partnerstwa Wschodniego, 31 w Rosji oraz 23 w Norwegii.

W grudniu 2023 roku Centrum SALTO EECA zorganizowało w Warszawie doroczne spotkanie zespołu ekspertów przyznających Znak Jakości oraz trenerów EKS. Po raz pierwszy od 2019 roku odbyły się też spotkania koordynatorów z organizacji, które otrzymały Znak Jakości EKS (w Azerbejdżanie, Armenii, Gruzji).

Wykres 11. Liczba znaków jakości EKS przyznanych w 2023 r. organizacjom działającym w poszczególnych krajach wspieranych przez SALTO EECA

Źródło: Centrum Współpracy SALTO EECA.

Branżowe Centra
Umiejętności

Od 2022 roku w polskim systemie kształcenia i szkolenia zawodowego inicjowane są partnerstwa między organizacjami branżowymi a organami prowadzącymi szkoły kształcące w zawodach lub centra kształcenia zawodowego. Ich celem jest tworzenie Branżowych Centrów Umiejętności (BCU) – zaawansowanych technologicznie ośrodków kształcenia i egzaminowania. Każdy z nich będzie się specjalizował w jednej dziedzinie gospodarki, a wśród 120 branż, dla których powstaną centra, znajdują się te kluczowe dla rozwoju przemysłu: automatyka, robotyka, mechatronika czy energetyka odnawialna. Celem BCU jest dostosowanie kadr do wymogów nowoczesnej gospodarki dzięki stworzeniu przestrzeni do innowacyjnej i trwałej współpracy biznesu z edukacją zawodową na wszystkich poziomach kształcenia. W 2023 r. na stworzenie BCU Ministerstwo Edukacji i Nauki przeznaczyło 1,49 mld zł ze środków Krajowego Planu Odbudowy, prefinansowanych przez Polski Fundusz Rozwoju. Operatorem konkursu o dofinansowanie BCU jest Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.

Dla kogo?

- BCU powstają przy szkołach kształcących w zawodach lub centrach kształcenia zawodowego, a z ich oferty będą korzystali nie tylko uczniowie i studenci, lecz także nauczyciele oraz pracownicy poszczególnych branż.
- Oprócz organów prowadzących szkoły i centra kształcenia w konkursie mogą brać udział przedsiębiorstwa (w tym spółki skarbu państwa) oraz organizacje branżowe, np. izby gospodarcze, stowarzyszenia i samorzady zawodowe.

Jak korzystać?

- Wnioski o dofinansowanie na tworzenie BCU składać mogą partnerstwa dwupodmiotowe (podmiot branżowy z organem prowadzącym) lub trójpodmiotowe. W tym drugim wypadku lider (spółka skarbu państwa, przedsiębiorstwo państwowe) zaprasza do współpracy podmiot branżowy oraz organ prowadzący szkołę zawodową lub centrum kształcenia zawodowego.
- Szczegóły dotyczące konkursów i informacje na temat BCU znaleźć można na stronie internetowej tej inicjatywy (frse.org.pl/kpo-bcu).

Centra już działają!

W 2023 roku Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji przeprowadziła trzy konkursy na utworzenie i wsparcie funkcjonowania Branżowych Centrów Umiejętności. Wyzwania podjęto się 185 instytucji

Umowę rozpoczynającą tworzenie Branżowych Centrów Umiejętności podpisały 73 instytucje. Musiały one przejść przez wymagające procesy oceny formalnej i merytorycznej oraz procedury kontraktowania. Łączna kwota zawartych umów wyniosła 846 584 925,20 zł. Kolejnych 35 podmiotów dopełnia formalności wymaganych w związku z realizacją zaplanowanych przedsięwzięć. Oznacza to, że w następnych konkursach możliwość utworzenia Branżowych Centrów Umiejętności będzie miało już tylko 11 instytucji (zakładana łączna liczba BCU to 120).

Mazowsze najaktywniejsze

Spośród instytucji, które otrzymały szansę utworzenia BCU, aż 15 pochodziło z województwa mazowieckiego. Bardzo skuteczne były również województwa: małopolskie, dolnośląskie, lubelskie i śląskie, w których powstanie po 7 centrów. Ciekawie zapowiada się także rozwój szkoleń zawodowych w województwach podkarpackim, opolskim i łódzkim (po 5).

Centra powstaną ponadto w wielu innych województwach: m.in. kujawsko-pomorskim i wielkopolskim (po 3), świętokrzyskim, lubuskim i pomorskim (po 2).

Największym powodzeniem z dziedzin zatwierdzonych do dofinansowania cieszyły się: spedycja, logistyka, elektryka, energetyka (powstały po trzy centra w każdym z tych obszarów).

Centra zapraszają

W roku 2023 pierwsze Branżowe Centra Umiejętności rozpoczęły już działalność. Wśród nich są m.in. placówki z Radzyna Podlaskiego (elektryka) i Łukowa (ślusarstwo i mechanika). Wszelkie dane na ten temat znaleźć można w internecie (frse.org.pl/kpo-bcu-utworzone). Szczegółowe informacje o dostępnych szkoleniach i kursach można uzyskać, kontaktując się z wybranym centrum.

Instytucje, które podpisały umowy na tworzenie BCU w I i II naborze konkursów

Dziedzina	Wnioskodawca	Zatwierdzony budżet netto
1 Architektura krajobrazu	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	10 700 460,13 zł
2 Automatyka przemysłowa	Gmina Radom	15 144 832,86 zł
3 Automatyka przemysłowa	Gmina Wrocław	16 000 000,00 zł
4 Budownictwo wodne i melioracje wodne	Miasto Zielona Góra	10 000 000,00 zł
5 Cukiernictwo	Powiat Wieluński	11 097 268,54 zł
6 Dekarstwo, blacharstwo i ciesielstwo	Polskie Stowarzyszenie Dekarzy	9 998 920,07 zł
7 Diagnostyka i naprawa pojazdów	Powiat Przysuski	10 192 317,66 zł
8 Eksploatacja i utrzymanie kolejowych środków transportu	Towarzystwo Salezjańskie – Inspektoriat (provincia) św. St. Kostki w Warszawie	14 000 000,00 zł
9 Eksploatacja portów i terminali lotniczych	Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach	12 000 000,00 zł
10 Eksploatacja portów i terminali lotniczych	Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach	11 997 013,85 zł
11 Elektronika	Powiat Jarosławski	13 000 000,00 zł
12 Elektryka	Powiat Radzyński	13 000 000,00 zł
13 Elektryka	Miasto Siedlce	13 000 000,00 zł
14 Elektryka	Gmina Wrocław	12 373 486,34 zł
15 Energetyka	Powiat Nizański	15 000 000,00 zł
16 Energetyka	Powiat Staszowski	13 039 811,96 zł
17 Energetyka	Powiat Zgorzelecki	15 000 000,00 zł
18 Energetyka odnawialna (bioenergetyka)	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	11 932 980,27 zł
19 Energetyka odnawialna (słoneczna)	Powiat Żywiecki	11 688 960,00 zł
20 Energetyka odnawialna (wiatrowa)	Powiat Łębarski	12 000 000,00 zł
21 Florystyka	Śląskie Centrum Florystyczne ReKpol Sp z o.o.	10 000 000,00 zł
22 Gastronomia i kelnerstwo	Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie	9 999 040,00 zł
23 Geodezja	Powiat Zamojski	10 000 000,00 zł
24 Geologia, górnictwo otworowe i sieci gazowe	Gmina Miasto Krosno	11 000 000,00 zł
25 Górnictwo podziemne i przeróbka węgla kamiennego	Miasto Rybnik	11 000 000,00 zł
26 Górnictwo podziemne, przeróbka rud metali i surowców mineralnych	Miedziove Centrum Kształcenia Kadr Sp z o.o.	10 998 415,54 zł
27 Hotelarstwo	Województwo Dolnośląskie	8 641 447,57 zł
28 Informatyka i programowanie	Miasto Zielona Góra	9 028 727,00 zł
29 Informatyka i programowanie	Powiat Limanowski	14 970 045,95 zł
30 Instalacje sanitarne, grzewcze i gazowe	Powiat Żywiecki	10 000 000,00 zł
31 Instalacje sanitarne, grzewcze i gazowe	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Firm Instalacyjnych i Serwisowych	9 999 990,34 zł
32 Interoperacyjność systemu kolei	Miasto Siedlce	13 500 000,00 zł
33 Izolacje przemysłowe	Centrum Szkolenia Zawodowego	9 999 445,73 zł
34 Kosmetyka i podologia	Beata Mydlowska	9 992 241,30 zł
35 Leśnictwo	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	9 490 466,36 zł

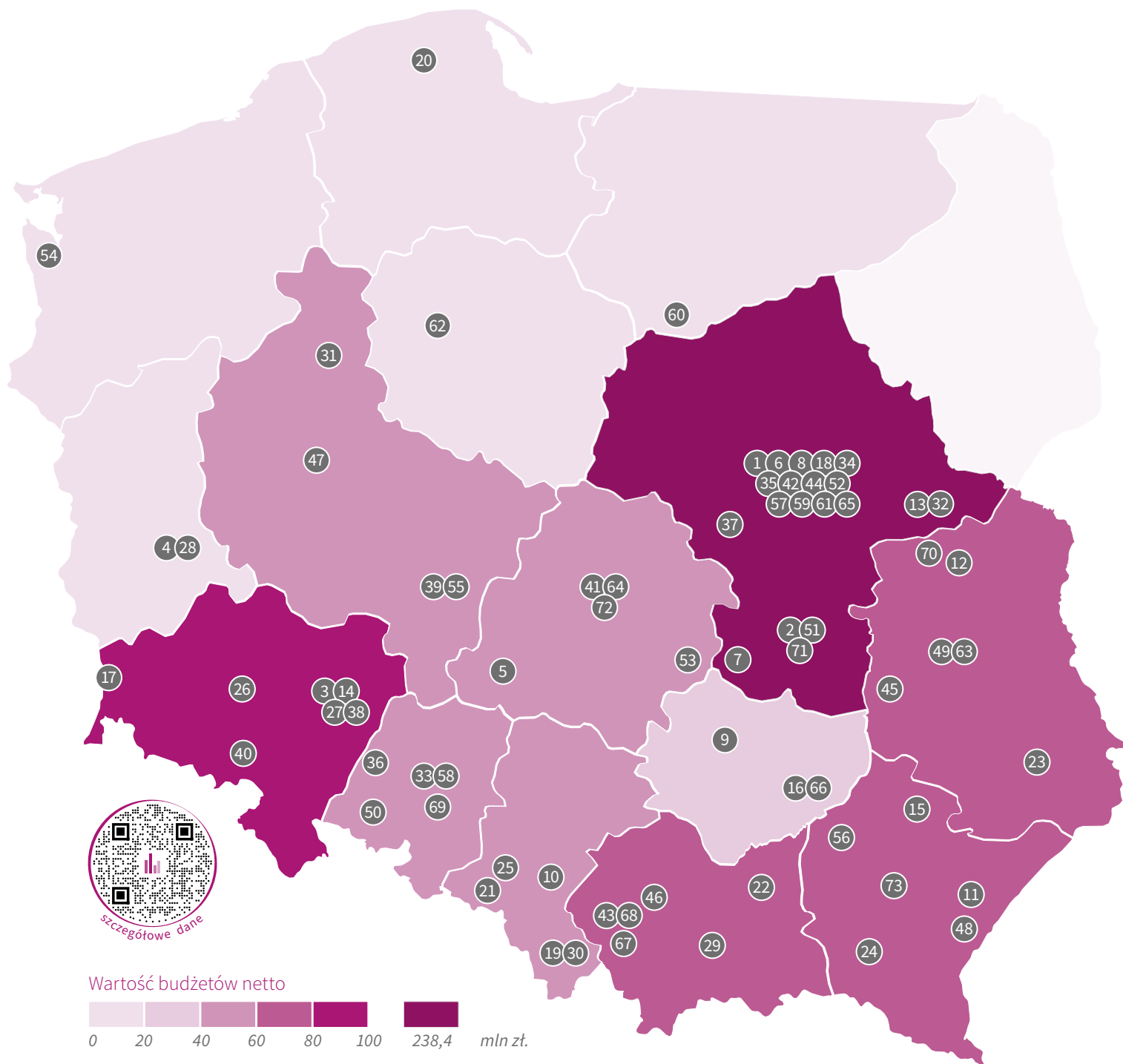
Dziedzina	Wnioskodawca	Zatwierdzony budżet netto
36 Logistyka	Powiat Brzeski	12 000 000,00 zł
37 Logistyka	Powiat Grodzki	12 000 000,00 zł
38 Logistyka	Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu we Wrocławiu	11 220 668,66 zł
39 Mechanizacja rolnictwa	Powiat Kaliski	12 994 021,18 zł
40 Mechatronika	Gmina Wałbrzych	16 000 000,00 zł
41 Moda	PIOT Związek Pracodawców Przemysłu Odzieżowego i Tekstylnego	9 976 712,34 zł
42 Moda	Związek Przedsiębiorców Przemysłu Mody Lewiatan	9 999 900,00 zł
43 Obuwnictwo	Powiat Wadowicki	10 000 000,00 zł
44 Ogrodnictwo	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	10 536 272,44 zł
45 Ogrodnictwo	Powiat Opolski	9 589 870,67 zł
46 Opieka medyczna	Województwo Małopolskie	11 620 487,23 zł
47 Piekarnictwo	Miasto Poznań	11 984 724,55 zł
48 Pomoc społeczna	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży	7 749 100,00 zł
49 Prace budowlane	Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe Lublin	9 947 226,00 zł
50 Prace wykończeniowe	Powiat Nyski	9 405 898,07 zł
51 Prace wykończeniowe	Gmina Radom	11 000 000,00 zł
52 Protetyka stuchu	Instytut Fizjologii i Patologii Stuchu	12 668 553,71 zł
53 Przemysł ceramiczny	Powiat Opoczyński	12 000 000,00 zł
54 Przemysł chemiczny	Powiat Policki	13 000 000,00 zł
55 Przemysł drzewny	Diecezja Kaliska	9 889 300,00 zł
56 Przemysł lotniczy	Powiat Mielecki	15 510 500,00 zł
57 Przemysł meblarski	Towarzystwo Salezjańskie – Inspektoriat (provincia) św. St. Kostki w Warszawie	14 000 000,00 zł
58 Przemysł motoryzacyjny	Miasto Opole	15 999 999,96 zł
59 Przemysł petrochemiczny	Centrum Edukacji Sp. z o.o.	12 998 507,05 zł
60 Przemysł szklarski	Powiat Działdowski	11 979 798,68 zł
61 Przetwórstwo mięsa	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	11 608 148,94 zł
62 Przetwórstwo tworzyw sztucznych	Miasto Bydgoszcz	5 206 960,53 zł
63 Pszczelarstwo	Powiat Lubelski	10 273 523,42 zł
64 Realizacja nagrań i nagłośnień	Województwo Łódzkie	10 951 565,93 zł
65 Rolnictwo	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	11 000 000,00 zł
66 Spawalnictwo	Powiat Staszowski	13 173 442,81 zł
67 Spedycja	Powiat Suski	11 999 405,17 zł
68 Spedycja	Powiat Wadowicki	12 000 000,00 zł
69 Spedycja	Powiat Krapkowicki	10 680 933,04 zł
70 Ślusarstwo, mechanika i obróbka skrawaniem	Powiat Łukowski	10 269 644,06 zł
71 Ślusarstwo, mechanika i obróbka skrawaniem	Powiat Radomski	14 596 474,64 zł
72 Technika dentystryczna	Województwo Łódzkie	10 967 491,87 zł
73 Technika weterynaryjna	Powiat Rzeszowski	9 999 922,78 zł

nabór I

nabór II

Mapa 29.

Łączna wartość zatwierdzonych budżetów netto w poszczególnych województwach

Łączna wartość zawartych umów 846 584 925,20 zł (stan na 31.12.2023 r.). Źródło: FRSE.

**POLSKO-LITEWSKI
FUNDUSZ WYMIANY
MŁODZIEŻY**

**POLSKO-UKRAIŃSKA RADA
WYMIANY MŁODZIEŻY**

Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży (PLFWM) i Polsko-Ukraińska Rada Wymiany Młodzieży (PURWM) wspierają projekty poświęcone edukacji pozaformalnej młodych osób oraz inicjatywy skierowane do pracowników organizacji młodzieżowych. Celem działań jest zbliżanie się i odkrywanie wspólnych korzeni oraz przewyciężanie uprzedzeń i stereotypów w postrzeganiu historii i we współczesnych relacjach. Oba programy dofinansowują wymiany i spotkania młodzieży, a także przedsięwzięcia służące budowaniu relacji i umacnianiu więzi między młodymi Polakami, Litwinami i Ukraińcami. Wnioskodawcy oraz beneficjenci mogą liczyć na wsparcie merytoryczne FRSE, pełniącej rolę Narodowej Instytucji Zarządzającej programami.

Dla kogo?

- Najważniejszymi adresatami Funduszu i Rady są uczestnicy projektów – młodzi ludzie i osoby z nimi pracujące. Priorytetowo są traktowane inicjatywy z udziałem młodzieży z mniejszymi szansami.
- Oba programy finansują projekty składane przez podmioty mające osobowość prawną w Polsce oraz na Litwie (PLFWM) lub Ukrainie (PURWM), których działalność skierowana jest do młodzieży. O środki najczęściej ubiegają się organizacje pozarządowe, instytucje oświatowe, publiczne lub samorządowe. Nie mogą tego robić podmioty komercyjne.

Jak korzystać?

- W obu programach konkurs ogłaszany jest raz w roku. Projekty muszą dotyczyć jednego z priorytetów wskazanych na stronie internetowej danej inicjatywy.
- W ramach PLFWM można wnioskować o organizowanie wymian młodzieży polskiej i litewskiej, a fundusze PURWM wspierają działania młodzieży polskiej i ukraińskiej (przyjeżdżającej do Polski lub przebywającej na jej terytorium).

Budowanie mostów przyjaźni

Do konkursu na współpracę polsko-litewską, rozstrzyganego w 2023 roku, zgłosiło się 69 wnioskodawców. Dofinansowanie otrzymało 20 projektów – wszystkie skupiały się na wymianach młodzieży. Jeszcze szersza była współpraca z młodymi ludźmi z Ukrainy. Dotyczyło jej 141 złożonych wniosków, z których 53 otrzymały wsparcie. Projekty realizowano wyłącznie na terenie Polski, a wnioskodawcy mogli zaplanować przedsięwzięcia z udziałem organizacji partnerskiej z Ukrainy lub młodzieży ukraińskiej przebywającej w Polsce

W obu programach najwięcej projektów zrealizowały organizacje pozarządowe (PLFWM: 7, PURWM: 31), ale w przypadku współpracy polsko-ukraińskiej struktura beneficjentów była znacznie bardziej zróżnicowana. Oferta Rady spotkała się z zainteresowaniem m.in. szkół, Ochotniczych Hufców Pracy oraz jednostek samorządu terytorialnego (liczba zrealizowanych projektów odpowiednio: 10, 6 i 3). Organizacje o tym profilu zrealizowały łącznie 12 przedsięwzięć polsko-litewskich.

W 2023 roku wnioski o dofinansowanie z Funduszu polsko-litewskiego złożyły organizacje działające prawie we wszystkich województwach – najbardziej aktywne były podmioty z lubelskiego i śląskiego (po 11) oraz z Małopolski (9). Najskuteczniejsze okazały się instytucje z Lubelszczyzny, które zrealizowały 4 projekty. Litewscy partnerzy w przeważającej większości pochodzili z okręgu wileńskiego (11 projektów).

O środki z PURWM najczęściej starali się podmioty działające w województwach śląskim (27) i małopolskim (20). Najwięcej,

bo po 8 przedsięwzięć, zrealizowały instytucje z Małopolski, Podkarpacia i z województwa lubelskiego. Do projektów partnerskich polskie organizacje najchętniej dobierały podmioty z obwodów: lwowskiego (32), kijowskiego (16) i dnipropropietrowskiego (11 inicjatyw).

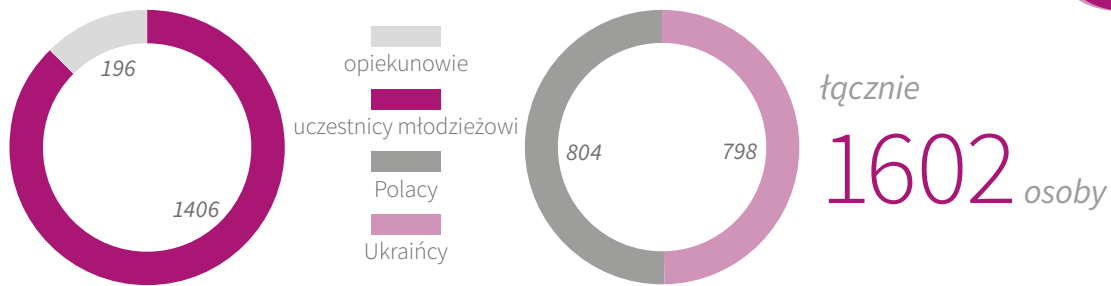
Priorytety i tematy współpracy

Spośród możliwych do wyboru priorytetów PLFWM największą popularnością cieszyło się „Propagowanie polsko-litewskiego dziedzictwa historyczno-kulturowego oraz dialogu na rzecz współpracy, tolerancji, otwartości, lepszego zrozumienia i poznania się pomiędzy młodzieżą polską i litewską” (wskazany w 37 z 69 projektów). W przypadku PURWM największe zainteresowanie wzbudził priorytet: „Wzmacnianie dialogu międzykulturowego poprzez stworzenie warunków do otwartości i wzajemnego szacunku wśród młodzieży”. Polacy i Ukraińcy zrealizowali w jego ramach aż 23 wspólne projekty. Wśród tematów, które cieszyły się największym zainteresowaniem młodych

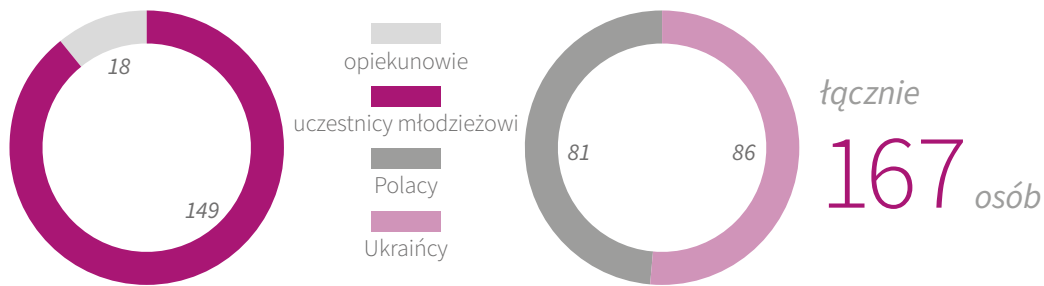

Zajęcia artystyczne podczas projektu polsko-ukraińskiego

Wykres 12. Uczestnicy projektów przewidujących przyjazd Ukraińców do Polski

Wykres 13. Uczestnicy projektów z młodzieżą ukraińską przebywającą w Polsce

Źródło: PURWM.

Wymowne jest to, że w ankietach ewaluacyjnych przeważająca większość Ukraińców i Polaków napisała, że „Polak/Ukraińiec to... PRZYJACIEL”. Zasadniczy cel [projektu] – integracja, zbliżenie, poznanie – został więc osiągnięty!

Bartłomiej Włodkowski, koordynator projektu, Fundacja AVE

W sumie w projektach zrealizowanych w ramach współpracy bilateralnej w 2023 roku uczestniczyło

ponad 2 tys. młodych osób z Polski, Litwy i Ukrainy

ludzi uczestniczących w projektach wskazać należy: historię, tradycję i sztukę.

Uczestnicy wymian

W 2023 roku we wszystkich inicjatywach PLFWM wzięło udział 450 osób (po 225 Polaków i Litwinów), w zdecydowanej większości młodych (370). W tej grupie przeważały kobiety (214 wobec 156 mężczyzn). Najliczniej reprezentowana była młodzież pomiędzy 16 a 19 rokiem życia (173 osoby). Druga w kolejności była grupa 13–15-latków (170 osób), a trzecia 20–25-latków (27 osób).

W ósmej edycji konkursu PURWM w projektach uczestniczyło łącznie 1769 osób, z czego 1555 to młodzież. Proporcje obu narodowości były zbliżone (884 Polaków i 885 Ukraińców). Biorąc pod uwagę strukturę płci, w działania zaangażowało się 1114 kobiet oraz 655 mężczyzn. W wariantcie A (realizacja projektu z młodzieżą ukraińską i organizacją partnerską z Ukrainy – przyjazd młodzieży ukraińskiej do Polski) wzięły udział 1602 osoby. W wariantcie B (realizacja projektu z młodzieżą ukraińską przebywającą w Polsce – bez udziału organizacji partnerskiej) uczestniczyło 167 osób.

Praktyki do naśladowania

Młodzi ludzie zrealizowali w 2023 roku mnóstwo ciekawych przedsięwzięć. Dla przykładu: w ramach wymiany polsko-

-litewskiej uczestnicy warsztatów budowlanych w Wasilkowie wspólnie stworzyli „Wiatę zwaną mostem przyjaźni” – miejsce integracji zarówno dla ludzi „ze świata”, jak i ze środowiska lokalnego. Uczestnicy projektu w Kownie okolicznościowymi muralami uczcili natomiast 550. rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika.

Tematem jednego z projektów, realizowanego przez Polaków i Ukraińców w Białymstoku był język esperanto i idea świata bez wojen. Młodzi ludzie przygotowali m.in. niemy film przedstawiający historię Ludwika Zamenhofa, twórcy tego języka, a w wolnym czasie odkrywali uroki polskiej przyrody. W innym przedsięwzięciu, prowadzonym w sercu Gór Świętokrzyskich, młodzież przeniosła miejscowe legendy dotyczące czarownic do wirtualnego escape roomu (stworzonego w aplikacji Genially). Z opisami wszystkich projektów można się zapoznać na stronie internetowej (tinyurl.com/2u4z72js).

Baza organizacji

W bazie organizacji partnerskich udostępnionej na stronie internetowej obu inicjatyw znajdują się informacje o ponad 200 instytucjach, organizacjach pozarządowych oraz szkołach z Polski, Litwy i Ukrainy. Wszystkie one są gotowe do podjęcia współpracy!

Inicjatywy wspierające

Program eTwinning to innowacyjna forma międzynarodowej współpracy nauczycieli za pomocą nowoczesnej i bezpiecznej Europejskiej Platformy Edukacji Szkolnej (ESEP, European School Education Platform). Za jej pośrednictwem użytkownicy kontaktują się ze sobą, by wspólnie prowadzić projekty edukacyjne online o różnorodnej tematyce oraz wymieniać doświadczeniami. Wykorzystując narzędzia technologii informacyjno-komunikacyjnych, zarówno te dostępne na platformie, jak i zewnętrzne, nauczyciele realizują obowiązującą podstawę programową w kreatywny i angażujący uczniów sposób. Projektom towarzyszą liczne bezpłatne szkolenia i konferencje, które pomagają w rozwoju zawodowym uczestników programu.

Dla kogo?

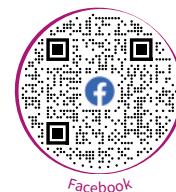
- eTwinning przeznaczony jest dla kadry dydaktycznej przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych – państwowych lub prywatnych placówek realizujących podstawę programową.
- Realizacja projektów eTwinning wpisana jest też w program nauczania kilku polskich uczelni kształcących przyszłych nauczycieli m.in. na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytecie Gdańskim, Uniwersytecie Warszawskim i Uniwersytecie Dolnośląskim.

Jak korzystać?

- Centrum współpracy stanowi bezpłatna platforma eTwinning, wchodząca w ramy ESEP. Po założeniu konta nauczyciel może nawiązać kontakt z innymi jej użytkownikami, zarejestrować swój projekt i rozpocząć działania z partnerami z kraju lub zagranicy.
- Użytkownicy platformy mogą korzystać z licznych bezpłatnych szkoleń, zarówno stacjonarnych, jak i online, dzięki którym poznają nowoczesne metody i narzędzia wspierające zajęcia prowadzone w ramach projektów eTwinning.

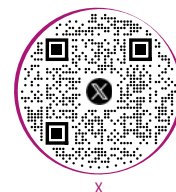
strona internetowa programu

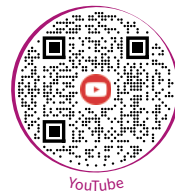
Facebook

eTwinning na platformie ESEP

X

YouTube

Instagram

Pod patronatem eTwinning

Klasy patronackie eTwinning

– wyjątkowa innowacja opracowana

i zrealizowana w roku szkolnym

2022/2023 w VIII Liceum

Ogólnokształcącym im. KEN

w Gdańsku – na stałe zagościła

w ofercie programu „Zagościła”

to jednak za mało powiedziane

– zdobywa coraz większą popularność!

Swoje klasy pod patronatem

eTwinning otwiera coraz więcej

placówek edukacyjnych w całej Polsce

Zajęcia w Klasach patronackich eTwinning, prowadzone z wykorzystaniem najnowszych technologii informacyjno-komunikacyjnych, umożliwiają skuteczny rozwój kluczowych kompetencji. Współpraca z innymi szkołami i możliwości komunikowania się z rówieśnikami to elementy wpływające na zwiększenie zaangażowania uczniów. Sukces pilotażowej edycji projektu sprawił, że pojawiły się podobne tego typu inicjatywy – w 2023 roku patronatem eTwinning objęto 18 klas szkolnych i grup przedszkolnych w całej Polsce.

Transformacja cyfrowa z eTwinning

Klasa patronacka była jednym z głównych elementów kampanii zainaugurowanej w lutym 2023 roku podczas Warsztatów Doskonalenia Zawodowego „Transformacja cyfrowa z eTwinning”. Na bazie doświadczeń z okresu pandemii opracowano propozycje działań, szkolenia i materiały, dzięki którym nauczyciele mogą zapewnić swoim uczniom właściwe warunki

do nauki w formule hybrydowej, a także dobrze przygotować ich do świadomego, bezpiecznego i efektywnego funkcjonowania w cyfrowym świecie. Wśród materiałów znalazły się m.in. scenariusze zajęć. W 2023 roku w ramach kampanii odbyło się 21 wydarzeń (konferencji i warsztatów stacjonarnych, a także webinarów oraz spotkań online), podczas których przeszkolono 1036 nauczycieli.

Pierwsze kroki w programie

Krajowe Biuro eTwinning oferuje szeroki zakres wsparcia początkującym uczestnikom programu. Filarem tych działań jest sieć ambasadorów eTwinning, którzy dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem podczas bezpłatnych konsultacji, szkoleń i warsztatów dla rad pedagogicznych. W 2023 roku odbyły się 482 szkolenia tego typu, które zgromadziły 6394 uczestników. Sporym powodzeniem cieszył się też cykl seminariów „Mój pierwszy projekt z Ambasadorem eTwinning” – kilkudniowych wydarzeń dla nauczycieli,

Warsztaty doskonalenia zawodowego eTwinning, Warszawa, styczeń 2023 r.

dzięki którym mogli oni poznać możliwości programu oraz włączyć do swojego warsztatu pracy narzędzia i metody projektowe wykorzystujące nowe technologie. Każdy uczestnik został zaproszony do projektu, który realizował przy wsparciu doświadczonego eTwinnera. W roku 2023 zorganizowano 25 tego typu wydarzeń:

18 w formie zdalnej i 7 stacjonarnych (również w formule międzynarodowej). Łącznie wzięło w nich udział 876 początkujących w programie nauczycieli.

Rozwój zawodowy z eTwinningiem

Wydarzenia w ramach eTwinning to także szansa na podniesienie kompetencji dla

*W roku 2023
nauczyciele chętnie
korzystali
z możliwości rozwoju
w ramach eTwinning.
W webinarach
wzięło udział*

2139 osób,
a kursy internetowe
zgrupowały

4475
uczestników

nauczycieli od lat działających w programie. W 2023 roku liczne spotkania stacjonarne, hybrydowe i online organizowano w całej Polsce pod hasłami „Transformacja cyfrowa” i „Awans zawodowy z eTwinning”. W 63 webinarach wzięło udział 2139 osób. Kursy internetowe dotyczące 140 różnych tematów zgromadziły 4475 nauczycieli w 465 grupach. Aż 154 uczestników pojawiło się podczas V edycji ogólnopolskiej konferencji pt. „Inspiracja, współpraca, rozwój”, zorganizowanej w formule online we współpracy z ambasadorami eTwinning, laureatami konkursu „Nasz Projekt eTwinning 2023” oraz „Odznaki Szkoła eTwinning”.

Zainteresowaniem cieszyły się także wydarzenia międzynarodowe przygotowane we współpracy z krajowymi biurami eTwinning oraz Centralnym Biurem eTwinning. W 2023 roku zrealizowano 18 tego rodzaju spotkań (online i stacjonarnych) – seminariów, wydarzeń pod hasłem „Partner finding fair” (ukierunkowanych

na poszukiwanie partnera projektowego oraz rejestrację projektu), jak również warsztatów doskonalenia zawodowego.

eTwinning w sieci

Komunikacja z nauczycielami prowadzona była przede wszystkim poprzez stronę internetową Krajowego Biura eTwinning w Polsce. Znajdują się na niej wszystkie informacje o programie oraz aktualna oferta szkoleniowa. W 2023 roku odnotowano aż 469 tys. odsłon tej witryny, a w szczytowych momentach odwiedzało ją niemal 3,2 tys. użytkowników dziennie. eTwinning jest również obecny w mediach społecznościowych: na Facebooku (15 716 obserwujących), X (711), na Instagramie (1158) i YouTube (2300 subskrybentów).

Nagrody eTwinning

W 2023 roku Krajową Odznaką Jakości eTwinning wyróżniono 535 najbardziej aktywnych nauczycieli.

Najciekawsze przedsięwzięcia programu były promowane w ramach corocznego konkursu „Nasz projekt eTwinning” (edycja 2023). W czterech głównych kategoriach wiekowych oraz kategoriach dodatkowych („Budowanie relacji i wyrównywanie szans edukacyjnych”, „Rozwijanie umiejętności zawodowych”, „Synergia programów eTwinning i Erasmus+”, „Ambasador eTwinning” oraz „Debiut” – pierwszy projekt nauczyciela i szkoły) nagrodzono 21 nauczycieli realizujących 18 projektów.

W europejskiej edycji konkursu spośród laureatów znalazła się polska nauczycielka – Justyna Babiarz-Furmanek ze Szkoły Podstawowej nr 8 w Zamościu – zwyciężczyni w kategorii „Projekty dla uczniów w wieku 16–19 lat” za „Robo Code (2020)”.

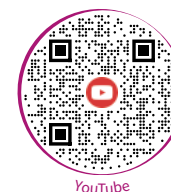
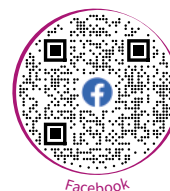
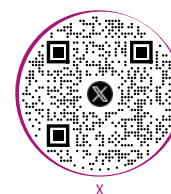
Eurodesk to sieć informacyjna dla młodzieży oraz osób z nią pracujących. Działa w 36 europejskich krajach, liczy ponad 3 tys. organizacji i ambasadorów, w Polsce – blisko 50. Krajowe Biuro Eurodesk Polska, działające w strukturze Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, wspiera merytorycznie i organizacyjnie podmioty należące do sieci. Ponadto prowadzi dwie strony internetowe i kanały w najpopularniejszych mediach społecznościowych, organizuje wydarzenia, w tym szkolenia i warsztaty, uczestniczy w kampaniach. Działający na szeroką skalę Eurodesk jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych sieci informacyjnych w kraju. Wszystkie jego zasoby i działania są bezpłatne!

Dla kogo?

- Dla osób pracujących z młodzieżą – nauczycieli, pracowników młodzieżowych, edukatorów – którzy chcą zwiększyć aktywność swoich podopiecznych poprzez udział w projektach, konkursach i inicjatywach młodzieżowych.
- Dla organizacji i instytucji poszukujących możliwości zdobycia funduszy na rozwój, współpracę oraz realizację projektów krajowych i międzynarodowych.
- Dla młodych ludzi zainteresowanych nauką za granicą, wyjazdem na wolontariat lub staż, wymianami międzynarodowymi oraz innymi możliwościami rozwoju i zdobywania doświadczeń w zjednoczonej Europie.

Jak korzystać?

- Do sieci Eurodesk Polska mogą się przyłączyć organizacje młodzieżowe, szkoły, uczelnie, instytucje i osoby pracujące na rzecz młodzieży, prowadzące działalność europejską, edukacyjną i informacyjną.
- Organizacje i osoby zainteresowane przystąpieniem do sieci wysyłają ankietę aplikacyjną na stronie: www.eurodesk.pl/o-nas/dolacz-do-sieci. Decyzję o przyjęciu podejmuje Krajowe Biuro Eurodesk Polska.

Dwie dekady z Eurodeskiem

Motywy przewodnim działalności sieci w roku 2023 była dwudziesta rocznica przystąpienia Polski do programu Eurodesk. Była to okazja nie tylko do świętowania, lecz także do promowania wielu ciekawych inicjatyw

Z okazji okrągłego jubileuszu zrealizowano wiele inicjatyw, które umożliwiły zaprezentowanie bogatej oferty sieci. Odbyła się m.in. konferencja „Od informacji do aktywności”, powstała strona internetowa poświęcona rocznicy, wydano jubileuszowy newsletter. W całej Polsce instytucje należące do sieci Eurodesk organizowały gry, konkursy, pikniki i spotkania.

Informacja online i offline

Zainteresowanie ofertą informacyjną Eurodesk Polska nie słabnie. W roku 2023 konsultanci sieci udzielili odpowiedzi na ponad 3,5 tys. pytań i przeprowadzili ponad 1,8 tys. konsultacji. Wiele z tych działań zrealizowano za pośrednictwem strony internetowej (eurodesk.pl), która od wielu lat pod względem liczby odbiorców jest najbardziej popularną stroną FRSE. W roku 2023 odwiedziło ją 283 987 unikalnych użytkowników, odnotowano 408 456 wizyt i 804 249 odsłon. Największym zainteresowaniem w serwisie cieszyła się baza programów grantowych,

pod koniec roku licząca aż 504 pozycje. Rostała popularność wprowadzonych w 2022 roku powiadomień o nowych terminach składania wniosków w programach uwzględnionych w bazie. Pod koniec roku 2023 z tej usługi korzystało 3675 użytkowników, do których dotarło blisko 27 tys. powiadomień.

Spore zmiany zaszły w rozpowszechnianiu informacji publikowanych na stronie internetowej Eurodesk. W 2023 roku ukazały się trzy numery nowego newslettera „Eurokursor Młodzież”, skierowanego do młodych ludzi, zawierającego informacje o wolontariacie międzynarodowym, możliwościach nauki i stażów zagranicznych, konkursach oraz nadchodzących wydarzeniach. Newsletter docierał do ponad 28 tys. odbiorców, uzupełniając ukazujący się od kilku lat „Eurokursor” dla osób pracujących z młodzieżą, instytucji i organizacji. „Eurokursor” dostarcza wiedzę na temat grantów, szkoleń, wydarzeń i konkursów dostępnych na stronie eurodesk.pl.

Przedstawiciele Eurodesku na stoisku FRSE, Katowice, kwiecień 2023 r.

Eurolekcje i gry

Eurodesk Polska oferuje siedem typów eurolekcji i pięć rodzajów gier, prowadzonych przez konsultantów krajowych i regionalnych oraz ambasadorów sieci. Niezmiennie spotykają się one z dużym zainteresowaniem szkół i placówek edukacyjnych. Statystyki zorganizowanych eurolekcji w 2023 roku prezentują się następująco (w nawiasach ujęto działania w formule online): „Europrojekty” – 65 (2), „Europraca” – 37 (2), „Eurowolontariat” – 321 (3), „Eurostudia” – 42 (2), „Euroaktywacja” – 39 (2), „Papiery do kariery” – 51 (4), „Młodzież

ma głos” – 14 (2). Sesje z grami: „Euroszanse” zostały przeprowadzone 61 razy, „Time to Move” – 91, „EU on the Board” – 74, Jenga – 64, „Mystery in Ryga” – 4. Ogółem sieć Eurodesk Polska zrealizowała w minionym roku 863 zajęcia (569 lekcji, 294 gry), w których wzięło udział 14 707 osób.

Media społecznościowe

Profil Eurodesk Polska na Facebooku pod koniec roku 2023 obserwowano ponad 9 tys. użytkowników. Na fanpage’u opublikowanych zostało 101 postów, które dotarły do niemal 165 tys. odbiorców.

Eurokompas to pierwsza aplikacja mobilna Eurodesk Polska. Zawiera

*ponad **200** sprawdzonych i aktualnych źródeł informacji dla młodych ludzi i osób pracujących z młodzieżą*

Przeżyłam wspaniałą przygodę, wzmocniłam się psychicznie i jestem gotowa na wszystko, co się wydarzy!

19-letnia Wiktoria, bohaterka filmu z cyklu „Od informacji do mobilności”, promującego inicjatywę DiscoverEU

W 2023 roku sieć Eurodesk Polska przeprowadziła

863 zajęcia:

569 lekcji

i 294 sesji gier z rekordowym udziałem

14 707

uczestników

Największą popularnością cieszył się post promujący film *It's time for a trip!* z cyklu „Od informacji do mobilności”, opowiadający o losach 19-letniej Wiktorii, która dzięki inicjatywie DiscoverEU samodzielnie odbyła podróż po Europie. Film, zrealizowany przez Eurodesk Polska wraz z sektorem Młodzież programu Erasmus+, odnotował 72 958 wyświetleń.

Eurodesk Polska jest też obecny na Instagramie, na którym w 2023 roku opublikowano 39 postów i 50 instastories. Liczba obserwatorów konta pod koniec roku przekroczyła 1,2 tys. osób.

Publikacje

W 2023 roku ukazała się kolejna edycja publikacji *Międzynarodowe wymiany młodzieży*. Rozpowszechniane były również książki i broszury wydane w poprzednich latach: *Jak pracować w Europie*, *Studia bez granic*, *Międzynarodowy wolontariat młodzieży*, *Dla początkujących: Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności* oraz ulotka o stażach i praktykach w instytucjach międzynarodowych. Ponadto Krajowe Biuro

Eurodesk odpowiadało za zawartość sekcji „Informacja młodzieżowa” w kwartalniku FRSE „Europa dla Aktywnych”. Stałym dodatkiem do tego czasopisma był newsletter informacyjno-promocyjny „Twój Eurodesk”. Oba periodyki – podobnie jak ulotki i publikacje – trafiły do odbiorców w całym kraju za pośrednictwem organizacji i instytucji działających w sieci Eurodesk Polska.

Wydarzenia

Przedstawiciele Krajowego Biura braли udział w wielu spotkaniach, podczas których opowiadali o sieci i prezentowali możliwości wyjazdów oraz współpracy w Europie. Uczestniczyli m.in. w prezentacji zwycięzców konkursu DiscoverEU, w Europejskim Forum Młodych Liderów i Paradzie Schumana. Na większą skalę Eurodesk zaznaczył swoją obecność na poziomie regionalnym i lokalnym. Organizacje należące do sieci zorganizowały ponad 600 wydarzeń (pikników, projektów, spotkań informacyjnych), gromadzących ponad 17 tys. osób, a w kolejnych 450 uczestniczyły.

Europejski Portal Młodzieżowy

Krajowe Biuro odpowiada za polskojęzyczną zawartość Europejskiego Portalu Młodzieżowego, jednego z ważniejszych narzędzi informacyjnych Unii Europejskiej dla młodzieży (youth.europa.eu/_pl). Portal promuje aktywne obywatelstwo, zachęca do mobilności, informuje o prawach młodych Europejczyków. W 2023 roku pracownicy Eurodesk Polska udzielili ponad 700 odpowiedzi na pytania użytkowników portalu – ponad 450 dotyczyło konkursu DiscoverEU.

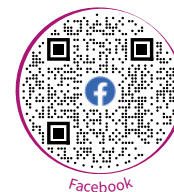
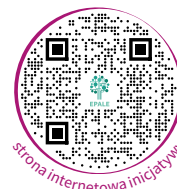
EPALÉ (Elektroniczna platforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie) skupia międzynarodową społeczność specjalistów zajmujących się edukacją dorosłych. Platforma jest dostępna w 35 krajach europejskich w 32 wersjach językowych. Głównym celem EPALÉ jest podnoszenie jakości edukacji osób dorosłych poprzez tworzenie dla edukatorów przestrzeni do rozwoju i dzielenia się wiedzą. Platforma zawiera aktualne, rzetelne i różnorodne informacje na temat edukacji dorosłych, w tym artykuły, opisy najnowszych publikacji oraz wyniki badań, a także kalendarium wydarzeń, takich jak konferencje czy kursy dla edukatorów. Cechą wyróżniającą EPALÉ jest to, że zasoby platformy są współtworzone i uzupełniane ze sporym współudziałem zarejestrowanych użytkowników. Polską wersją EPALÉ zarządza Krajowe Biuro działające w FRSE.

Dla kogo?

- Trenerzy, szkoleniowcy, edukatorzy osób dorosłych, animatorzy społeczni.
- Badacze zajmujący się edukacją dorosłych i uczeniem się przez całe życie.
- Realizatorzy projektów Erasmus+ z zakresu edukacji dorosłych.

Jak korzystać?

- Dostęp do platformy EPALÉ jest bezpłatny.
- Wszyscy zainteresowani mają dostęp m.in. do tekstów i podcastów. Dodatkowo mogą brać udział w wydarzeniach organizowanych w Polsce przez Krajowe Biuro EPALÉ oraz subskrybować newsletter informujący o najciekawszych inicjatywach w Europie.
- Zarejestrowani użytkownicy mogą m.in. publikować artykuły na blogu, udostępniać materiały edukacyjne, uczestniczyć w dyskusjach i komentować treści zamieszczane przez innych.

Spółeczność EPALE

– online i offline

Bogata biblioteka materiałów, ciekawe artykuły, informacje dotyczące edukacji dorosłych oraz dostęp do europejskiego kalendarza wydarzeń to... nie wszystko! Ważne jest jeszcze spotkanie na żywo (online lub stacjonarnie), możliwość rozmowy, wymiana doświadczeń, poznanie się i poczucie, że jest się częścią dużej, międzynarodowej społeczności

Ważnym elementem działalności Krajowego Biura EPALE jest organizowanie wydarzeń dla społeczności edukatorów osób dorosłych. Warunkiem uczestnictwa w webinarach, seminariach i konferencjach EPALE jest posiadanie konta na platformie. Niebanalnie ujęte tematy, interesujący prelegenci i prezentacje najnowszych trendów w edukacji sprawiły, że wydarzenia te cieszyły się dużą popularnością – liczba zarejestrowanych użytkowników platformy wzrosła w 2023 roku z 10 593 do 12 196 osób.

Krajowe Biuro we współpracy z ekspertami przygotowało seminarium na temat edukacji kulturowej, warsztaty online dotyczące nowych technologii w edukacji dorosłych oraz cztery webinary z zakresu: wsparcia uczenia się dorosłych ze środków EFS+, edukacji energetycznej dorosłych, aktywności obywatelskiej oraz animowania społecznego w edukacji dorosłych. Użytkownicy platformy spotykali się również podczas rozmów na żywo na profilu EPALE Polska na Facebooku i dyskutowali m.in.

na temat rozwoju pracowników, nowych trendów w edukacji dorosłych, budowania tożsamości lokalnej i współpracy z osobami z doświadczeniem uchodźstwa.

Największym wydarzeniem EPALE było VIII Forum Edukacji Dorosłych (14–15 listopada, Warszawa/online, na zdjęciu). Ekspertki i eksperci reprezentujący różne obszary edukacji dorosłych dzielili się wiedzą, dyskutowali z uczestnikami, zachęcali ich do testowania nowych metod i narzędzi oraz do refleksji na temat przyszłości edukacji dorosłych. Konferencja zgromadziła blisko 400 osób i spotkała się z bardzo pozytywnym odzewem. Uczestnicy zwracali uwagę przede wszystkim na ogromną wartość spotkania na żywo i możliwość dzielenia się doświadczeniami. Nagrania wystąpień prelegentów Forum oraz rozmów panelowych i webinarów dostępne są na platformie EPALE.

Artykuły i materiały

Punktem wyjścia do dyskusji podczas spotkań EPALE były materiały publikowane

na platformie. W 2023 roku pojawiło się aż 194 aktualności i 159 informacji o wydarzeniach, „Biblioteka materiałów” wzbogaciła się o 276 zasobów, a na blogu można się było zapoznać z 533 nowymi wpisami. Opublikowano również 12 podcastów. Krajowe Biuro EPALE zajmowało się wyszukiwaniem, opracowywaniem i publikowaniem treści dotyczących edukacji dorosłych oraz zachęcaniem użytkowników platformy do zamieszczania na niej wpisów i materiałów. Wybrane artykuły tłumaczono na język angielski.

W 2023 roku tematem przewodnim był potencjał edukacji dorosłych w zakresie

angażowania obywateli w życie społeczne i budowanie demokracji, wzmocnienia pozycji pracowników i ułatwienia poruszania się po rynku pracy oraz włączania wszystkich do nauki.

Ponad 21% treści na platformie zostało zamieszczonych przez beneficjentów sektora Edukacja dorosłych, co zapewniło szeroką promocję rezultatów programu Erasmus+. Dodatkową zachętą do publikowania był również konkurs dla beneficjentów na tekst poradnikowy dotyczący realizacji projektów w programie Erasmus+. Po opublikowane materiały mogą sięgnąć zarówno osoby, które rozpoczynają

Wykład Wojciecha Świtalskiego podczas VIII Forum Edukacji Dorosłych, Warszawa, listopad 2023 r.

Uczenie się w grach symulacyjnych

Wojciech Świtalski

FRSE

EPALE

Ministerstwo Edukacji i Nauki

W ciągu roku polską wersję językową EPALE odwiedziło

101 479

użytkowników, co jest najlepszym wynikiem w Europie – i to z przewagą blisko

40 tys.

osób nad drugą w kolejności Hiszpanią.

Wśród 35 państw Polska zajmuje trzecie miejsce pod względem liczby użytkowników EPALE.

1. Turcja: 13 055

2. Włochy: 12 249

3. Polska: 12 196

tego rodzaju przedsięwzięcia, jak i osoby doświadczone, poszukujące inspiracji.

Najchętniej czytane teksty w polskiej wersji EPALE dotyczyły metod pracy z grupą, koncepcji opisujących proces uczenia się, najnowszych narzędzi przydatnych w pracy edukatorów (w tym ChatGPT) oraz tematów z obszaru doradztwa zawodowego. Rosnącą popularnością cieszył się cykl „Historie EPALE”, który od 2020 roku tworzą osoby zajmujące się edukacją dorosłych w całej Europie. W 2023 roku opublikowano 9 historii edukatorów z Polski, którzy podzielili się z użytkownikami platformy swoją wizją przyszłości edukacji. Autorzy wpisów zastanawiali się między innymi, czy i w jaki sposób powinna się zmienić edukacja dorosłych, jakie będą nowe modele nauczania i które kompetencje staną się kluczowe w przyszłości.

Nowym formatem, który pojawił się w 2023 roku i cieszył się dużym zainteresowaniem, był Newscast EPALE – krótka audycja informacyjna tworzona we współpracy z Lifelong Learning Platform ([illplatform.eu](https://www.illplatform.eu)). Przedstawiane były w niej najnowsze wiadomości z obszaru uczenia się dorosłych i szkoleń. Wszystkie dostępne są na platformie EPALE.

W 2023 roku Krajowe Biuro EPALE przygotowało publikację *Edukacja w świecie zmian* (Wydawnictwo FRSE), prezentującą wybrane teksty z platformy z poprzedniego roku. Jest to kolejna pozycja z cieszącej się dużą popularnością serii wydawniczej,

poświęconej różnym aspektom edukacji dorosłych. Krajowe Biuro EPALE prowadziło również działania promujące platformę, wykorzystując w tym celu media społecznościowe, mailingi oraz artykuły sponsorowane i banery.

Ambasadorzy EPALE

Istotną rolę w rozwoju platformy i jej propagowaniu w środowisku edukatorów osób dorosłych odegrali ambasadorzy EPALE. Grupę tę tworzyło 16 ekspertów, reprezentujących różne obszary edukacji dorosłych. Regularnie rozwijali oni społeczność EPALE, publikując na blogu inspirujące teksty, animując dyskusje z użytkownikami oraz biorąc udział w wydarzeniach – np. w Europejskim Forum Młodych Liderów (23–26 kwietnia, Katowice). Ambasadorzy dzielili się swoimi doświadczeniami i zachęcali innych ekspertów do publikowania na platformie.

Media społecznościowe

Istotnym miejscem kontaktów społeczności EPALE w 2023 roku był polskojęzyczny fanpage na Facebooku. W każdym tygodniu pojawiał się na nim kilka postów na temat edukacji dorosłych. Pod koniec 2023 roku fanpage miał ponad 7 tys. polubień.

Prowadzony był również fanpage EPALE Polska na LinkedIn, który pod koniec 2023 roku miał 882 obserwujących.

Europass to sieć Komisji Europejskiej oferująca cyfrową usługę do prezentacji, dokumentowania oraz uznawania umiejętności na rynku pracy i edukacji. Częścią usługi są mikropoświadczenia Europass – Mobilność (EM), umożliwiające potwierdzanie rezultatów nauki, szkoleń oraz wirtualnych i fizycznych staży realizowanych w innych krajach. Zadaniem Krajowego Centrum Europass i Euroguidance w Polsce, działającego w strukturach FRSE, jest m.in. popularyzacja usługi i potwierdzanie dokumentów EM. Euroguidance to podobna sieć, która uzupełnia Europass poprzez tworzenie europejskiego obszaru doradztwa zawodowego. Jej celem jest zwiększanie świadomości na temat międzynarodowej mobilności związanej z kształceniem, szkoleniami i aktywnością na rynku pracy oraz planowania i zarządzania karierą zawodową przez całe życie.

Dla kogo?

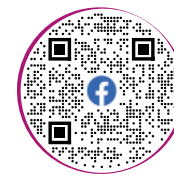
- Pracownicy, uczniowie i studenci, którzy szukają możliwości rozwoju edukacyjnego i zawodowego bądź planują zmianę pracy, branży, miejsca nauki lub życia – w tym również migranci i uchodźcy.
- Osoby chcące skutecznie zaprezentować swoje doświadczenie w procesach rekrutacyjnych, m.in. do szkół, pracy, projektów europejskich.
- Rekruterzy, headhunterzy, doradcy zawodowi oraz praktycy poradnictwa, pracujący ze wszystkim grupami wiekowymi w zakresie kształtowania indywidualnych ścieżek zawodowych i edukacyjnych.

Jak korzystać?

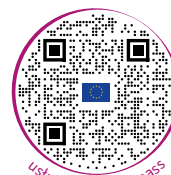
- Indywidualny profil Europass można stworzyć na stronie europass.europa.eu/pl, a wszelkie informacje są dostępne na: europass.org.pl. By skorzystać z usługi, konieczne jest posiadanie EU loginu.
- Mikropoświadczenie Europass – Mobilność wydawane jest na wniosek organizacji wysyłającej. Inne dokumenty Europass – suplementy do dyplomów – wystawiają m.in. uczelnie i szkoły wyższe, komisje egzaminacyjne (centralna i okręgowe) oraz izby rzemieślnicze.
- Rekruterzy, headhunterzy i doradcy zawodowi mogą skorzystać z poradników, szkoleń, konferencji i materiałów na temat rozwoju kariery, dostępnych na stronach euroguidance.org.pl i euroguidance.eu.

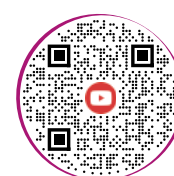
strona internetowa Europass

Facebook

usługa profilu Europass

YouTube

Pokaż swój lepszyny profil

Nowa strona internetowa, nowi ambasadorowie, nowe możliwości. Rok 2023 oznaczał wiele zmian dla działającego w strukturach FRSE Krajowego Centrum koordynującego działalność Europass i Euroguidance. Cel pozostał jednak ten sam: zapewnianie narzędzi i wiedzy zwiększających szanse na międzynarodowym rynku pracy i edukacji

Kluczową sferą działalności Krajowego Centrum Europass i Euroguidance była obsługa wydawania poświadczenia Europass – Mobilność. Liczne, zainteresowane instytucje korzystały ze wsparcia Centrum głównie w zakresie poprawnego wypełniania formularzy elektronicznych. W 2023 roku zatwierdzono 38 079 dokumentów Europass – Mobilność: 94,7% z nich wydano uczestnikom programu Erasmus+. W ramach Akcji 1. 69,5% dotyczyło sektora Kształcenie i szkolenia zawodowe (VET), 18,3% – Edukacja szkolna (SCH), 8,7% – Szkolnictwo wyższe (HE), a 3,5% – Edukacja dorosłych (ADU). Uczestnikom projektów finansowanych ze środków PO WER wydano 936 dokumentów (2,5% wszystkich w 2023 roku). Zdecydowana większość, bo aż 882, trafiła do osób, które skorzystały z mobilności w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe (PO WER VET).

Krajowe Centrum Europass i Euroguidance kontynuowało współpracę z Centralną Komisją Edukacyjną oraz jej okręgowymi odpowiednikami. Celem

tych działań było opracowanie polsko- i anglojęzycznych wzorów suplementów do dyplomów potwierdzających kwalifikacje, a przy tym uwzględniających zmiany w podstawach programowych kształcenia zawodowego.

Owocna była też współpraca ze Związkiem Rzemiosła Polskiego. Przez cały rok 31 podmiotów zrzeszonych w tej organizacji wydało 11 135 suplementów do świadectw czeladniczych oraz do dyplomów mistrzowskich (również wchodzących w skład usługi Europass).

Działania promocyjno-informacyjne

Najważniejsze informacje na temat Europass były regularnie publikowane na stronie internetowej programu (33 wpisy w zakładce „Aktualności”), a pracownicy Krajowego Centrum dostarczali materiały do newsletterów FRSE oraz Programu Erasmus+ (trafiających do ponad 13 tys. odbiorców). W połowie 2023 roku uruchomiona została strona internetowa euroguidance.org.pl.

Liczba osób zainteresowanych profilem Europass & Euroguidance Polska na Facebooku zwiększyła się w 2023 roku o 333 osoby – pod koniec roku odnotowano łącznie 3398 obserwujących. Opublikowano 128 postów, które zainteresowały ponad 148 tys. odbiorców. W ramach działań informacyjnych powstały ulotki na temat Euroguidance, Europass – Mobilność oraz profilu Europass.

Wydarzenia i szkolenia

W 2023 roku Krajowe Centrum Europass i Euroguidance było organizatorem lub uczestnikiem 87 różnych wydarzeń. Warsztaty, szkolenia, spotkania informacyjne, targi, webinary, krajowe oraz międzynarodowe grupy konsultacyjne i robocze zgromadziły – stacjonarnie i online – ponad 52 tys. osób.

W czerwcu 2023 roku odbyła się III edycja Forum Edukacji Zawodowej – corocznej konferencji organizowanej przez Krajowe Centrum Europass i Euroguidance oraz Krajowy Zespół Ekspertów ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego EVET. Tematem przewodnim były „Wyzwania i perspektywy edukacji cyfrowej wobec wymagań rynku pracy”.

Zespół kontynuował też promocję Europejskich poświadczeń cyfrowych w dziedzinie uczenia się (European Digital Credentials for Learning) w mediach społecznościowych i na stronie internetowej. W ramach siedmiu konferencji pt. „Erasmus+ a mikropoświadczenia”, organizowanych przez lokalne Centra Innowacji Erasmus+ InnHUB, pracownicy Krajowego Centrum przeprowadzili warsztaty i prelekcje na temat możliwości wykorzystania narzędzi Europass do kreowania i dokumentowania mikropoświadczeń w cyfrowym formacie Europass.

Program Ambasadorski Europass i Euroguidance

Krajowe Centrum wspiera rozwój doradców zawodowych na poziomie lokalnym, m.in. poprzez Program Ambasadorski Europass i Euroguidance. W 2023 roku tytuł Ambasadora uzyskało pięć osób – ekspertów z obszaru poradnictwa zawodowego i rozwoju – których zadaniem jest popularyzacja usług Europass i możliwości rozwoju w ramach Euroguidance.

Uroczysta inauguracja programu miała miejsce 15 czerwca 2023 roku podczas III Forum Edukacji Zawodowej. Od tego czasu Ambasadorzy zorganizowali dwa cykle webinarów (po 10 sesji online), przeprowadzili 15 szkoleń, uczestniczyli w 2 spotkaniach roboczych i przygotowali 15 artykułów specjalistycznych. Wydarzenia z udziałem Ambasadorów Europass i Euroguidance odwiedziło ponad 1,3 tys. osób.

Konkurs „Twój Euroguidance – Pasja w Praktyce”

Celem konkursu, zorganizowanego przez Krajowe Centrum Europass i Euroguidance, było nagrodzenie najbardziej wartościowych inicjatyw podejmowanych przez osoby pracujące z dziećmi, młodzieżą i studentami, a także zaprezentowanie pozytywnych zmian, jakie zaszły w dziedzinie poradnictwa zawodowego w Polsce.

Do oceny zakwalifikowano 22 prace. Jury wyłoniło 9 zwycięzców w trzech kategoriach: artykuł dotyczący wykorzystania technologii cyfrowych w doradztwie zawodowym; interaktywny scenariusz zajęć z zakresu doradztwa zawodowego; historia sukcesu osoby, która zmieniła zawód. Laureaci zostali zaprezentowani na uroczystej gali odbywającej się w ramach III Forum Edukacji Zawodowej.

Krajowe Centrum Europass i Euroguidance zatwierdziło w 2023 roku

38 079

dokumentów Europass – Mobilność. Prawie

95%

z nich trafiło do uczestników Akcji 1. programu Erasmus+

III Forum
Edukacji Zawodowej
Europass i Euroguidance,
Warszawa, czerwiec 2023 r.

**Krajowy Zespół Ekspertów
ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego**

Krajowy Zespół Ekspertów ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego (EVET) doradza, jak skutecznie stosować narzędzia unijne, które wspierają mobilność edukacyjną osób kształcących się zawodowo, zapewniają uznawalność kompetencji i kwalifikacji, a także przyczyniają się do rozwoju systemu szkolnictwa zawodowego w Polsce. Zespół EVET tworzą dydaktycy, egzaminatorzy, przedstawiciele instytucji publicznych i rynku pracy, a także badacze i naukowcy związani z różnymi dziedzinami kształcenia zawodowego. W 2023 roku do grona ekspertów dołączyli laureaci konkursu „Zawodowiec Roku 2022”, dzięki czemu zespół EVET działał w najliczniejszym do tej pory składzie (18 specjalistów oświatowych oraz 7 z obszaru szkolnictwa wyższego).

Dla kogo?

- Dyrektorzy szkół, koordynatorzy projektów i pracownicy placówek edukacyjnych organizujących wyjazdy uczniów na zagraniczne staże oraz praktyki.
- Kadra dydaktyczna i administracyjna uczelni kształcących na kierunkach zawodowych.
- Specjaliści zajmujący się opisem kwalifikacji, przenoszeniem osiągnięć zdobywanych w różnych systemach edukacji oraz uczeniem się przez całe życie.
- Przedstawiciele przedsiębiorstw i organizacji zrzeszających pracodawców.

Jak korzystać?

- Informacje o efektach pracy zespołu ekspertów EVET są dostępne na stronie internetowej inicjatywy (www.ekspercivet.org.pl). Można tam znaleźć wiele przydatnych materiałów, w tym: publikacje, artykuły, prezentacje, relacje z konferencji i seminariów, wyniki prac analitycznych.
- Bezpośrednie, bezpłatne formy wsparcia i doradztwa dla zainteresowanych instytucji są dostępne w ramach konsultacji eksperckich, webinarów, szkoleń i wizyt monitorujących.

Szkolimy i doradzamy

W roku 2023 zespół EVET był bardzo aktywny w obszarze szkoleniowo-doradczym.

Ekspertki uczestniczyły w 30 konferencjach i spotkaniach promujących kształcenie zawodowe oraz program Erasmus+, docierając do ponad tysiąca osób

Ekspertki EVET przeprowadziły 5 szkoleń i 7 webinarów dla 300 nauczycieli przedmiotów zawodowych, a także udzieliły 50 godzin konsultacji dla instytucji i osób zainteresowanych m.in. możliwościami programu Erasmus+.

W 2023 roku w ofercie EVET po raz pierwszy pojawiły się szkolenia dla uczniów. Dotyczyły kształtowania kompetencji kluczowych przydatnych na rynku pracy (klasy VII i VIII szkoły podstawowej) oraz przygotowania do egzaminu zawodowego (klasy III technikum). Skorzystało z nich 48 osób.

Najważniejsze wydarzenia

Ścisła współpraca EVET z programami zarządzanymi przez FRSE zaowocowała wieloma cennymi inicjatywami. W kwietniu 2023 roku troje ekspertów wzięło udział w Europejskim Forum Młodych Liderów w Katowicach, omawiając m.in. temat kompetencji niezbędnych na rynku pracy i zawodów przyszłości, a także planowania kariery oraz kształcenia dualnego.

Kolejnym istotnym wydarzeniem z udziałem zespołu EVET były Mistrzostwa

Europy Młodych Profesjonalistów EuroSkills Gdańsk 2023 (5–9 września) oraz towarzyszący im VI Międzynarodowy Kongres Edukacji i Szkolnictwa Zawodowego. Kilkuniodniowa rywalizacja setek młodych fachowców z całej Europy była okazją do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk m.in. w zakresie systemów oceniania stosowanych podczas konkursów umiejętności zawodowych.

Zakres działań Zespołu Ekspertów EVET poszerzała także dobrze rozwinięta współpraca z Krajowym Centrum Europass i Euroguidance. Dzięki niej w czerwcu 2023 roku zorganizowano w Warszawie

(a także online) III Forum Edukacji Zawodowej pod hasłem „Wyzwania i perspektywy edukacji cyfrowej wobec wymagań rynku pracy”. W trakcie tego wydarzenia dyskutowano na temat cyfrowych narzędzi wspierających procesy rekrutacyjne. Eksperci wzięli udział m.in. w debacie „Przyszłość kształcenia zawodowych umiejętności cyfrowych – szanse i wyzwania”. W sumie w dwudniowym forum uczestniczyło ponad 560 osób online i 88 stacjonarnie.

W ramach współpracy międzynarodowej przedstawiciele zespołu EVET wzięli udział w trzech spotkaniach zagranicznych

Eksperci EVET przeprowadzili

5 szkoleń

i 7 webinarów dla nauczycieli przedmiotów zawodowych,

*a także łącznie **50** godzin konsultacji*

i przyjęli w kraju dwie delegacje spoza Polski. Wydarzenia te były okazją do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie organizacji systemu kształcenia zawodowego w różnych krajach.

Działania promocyjno-informacyjne

Działania promocyjne były prowadzone we współpracy z Krajowym Centrum Europass i Euroguidance, a także z innymi inicjatywami realizowanymi w FRSE, w tym z Krajowym Biurem EPALE i jego Ambasadarami oraz z inicjatywą WorldSkills Poland.

Eksperci EVET przygotowali materiały do drugiego tomu publikacji *Kierunki*

rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego (Wydawnictwo FRSE). Opracowali także 4 artykuły dotyczące m.in. ewolucji praktycznego profilu studiów w ramach wyższego kształcenia zawodowego w Polsce, nowego wzoru porozumienia o programie zajęć w projektach studenckiej mobilności edukacyjnej Erasmus+, a także refleksyjnego uczenia się zawodu. Teksty są dostępne w zakładce Mediateka na stronie www.ekspercivet.org.pl.

Krajowy Zespół Ekspertów do spraw Kształcenia i Szkolenia Zawodowego EVET. Od lewej: Joanna Górską, Dorota Wrześcińska, Mieczysław Wilk, Monika Ozga, Joanna Wiśniewska, Magdalena Wyczańska-Jabłkowska, Izabela Kierska, Lucyna Bożena Parecka-Łaszczyk, Agnieszka Jankiewicz-Kiryk, Katarzyna Olszewska, Katarzyna Cwiąkała, Konrad Romaniuk (FRSE), Magdalena Rzeszutko, Daniel Kiełpiński, Lilla Młodzik, Robert Wanic.

Eurydice, czyli sieć informacji o edukacji w Europie, istnieje od 1980 roku. Składa się z 40 biur krajowych utworzonych przez ministerstwa edukacji krajów biorących udział w programie Erasmus+ oraz z biura działającego w Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury. Polskie biuro sieci przygotowuje i publikuje szczegółowe opisy polskiego systemu edukacji oraz bierze udział w opracowaniu wskaźników i studiów porównawczych w zakresie polityk edukacyjnych Unii Europejskiej. Najważniejszym celem sieci Eurydice jest dostarczanie decydentom oraz naukowcom informacji ułatwiających im podejmowanie decyzji lub prowadzenie badań. Z danych Eurydice mogą skorzystać również nauczyciele, uczniowie, studenci oraz osoby zainteresowane zmianami w europejskiej edukacji.

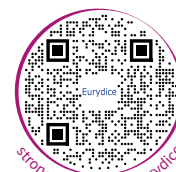
Platforma Youth Wiki wykorzystuje doświadczenia Eurydice. Gromadzi w formie encyklopedycznej wiedzę na tematy związane z krajowymi politykami dotyczącymi młodzieży, a zwłaszcza: wolontariatu, zatrudnienia i przedsiębiorczości, udziału w życiu społecznym i politycznym, edukacji i szkoleń, zdrowia, kreatywności i kultury, sytuacji młodych ludzi na świecie czy pracy z nimi. Na platformie dostępne są zestawienia statystyczne, wyniki badań dotyczących młodzieży w danym państwie oraz analizy aktów prawnych. Treści publikowane są w języku angielskim, co umożliwia dokonywanie porównań pomiędzy państwami Unii Europejskiej. Youth Wiki jest aktualizowana przynajmniej raz w roku.

Dla kogo?

- Badacze, naukowcy i studenci zajmujący się edukacją, a także polityką młodzieżową oraz aktywnością społeczną i obywatelską osób młodych.
- Twórcy polityki edukacyjnej oraz młodzieżowej.
- Dziennikarze zainteresowani edukacją oraz działaniami na rzecz młodzieży w Europie.

Jak korzystać?

- Dostęp do opisów systemów edukacji National Education Systems oraz platformy Youth Wiki nie wymaga logowania. Materiały na stronach publikowane są w języku angielskim.
- Część materiałów opracowanych w ramach sieci Eurydice i Youth Wiki (np. wybrane raporty, publikacje dotyczące polskiej polityki młodzieżowej) dostępne są w języku polskim online w Czytelnii FRSE (frse.org.pl/czytelnia).

Rok rekordów

W 2023 roku obie inicjatywy były mocno zaangażowane w badanie polityk edukacyjnych. Dzięki temu powstała rekordowa liczba publikacji Eurydice. Pojawiło się aż 21 nowych tytułów, w tym 15 anglojęzycznych!

Dane dotyczące Polski można znaleźć w każdej publikacji Eurydice. W roku 2023 polskie biuro sieci przygotowało wkład do 15 raportów porównawczych. Dzięki temu powstały m.in. trzy publikacje tematyczne poświęcone nauczaniu języków obcych, promowaniu różnorodności i włączania w szkołach oraz mobilności międzynarodowej studentów, a także siedem raportów uzupełniających informacje zawarte w Monitorze Kształcenia i Szkolenia Komisji Europejskiej, prezentujących ok. 40 wskaźników strukturalnych z różnych dziedzin europejskiej edukacji. Ponadto zaktualizowano publikacje o charakterze opisowo-statystycznym, z których jedna, poświęcona zarobkom nauczycieli i dyrektorów szkół, jest dostępna w formie interaktywnego

narzędzia internetowego umożliwiającego samodzielne wyszukiwanie danych.

W 2023 roku pracownicy Biura Eurydice zaktualizowali dwujęzyczny opis polskiego systemu edukacji, umieszczony na stronie internetowej Komisji Europejskiej w bazie National Education Systems. Równocześnie monitorowali zmiany w polskim systemie edukacji i wprowadzali dane do części poświęconej bieżącym reformom.

Na stronie internetowej Polskiego Biura Eurydice (eurydice.org.pl) pojawiło się w roku 2023 wiele nowości, w tym polskojęzyczna wersja publikacji dotyczącej nauczania matematyki i przedmiotów przyrodniczych oraz 38 zaktualizowanych lub przeredagowanych opisów systemów edukacji krajów biorących udział w programie

”

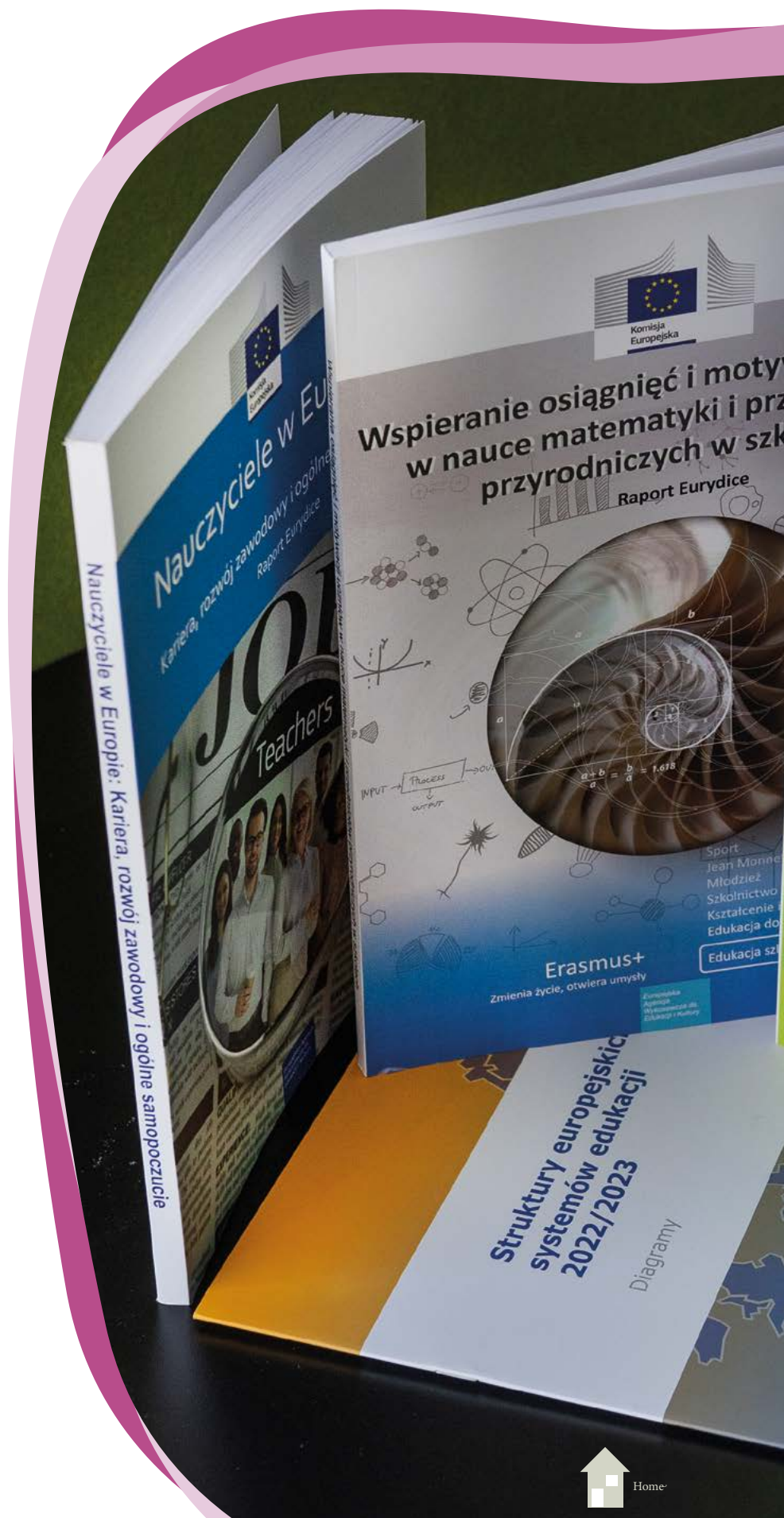
Komisja Europejska regularnie analizuje treści prezentowane w bazie opisów systemów edukacji Eurydice oraz na platformie Youth Wiki, dzięki czemu zamieszczone tam informacje są rzetelne i aktualne.

Erasmus+. Pula wydawnictw własnych biura wzbogaciła się o katalog publikacji sieci z lat 2019–2022, graficzną prezentację struktur europejskich systemów edukacji oraz raport dotyczący podręczników do nauczania języków mniejszościowych w Europie, opracowany na podstawie wewnętrznych materiałów sieci. Z kolei na stronie internetowej Eurydice pojawiła się nowa funkcjonalność „Czy wiesz, że...”, w której ramach prezentowane są najnowsze reformy edukacyjne w krajach sieci. W 2023 roku stroną odwiedziło 25 tys. użytkowników.

Polskie Biuro Eurydice regularnie publikowało posty na swoim profilu na Facebooku. Łącznie pojawiło się 59 wpisów zawierających m.in. informacje o premierach wydawniczych oraz nowinki ze świata europejskiej edukacji.

Youth Wiki

W 2023 roku FRSE kontynuowała aktualizację portalu internetowego Youth Wiki, national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/poland/overview). Zaktualizowano wszystkie rozdziały tematyczne dotyczące Polski. Na ich podstawie Wydawnictwo FRSE wydało I tom drugiej edycji polskojęzycznej publikacji *Polityka młodzieżowa w Polsce 2023/2024* (pierwsza ukazała się w 2019 roku). Ponadto dokonano aktualizacji źródeł danych i glosariusza oraz wypełniono trzy kwestionariusze Komisji Europejskiej dotyczące zagadnień związanych z edukacją, zatrudnieniem i pracą z młodzieżą. Posłużyły one do stworzenia map porównawczych, które zostaną opublikowane na platformie Youth Wiki.

W roku 2023 pracownicy
Polskiego Biura Eurydice
i jego eksperci przygotowali
dane

do **15**
anglojęzycznych
publikacji sieci
oraz opracowali

38
polskojęzycznych opisów
systemów edukacji
w Europie

W roku 2023 pojawiła
się pierwsza interaktywna
publikacja Eurydice
dotycząca opłat za studia
i wsparcia materialnego
dla studentów.

Treści wszystkich rozdziałów
Youth Wiki zajmują

500
standardowych stron tekstu

Konkursy i zawody

WorldSkills oraz EuroSkills to międzynarodowe, cyklicznie organizowane mistrzostwa promujące zdobywanie umiejętności zawodowych wśród młodzieży. W 2023 roku Polska po raz pierwszy w historii była gospodarzem jednej z tych imprez – we wrześniu w Gdańsku odbyły się Mistrzostwa Europy Młodych Profesjonalistów EuroSkills, w których trakcie reprezentanci naszego kraju zdobyli łącznie 13 medali: trzy złote, jeden srebrny i trzy brązowe oraz sześć medali doskonałości.

Za organizację imprezy oraz przygotowanie polskiej kadry odpowiadała Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. Zaangażowanie FRSE w WorldSkills/EuroSkills to jeden ze sposobów zwiększania prestiżu szkolnictwa branżowego w Polsce oraz doskonalenia metod kształcenia i oceniania. To także okazja do promowania programu Erasmus+, który może być doskonałym wstępem do zdobywania laurów na arenie międzynarodowej.

Dla kogo?

- W zawodach EuroSkills/WorldSkills mogą wziąć udział najbardziej utalentowani uczniowie szkół branżowych, studenci kierunków technicznych oraz osoby w wieku od 18 do 25 lat, rozpoczynające karierę zawodową.
- Ekspertami w poszczególnych konkurencjach, odpowiedzialnymi za szkolenie polskich reprezentantów, mogą zostać osoby o odpowiednich kwalifikacjach i bogatym doświadczeniu w danej dziedzinie.

Jak korzystać?

- W konkursach EuroSkills/WorldSkills można uczestniczyć w roli zawodników lub widzów. Osoby zainteresowane udziałem powinny śledzić informacje na stronie internetowej FRSE na temat organizowanych cyklicznie eliminacji, w których wyłaniani są reprezentanci w poszczególnych konkurencjach.
- Zadania wykonywane przez uczestników zawodów mogą być punktem odniesienia dla szkół branżowych i uczelni technicznych chcących dostosowywać programy oraz metody nauczania do aktualnych potrzeb pracodawców.

Polska na medal

Zawody w Gdańsku zgromadziły 576 utalentowanych młodych profesjonalistów z 32 krajów, którzy rywalizowali w 42 konkurencjach, takich jak mechatronika, fryzjerstwo czy robotyka. Zawodnicy mierzyli się z realnymi zadaniami, z którymi mogą mieć do czynienia w miejscu pracy, korzystając przy tym z nowoczesnych urządzeń, narzędzi i materiałów

EuroSkills Gdańsk 2023 było największym tego rodzaju wydarzeniem w Polsce oraz najpoważniejszym wyzwaniem organizacyjnym w historii FRSE. Pięciodniowe zawody były otwarte dla publiczności – w sumie przez hale Amber-Expo przewinęło się 28 tys. młodych ludzi, którzy mogli podziwiać rówieśników rywalizujących o medale z najlepszymi zawodnikami z całej Europy. Zawody i ceremonie medalowe w internecie śledziło dodatkowo ponad 100 tys. osób.

Przygotowanie polskiej kadry do zmagania trwało wiele miesięcy. Część zawodników wyłoniono podczas krajowych konkursów SkillsPoland w listopadzie 2022 roku, pozostałych – w trakcie eliminacji organizowanych od grudnia do marca 2023 roku w różnych częściach Polski (tzw. edycje specjalne). Członkowie kadry tygodniami doskonalili swoje umiejętności pod okiem ekspertów, brali też udział w dwóch zgrupowaniach, w których

trakcie uczyli się m.in. jak opanować stres i współpracować w zespole (w marcu w Kościelisku oraz w maju w Waplewie). Trenowali też dyscyplinę i systematyczność – cechy niezbędne w trakcie konkursu. Jednocześnie jednak podczas zgrupowań podkreślano, że ważniejsze od indywidualnych osiągnięć będzie wykreowanie nowego trendu, polegającego na zwiększeniu popularności szkolnictwa zawodowego i zachęceniu młodych ludzi do stałego podnoszenia umiejętności. Polscy reprezentanci na EuroSkills mają być wzorem do naśladowania dla młodych Polaków stojących przed wyborem drogi zawodowej.

Oprócz przygotowania miejsca zmagania oraz wyłonienia i przeszkolenia reprezentantów Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji była odpowiedzialna m.in. za rekrutację ekspertów w poszczególnych konkurencjach, a także za zaangażowanie ponad 700 wolontariuszy.

Przygotowanie wrześniowej imprezy wsparło kilkadziesiąt firm i instytucji z całej Polski. Oprócz AmberExpo, Polsat Plus Areny i Miasta Gdańska w gronie partnerów znalazły się uczelnie, organizacje branżowe i media, a także sponsorzy, którzy włączyli się w szkolenie zawodników i pomogli w wyposażeniu stanowisk, na których toczyły się zmagania.

Pod koniec 2023 roku Zespół WorldSkills działający w strukturach Fundacji Rozwoju Sytemu Edukacji rozpoczął przygotowania do kolejnego wielkiego wydarzenia, tym razem o zasięgu światowym: WorldSkills Lyon 2024 (10–15 września). Zadaniem Fundacji było wyłonienie i przeszkolenie reprezentacji na zawody oraz pozyskanie do współpracy ekspertów-trenerów.

Hala AmberExpo
we wrześniu podczas
EuroSkills Gdańsk 2023.

Gdańskie zawody EuroSkills
zorganizowano
na terenie o powierzchni

134 tys.

metrów kwadratowych

W organizację zawodów
zaangażowanych było

88

sponsorów i partnerów
biznesowych

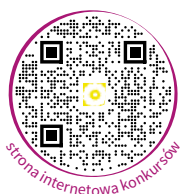
Polscy medaliści EuroSkills Gdańsk 2023

- **Jan Firlej** – złoty medal w konkurencji Elektronika (na fot. niżej po lewej);
- **Rafał Rygalik** – złoty medal w konkurencji Frezowanie CNC (na fot. w środku);
- **Hubert Krasuski i Piotr Wyrzyk** – złote medale w konkurencji Integracja robotów przemysłowych (na fot. niżej po prawej);
- **Dawid Miotk** – srebrny medal w konkurencji Obsługa gości hotelowych;
- **Dorota Cieślicka** – brązowy medal w konkurencji Budownictwo cyfrowe (BIM);
- **Krzysztof Żurek** – brązowy medal w konkurencji Chłódnictwo i klimatyzacja;
- **Rafał Piechaczek** – brązowy medal w konkurencji Mechanika pojazdów rolniczych i budowlanych.

Medale doskonałości: **Weronika Kwiatek-Binda** (Florystyka), **Alan Kaczkowski** (Spawalnictwo), **Łukasz Kobyłecki** (Serwis restauracyjny), **Janusz Perucki** (Gotowanie), **Emilia Wilde** (Fryzjerstwo), **Mateusz Wyskok** (Instalacje sanitarne i grzewcze).

Edukacyjne Oscary

W 2023 roku konkursom EDUinspiracje, EDUinspirator oraz EDUinspiracje Media, służącym upowszechnianiu rezultatów projektów, przyświecało hasło „Pasja działania!”. Nominowane przedsięwzięcia są dowodem na to, że zaangażowanie i motywacja mogą wpływać (i wpływają!) na ścieżki edukacyjne oraz rozwój osobisty ich uczestników.

Uroczyste wręczenie nagród miało miejsce podczas Gali 30-lecia Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji (30 listopada, Warszawa). Laureaci konkursów byli intensywnie promowani w mediach regionalnych, m.in. w formie wywiadów opublikowanych w 22 serwisach internetowych. Była to część strategii upowszechniania rezultatów projektów oraz propagowania beneficjentów w społecznościach lokalnych.

Przedstawiciele Politechniki Gdańskiej odbierają nagrodę w konkursie EDUinspiracje, Warszawa, listopad 2023 r.

EDUinspiracje

Konkurs EDUinspiracje jest przeznaczony dla beneficjentów programów: Erasmus+, Europejski Korpus Solidarności, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży i Polsko-Ukraińska Rada Wymiany Młodzieży

W pięciu kategoriach, odpowiadających priorytetom programu Erasmus+, zgłoszono 41 instytucji. Listę nominowanych opracowali eksperci Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Projekty były oceniane według kryteriów, które – zgodnie z wymogami Komisji Europejskiej – stanowią wytyczne w zakresie wyboru najlepszych praktyk.

Laureaci konkursu EDUinspiracje

- **Działania społeczne:** Zespół Szkół Politechnicznych w Głogowie za projekt „Mobilność-Technologia-Innowacja. Rozwój mobilności uczniów Zespołu Szkół Politechnicznych w Głogowie”;
- **Ekologia:** Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy za projekt „Take the challenge and start the 3R's: Reduce, Reuse, Recycle. Promoting zero-waste lifestyle among adults”;
- **Synergia dla edukacji:** Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Wiedzy Think! za projekt „Active learning and innovative teaching in flexible learning spaces”;
- **Umiejętności cyfrowe:** Stowarzyszenie Passionfruits za projekt „Digital Orchestra”;
- **Wyrównywanie szans:** Politechnika Gdańska za projekt „Affective loop in Socially Assistive Robotics as an intervention tool for children with autism” (przedstawiciele Politechniki – dr inż. Michał Wróbel i dr Barbara Wikieł – na zdjęciu po lewej).

EDUinspirator

Każdy, kto angażuje się w realizację projektów edukacyjnych, a przy tym zachęca innych do wpływania na otoczenie, ma szansę uzyskać tytuł EDUinspiratora i Młodego EDUinspiratora. W konkursie mogą brać udział uczestnicy inicjatyw realizowanych w ramach programów zarządzanych przez FRSE

W konkursach EDUinspirator i Młody EDUinspirator (zorganizowanym po raz drugi) rywalizowało 72 kandydatów. Osoby nagrodzone w tym konkursie wyróżniają się szczególną aktywnością społeczną, realizują działania wysokiej jakości, wpływają na rozwój innych, zachęcają do udziału w projektach międzynarodowych i przyczyniają się do wprowadzenia pozytywnych zmian w lokalnym środowisku.

Laureaci konkursu EDUinspirator 2023

- **EDUinspirator:** Joanna Młynarska z Niepublicznego Technikum im. gen. W. Andersa w Opatowie. Jej projekt „Cyfrowa Hiszpania – najlepszym startem w życie zawodowe” wyróżniono za innowacje w kształceniu zawodowym i rozwój lokalnego wolontariatu;
- **Młody EDUinspirator:** Kaja Możdżeń, liderka projektu solidarności „Pocztówka z Lublina”. Działa aktywnie w sektorze pozarządowym.

EDUinspiracje

MEDIA

Konkurs jest skierowany do dziennikarzy, którzy przystępnie, zrozumiale i atrakcyjnie prezentują problematykę związaną z programami lub inicjatywami edukacyjnymi zarządzanymi przez Narodową Agencję Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności

W roku 2023 do konkursu zakwalifikowało się 12 materiałów dziennikarskich. Kapituła wyłoniła zwycięzców w kategoriach: Publicystyka, Wywiad i Reportaż oraz przyznała dodatkowo jedno wyróżnienie. Autorami nadesłanych prac byli zarówno doświadczeni redaktorzy z ogólnopolskich mediów, jak i młodzi ludzie stawiający pierwsze kroki w dziennikarstwie.

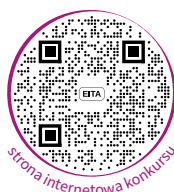
Laureaci konkursu EDUinspiracje Media

- **Publicystyka: Aneta Kunowska** za tekst *Ruszyliśmy w świat*, opublikowany w czasopiśmie „Cogito”;
- **Reportaż: Emilia Kołyszko** za audycję *Gotowana Kukurydza*, wyemitowaną w Radiu Afera;
- **Wywiad: Joanna Kukier** za rozmowę w Akademickim Radiu Centrum na temat programów edukacyjnych dostępnych dla studentów.

Dodatkowe wyróżnienie w kategorii Publicystyka otrzymała **Beata Hąc** z Fundacji Instytut Pracy i Kariery za artykuł *Aktywność w wymiarze międzynarodowym*.

Przedstawicielki
SP w Koźminie,
wyróżnionej EITA,
Warszawa, listopad 2023 r.

Wyższy poziom edukacji

Europejska nagroda za innowacyjność w nauczaniu (European Innovative Teaching Award, EITA) jest przyznawana szkołom i nauczycielom przez Komisję Europejską. Celem tej inicjatywy jest docenienie wyróżniających się dobrych praktyk dydaktycznych opracowanych w ramach programu Erasmus+. Nagroda ta jest wyrazem uznania dla tych beneficjentów w obszarze edukacji szkolnej oraz kształcenia i szkoleń zawodowych, którzy znacząco przyczynili się do rozwoju zawodu nauczyciela oraz placówek edukacyjnych.

Edycja 2023 przebiegała pod hasłem „Edukacja i innowacja”. Wśród 93 projektów nagrodzonych w całej Europie znalazły się cztery przedsięwzięcia w Polsce. Doceniono inicjatywy zachęcające do myślenia o przyszłości, poświęcone nauce kodowania i samodzielnego uczenia się, a także rozwijające umiejętność pracy w międzynarodowym środowisku. W kategorii Szkoły branżowe i techniczne (sektor VET) uznanie zyskał Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych w Busku-Zdroju, doceniony za projekt „Zagraniczne praktyki zawodowe drogą do kariery 2”.

Wszyscy laureaci zostali zaproszeni do Brukseli na specjalne wydarzenie, podczas którego mogli się poznać i wymienić dobrymi praktykami.

Polscy zdobywcy nagrody EITA w 2023 roku

- Kategoria **Edukacja wczesnoszkolna**: Szkoła Podstawowa nr 2 im. Olimpijczyków Polskich w Pile (wcześniej Przedszkole Nr 7 im. Pszczółki Mai w Pile) za projekt „Trudne tematy w dobrej zabawie – wychowanie ku przyszłości”;
- Kategoria **Szkoły podstawowe**: Szkoła Podstawowa w Koźminie za projekt „LEGO® MINDSTORMS® EV3 w edukacji szkolnej STEM” (na zdjęciu na stronie obok, od lewej: Krystyna Sznycer, Urszula Kaniewska z SP w Koźminie);
- Kategoria **Szkoły ponadpodstawowe**: IX Liceum Ogólnokształcące im. Wisławy Szymborskiej w Sosnowcu za projekt „Nowa Szkoła – Nowy Start”;
- Kategoria **Szkoły branżowe i techniczne**: Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych w Busku-Zdroju za projekt „Zagraniczne praktyki drogą do kariery 2”.

Języki mniej obce

European Language Label

European Language Label (ELL) to prestiżowe wyróżnienie przyznawane za osiągnięcia metodyczne i dydaktyczne w nauczaniu języków obcych. Konkurs ELL został zainicjowany przez Komisję Europejską w 1998 roku, a w Polsce jest organizowany od roku 2002. W XXII edycji konkursu wnioski złożyło 29 instytucji, wśród nich przedszkola, szkoły podstawowe, licea ogólnokształcące, zespoły szkół, uniwersytety, politechniki, muzea oraz szkoły językowe.

W roku 2023 jury wybrało najlepsze projekty językowe i przyznało trzy równorzędne Certyfikaty European Language Label. Wyłoniono też laureata nagrody specjalnej Złoty Label, a koordynatorzy dwóch projektów otrzymali pisemne gratulacje za opracowanie

Katarzyna Żák-Caplot
odbiera Złoty Label
z rąk [Elżbiety Grymuzy](#) (FRSE),
Warszawa, listopad 2023 r.

Ryszard Klimaszewski
oraz Katarzyna Sopolńska
(po prawej) – laureaci ELL 2023.
Po lewej członkini kapituły
Grażyna Czetwertyńska,
Warszawa, listopad 2023 r.

i wdrożenie dobrych praktyk językowych. Certyfikaty i statuetki wręczono podczas Gali 30-lecia Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, która odbyła się 30 listopada w Warszawie w Praskim Centrum Koneser.

Opisy inicjatyw nagrodzonych w konkursie European Language Label w 2023 roku są zamieszczone na stronie internetowej konkursu (www.ell.org.pl) oraz na stronie FRSE. Nagrodzone projekty promowano również w mediach społecznościowych FRSE oraz w kwartalnikach wydawanych przez Fundację („Europa dla Aktywnych”, „Języki Obce w Szkole”). Wiadomości na temat konkursu i jego laureatów prezentowano także w mediach tradycyjnych, m.in. na łamach „Dziennika Bałtyckiego”, „Gazety Wrocławskiej”, „Głosu Wielkopolskiego”, „Kuriera Lubelskiego”, „Dziennika Łódzkiego”, „Gazety Krakowskiej”, „Dziennika Zachodniego”, „Expressu Bydgoskiego”, „Gazety Lubuskiej”.

Informacje o laureatach European Language Label zostały przesłane do edukatorów związanych z edukacją językową w Polsce i Europie oraz europejskich koordynatorów ELL i ekspertów Komisji Europejskiej w zakresie wielojęzyczności.

Projekty nagrodzone w konkursie European Language Label w 2023 roku

- Szkoła Podstawowa nr 83 im. Jana Kasprowicza we Wrocławiu za projekt **„Alfabetyzacja dwujęzyczna uczniów w oddziałach przygotowawczych”** (dyrektor placówki Ryszard Klimaszewski na zdjęciu u góry, w środku);
- I Liceum Ogólnokształcące im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, za projekt **„Źródło – Quelle”**;
- Szkoła Podstawowa nr 11 im. Stefana Batorego w Inowrocławiu za projekt **„S.T.A.R.S. & C.R.E.A.T.I.V.I.T.Y – Skills Talents, Aptitudes Responsibility Serendipity & Culture of Resilience Entertaining Artistic Teams Illustrating Values with Innovative Tools for Youth”** (przedstawicielka szkoły Katarzyna Sopolńska na zdjęciu u góry, po prawej).

Specjalny, Złoty Label za wieloletnie działania w zakresie edukacji językowej i liczne projekty ze Znakami Jakości ELL promujące polski język i kulturę został przyznany Muzeum Warszawy (jego przedstawicielka, Katarzyna Żák-Caplot, na zdjęciu na sąsiedniej stronie, po lewej).

Wyraź siebie, inspiruj innych!

Konkurs Selfie+ jest skierowany do wszystkich beneficjentów programów realizowanych przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE): Erasmus+, PO WER, Europejski Korpus Solidarności, Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży oraz Polsko-Ukraińska Rada Wymiany Młodzieży. Udział w nim jest doskonałą okazją, aby pochwalić się realizowanymi projektami i ich efektami, kreatywnością oraz... umiejętnościami fotograficznymi.

Celem konkursu jest promowanie wartości europejskich za pomocą zdjęć. Beneficjenci pokazują, w jaki sposób projekty wpływają na aktywność uczestników i na ich włączenie w europejski wymiar edukacji. Dziewiątej edycji konkursu przyświecało hasło „Wyraź siebie, inspiruj innych”. Współpracujące z FRSE szkoły podstawowe, średnie i wyższe oraz przedszkola, fundacje i stowarzyszenia przysłały ponad 260 zdjęć. Eksperti Fundacji wyłonili ośmiu laureatów, dla których przygotowano cenne nagrody (m.in. profesjonalne aparaty fotograficzne).

Podziel się wspomnieniami z projektu

Platforma Selfie+ to miejsce służące prezentowaniu działań projektowych, stworzone dla beneficjentów programów: Erasmus+, PO WER, Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży, Polsko-Ukraińska Rada Wymiany Młodzieży, a od 2021 roku także Europejski Korpus Solidarności.

Realizatorzy projektów zamieszczają na platformie zdjęcia oraz inne materiały i w ten sposób dzielą się swoimi dokonaniem, upowszechniają wyniki pracy projektowej, a przede wszystkim pokazują przyszłym beneficjentom, że warto korzystać z oferty Fundacji.

Udział w społeczności Selfie+ to nie tylko okazja do zaprezentowania najciekawszych relacji z działań projektowych, lecz także sposobność do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, czerpania inspiracji dla instytucji działających w obszarze edukacji, a przy tym doskonała zabawa połączona z nauką.

Zdjęcie roku

Synergia europejska: Jedność w różnorodności. European Synergy: Unity in Diversity
(Fundacja Centrum Aktywności Twórczej w Lesznie, projekt „We need water and energy”).

Kategoria: Twój projekt w jednym ujęciu

• **I miejsce: Ziółowo mi** (Zespół Szkół Specjalnych im. J. Porazińskiej w Ignacowie, projekt „Jestem świadomym Europejczykiem – dbam o zdrowie”), zdjęcie po prawej;

• **II miejsce: Koniec świata?** (Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Iwoniczu-Zdroju, projekt „W poszukiwaniu smaku”), zdjęcie na dole;

• **III miejsce: Sztuka jest w nas** (LXXVIII Liceum Ogólnokształcące im. M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Warszawie, projekt „Artystyczny zawrót głowy”).

• Wyróżnienia

Deep dive into Cinque Terre! (Otylia Trojak);

Po drugiej stronie lustra (Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Melioracji); **Młodzież ma moc, aby odkrywać i zmieniać świat**

(Stowarzyszenie LEVEL UP); **Pierwsze kroki w nowym zawodzie** (Zespół Szkół im. gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze);

Spokój na tle chaosu (Szkoła Podstawowa nr 6 im. J. Mackiewicza we Wrocławiu);

Nasze Esperanto. Kajakowo-rowerowe! (Fundacja AVE);

Maski się zmieniają, ale twarze pod maskami zostają te same (I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Ostrzeszowie).

Kategoria: Wartości europejskie w nowej perspektywie

- Cyfrowy świat: **Włoskie spotkania,**

- włoskie klimaty, włoskie smaki Zero Waste, erasmusowa rodzina!**

- (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Nowej Soli, projekt „Europa dla @ktywnych, @ktywni dla Europy”), zdjęcie u góry;

- Działania społeczne: **Naturalne obrazy** (Stowarzyszenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Woźnikach, projekt „Edukacja ekologiczna dla seniorów”);

- Ekologia: **Kto jest najpiękniejszy w świecie?** (Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Iwoniczu-Zdroju, projekt „W poszukiwaniu smaku”);

- Synergia: **Synergia europejska: Jedność w różnorodności. European Synergy: Unity in Diversity** (Fundacja Centrum Aktywności Twórczej w Lesznie, projekt „We need water and energy”);

- Wyrównywanie szans: **The soul has no gender** (Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Skawinie, projekt „Through art for gender equality and better media awareness”).

- **Wyróżnienia**

- Siła zespołu** (Szkola Podstawowa nr 2 im. Olimpijczyków Polskich w Pile);

- Historie mamy w genach** (Miejska Biblioteka Publiczna w Żorach im. Ottona Sterna);

- Płynąca chwila** (Zespół Szkół nr 5 im. Ignacego Łukasiewicza w Sanoku);

- Portugalskie Skrzydła Erasmusa: Mewy nad Porto** (Zespół Szkół Technicznych „Mechanik” w Jeleniej Górze);

- Better together** (Pracownia Nauki i Przygody w Warszawie).

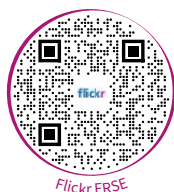
Działania upowszechniające

Promocja przynosi rezultaty

W 2023 roku Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji realizowała szeroko zakrojone działania promocyjne i informacyjne. Dzięki temu udało się dotrzeć do tysięcy nowych odbiorców, a liczba składanych wniosków w programie Erasmus+ znacząco wzrosła – z 4074 w 2022 roku do 6092 w 2023 roku. W sumie w 108 wydarzeniach wzięło udział prawie 138 600 osób

Facebook FRSE

Flickr FRSE

Spreaker FRSE

Instagram FRSE

Z okazji 30-lecia istnienia Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji działania promocyjne w 2023 roku skupiono na podkreśleniu roli FRSE w rozwoju edukacji w Polsce. Rok 2023, ogłoszony przez Komisję Europejską „Europejskim Rokiem Umiejętności”, uczczono m.in. organizując EuroSkills Gdańsk 2023 – największe w Europie wydarzenie dotyczące kompetencji zawodowych. Było ono transmitowane do 32 krajów, z których przybyło 576 zawodników konkurujących o medale w swoim fachu. Dla ponad 700 wolontariuszy pracujących przy obsłudze EuroSkills Fundacja przygotowała szkolenie z oferty międzynarodowych programów edukacyjnych (więcej szczegółów na s. 128).

FRSE w Polsce

Najważniejszym wydarzeniem promocyjnym w zakresie programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności były styczniowe **Ogólnopolskie Dni**

Informacyjne. Ich uczestnicy mieli możliwość poznania programów zarządzanych przez FRSE oraz skorzystania z porad ekspertów z różnych dziedzin edukacji i mobilności. Drugą kluczową imprezą był towarzyszący zawodom EuroSkills wrześniowy **VI Międzynarodowy Kongres Edukacji i Kształcenia Zawodowego** (Gdańsk). Gościem specjalnym konferencji był komisarz Unii Europejskiej do spraw miejsc pracy i praw socjalnych Nicolas Schmitt (na zdjęciu na stronie obok).

Fundacja włączyła się również w promowanie zdrowego stylu życia, organizując w kwietniu w Katowicach VII Bieg Erasmusa. W imprezie, która odbyła się na stadionie Akademii Wychowania Fizycznego wzięło udział ponad 200 osób. Z ofertą dla sektora sportowego zapoznać się można było również w listopadzie podczas krakowskiej VIII Konferencji Erasmus+ Sport.

September 2023

na Gdańsk

Komisarz UE
Nicolas Schmitt, gość
VI Kongresu Edukacji,
Gdańsk, wrzesień 2023 r.

VI MIĘDZYNARODOWY KONGRES
Edukacji i Szkolnictwa Zawodowego

X

LinkedIn FRSE

YouTube FRSE

Wraz z innymi Narodowymi Agencjami oraz beneficjentami Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji świętowała 13–15 października Międzynarodowe Dni Erasmusa (Erasmus Days). Polska zorganizowała 208 wydarzeń, potwierdzając tym samym zaangażowanie w europejską promocję programu Erasmus+.

Największymi zewnętrznymi wydarzeniami, podczas których FRSE miała okazję przedstawić szeroką ofertę programu Erasmus+, były:

- VIII Kongres Wyzwań Zdrowotnych (marzec). W panelu „Humanizacja medycyny w procesie kształcenia kadr medycznych” wzięło udział prawie 4 tys. osób. Poświęcony był on programowi Erasmus+ w kontekście projektów zdrowotnych;

- Europejski Kongres Gospodarczy (kwiecień). Fundacja zorganizowała stoisko Erasmus+ oraz duże wydarzenie – Europejskie Forum Młodych Liderów. Była to okazja do ciekawych dyskusji na temat edukacji, zawodów przyszłości i zaangażowania społecznego;
- XXXII Forum Ekonomiczne (wrzesień). Fundacja była partnerem tego spotkania, realizowanego pod hasłem „Nowe wartości Starego Kontynentu – Europa u progu zmian”. Forum przyciągnęło ponad 4 tys. uczestników: przedstawiciele biznesu, polityki i mediów. FRSE uczestniczyła w panelach dyskusyjnych i transmitowała wydarzenia EuroSkills Gdańsk 2023.
- Konferencja „Komerccjalizacja i przedsiębiorczość XXI wieku” oraz VIII Forum

frse
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

30 lat
frse
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Przez cały rok Fundacja zorganizowała

108

wydarzeń promocyjno-
-informacyjnych
dla prawie

140 tys.

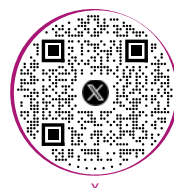
osób, docierając
do kolejnych

900

nowych organizacji,
które rozpoczęły swoją
przygodę z programem
Erasmus+

Europejskie
Forum Młodych Liderów,
Katowice, kwiecień
2023 r.

Inteligentnego Rozwoju były okazją, aby dotrzeć z informacjami na temat programu Erasmus+ do naukowców i przedsiębiorców.

FRSE w regionach

Promocję oferty Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w regionach wspomagało 20 Regionalnych Punktów Informacyjnych, 7 Centrów Innowacji Erasmus+ InnHUB oraz podróżujące po Polsce Mobilne Centrum Edukacyjne. Dzięki tym działaniom udało się dotrzeć z ofertą programów Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności do 10 tys. potencjalnych beneficjentów.

FRSE w mediach

Informacje i wzmianki o programach zarządzanych przez FRSE pojawiły się w 2023 roku w mediach tradycyjnych i na portalach internetowych prawie 47 tys. razy. Eksperti FRSE wielokrotnie opowiadali o ofercie Erasmus+ i EKS w audycjach radiowych i programach telewizyjnych. Intensywne działania FRSE na polu medialnym przyczyniły się do znaczącego wzrostu zainteresowania programami edukacyjnymi, zwiększenia liczby składanych wniosków oraz szerokiego zaangażowania społeczności lokalnych oraz międzynarodowych w inicjatywy edukacyjne i rozwojowe.

Programy pod lupą: uczą, rozwijają, inspirują

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji nie tylko przyznaje dofinansowanie projektom, lecz także prowadzi badania i analizy dotyczące ich wpływu na edukację i beneficjentów. Działania te umożliwiają realizację wytycznych Komisji Europejskiej dotyczących wdrażania polityki w zakresie edukacji opartej na dowodach, a także przyczyniają się do wsparcia aktywności promocyjno-informacyjnej programu Erasmus+ w Polsce. W 2023 roku FRSE koordynowała dwa międzynarodowe badania oraz uczestniczyła w czterech kolejnych prowadzonych przez inne Narodowe Agencje. Ponadto FRSE realizowała samodzielnie lub we współpracy z podmiotami zewnętrznymi badania krajowe

Badania międzynarodowe koordynowane przez Fundację

Zespół Analityczno-Badawczy Fundacji, wchodzący w skład Biura Badań i Wydawnictw FRSE, jest odpowiedzialny za koordynację dwóch międzynarodowych projektów badawczych, w które zaangażowani są partnerzy z różnych zakątków Europy. Rok 2023 był kluczowy z punktu widzenia realizacji celów badawczych, ponieważ udało się zebrać większość niezbędnych danych i informacji od beneficjentów oraz od innych interesariuszy programu Erasmus+.

W badaniu „Ecosystem of digital competence development in Erasmus+ programme” ankietę wypełniło blisko 2 tys. koordynatorów projektów z siedmiu krajów: Belgii (Region Flamandzki), Holandii, Polski, Rumunii, Słowenii, Turcji i Włoch. W wywiadach pogłębionych wzięło udział kilkudziesięciu przedstawicieli kadry zarządzającej organizacjami beneficjentów. Zebrane dane pozwoliły uzyskać wiedzę na temat m.in. poziomu kompetencji cyfrowych koordynatorów projektów oraz wpływu programu Erasmus+ na transformację cyfrową organizacji w czterech sektorach:

Rezultaty pierwszego etapu badania „The ecosystem of digital competence development in Erasmus+ Programme” pokazują wyraźnie, że realizacja edukacyjnych projektów mobilności lub współpracy może pozytywnie wpływać na transformację cyfrową organizacji beneficjentów programu Erasmus+.

Źródło: Czetwertyńska, A., Janus, A., Sobestjański, K. (2024).

Erasmus+ i cyfryzacja. Raport z badania beneficjentów. Warszawa: Wydawnictwo FRSE.

Edukacja szkolna, Szkolenia i kształcenie zawodowe, Szkolnictwo wyższe oraz Edukacja dorosłych.

Większość respondentów badania ankietowego w Polsce uważa, że udział w projekcie Erasmus+ korzystnie wpłynął na ich nastawienie do transformacji cyfrowej oraz umożliwił im rozwój kompetencji cyfrowych. Wyniki wywiadów pogłębionych dowodzą z kolei, że dla niektórych beneficjentów uczestnictwo w programie było kluczowym czynnikiem kształtującym ich podejście do transformacji cyfrowej. To potwierdza, że priorytetowe cele programu Erasmus+ związane z edukacją cyfrową są w Polsce realizowane w praktyce.

Dzięki badaniu udało się też zidentyfikować obszary, w których zarówno beneficjenci, jak i Narodowa Agencja oraz Komisja Europejska mogłyby podjąć działania, dzięki którym program Erasmus+ mógłby jeszcze mocniej przyczynić się do wprowadzenia pozytywnych zmian w organizacjach. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w raporcie *Erasmus+ i cyfryzacja. Raport z badania beneficjentów*.

Drugi z koordynowanych przez Fundację projektów – „Impact of VET placements on national education systems in Central and Eastern Europe” – jest realizowany wspólnie z narodowymi agencjami z Czech, Łotwy, Rumunii, Słowenii oraz

Węgier i skupia się na sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe. Celem przedsięwzięcia jest ocena wpływu praktyk i staży programu Erasmus+ na systemy edukacji w naszym regionie Europy, samych uczestników mobilności, a także organizacje wysyłające i otoczenie instytucjonalne szkół. W 2023 roku we wszystkich krajach partnerskich przeprowadzono analizę danych zastanych oraz badanie ankietowe przedstawicieli szkół zawodowych, które w latach 2014–2020 realizowały projekty Erasmus+. W Polsce w ankiecie wzięło udział prawie 500 osób.

Wyniki wskazują między innymi, że projekty Erasmus+ pozytywnie wpły-

Badanie przeprowadzone wśród dorosłych uczących się wykazało, że dzięki uczestnictwu w mobilnościach programu Erasmus+ stali się oni bardziej otwarci i aktywni społecznie oraz mają większe poczucie sprawczości.

Źródło: Petelewicz, M., Pieńkosz, J. (2024). Impact of Erasmus+ on the Adult Education Sector in Poland. National report RIA-AE network. Warsaw: FRSE Publishing.

wają na prestiż i wizerunek szkół w mieście i regionie oraz podnoszą poziom tolerancji uczniów wobec osób reprezentujących inne kultury. Uczestnictwo w zagranicznych stażach i praktykach zwiększa umiejętności pracy zespołowej uczniów biorących udział w mobilnościach oraz ich motywację do nauki języków obcych.

Prace nad raportem podsumowującym wyniki zebrane w krajach partnerskich rozpoczną się po zakończeniu zaplanowanych na pierwsze półrocze 2024 roku wywiadów pogłębionych z osobami odpowiedzialnymi za szkolenie praktyczne w szkołach.

Badania międzynarodowe z udziałem Narodowej Agencji

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji uczestniczy w kilku międzynarodowych

inicjatywach badawczych koordynowanych przez inne Narodowe Agencje. Przykładem tego jest działalność w sieci RAY (*Research-based analysis and monitoring of Erasmus+ Youth*), koordynowanej przez agencję fińską. Celem sieci jest wspieranie kształtowania polityki młodzieżowej w Europie na bazie dowodów i badań naukowych. Historia inicjatywy sięga 2008 roku, a obecnie jej członkami są Narodowe Agencje reprezentujące 34 kraje europejskie. Raporty sieci RAY są dostępne na stronie internetowej research-youth.net.

Od 2021 roku podobna inicjatywa realizowana jest w sektorze Edukacja dorosłych. Koordynowana przez niemiecką agencję BIBB sieć RIA-AE (*Research-based Impact Analysis of Erasmus+ Adult Education*

Programmes) skupia się na ewaluacji wpływu programu Erasmus+ na edukację osób dorosłych. Polska Narodowa Agencja była w gronie kilku organizacji, które zaangażowały się w tę inicjatywę od samego początku. W pierwszych miesiącach 2023 roku partnerzy projektu zatwierdzili zaproponowaną przez koordynatorów koncepcję badania. Pozostała część roku upłynęła pod znakiem realizacji ankiet i wywiadów pogłębionych oraz analizy danych zastanych. W Polsce przeprowadzono m.in. ankietę online i wywiady pogłębione z koordynatorami projektów oraz – po raz pierwszy w historii – zbadano grupę 15 słuchaczy współpracujących z organizacjami beneficjentów, którzy uczestniczyli w projektach mobilności w sektorze Edukacja dorosłych. Wyniki badania dostępne będą w 2024 roku.

Wykres 14. Opinie koordynatorów projektów na temat wpływu programu Erasmus+ na cyfryzację (odsetek zgadzających się z danym stwierdzeniem)

Uczestnictwo w programie Erasmus+ znacząco wpłynęło na poprawę nastawienia pracowników organizacji do transformacji cyfrowej

Dzięki realizacji projektu rozwinęły się kompetencje cyfrowe pracowników organizacji

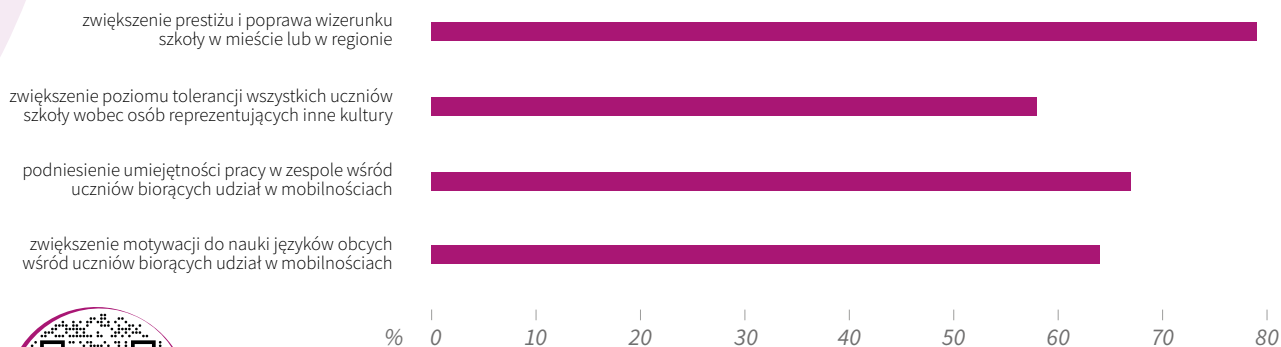
Udział w mobilnościach podnosi poziom kompetencji cyfrowych uczących się uczestników

N = 379, dane w proc. Źródło: ankieta wśród koordynatorów projektów Erasmus+ przeprowadzona w ramach projektu „The ecosystem of digital competence development in Erasmus+ Programme” (raport w przygotowaniu).

Wykres 15. Odsetek pracowników szkół zawodowych zauważających bardzo duży wpływ programu Erasmus+ na wybrane aspekty funkcjonowania szkoły i na uczestników projektów

N = 463, dane w proc. Źródło: ankieta wśród pracowników szkół przeprowadzona w ramach badania „Impact of VET placements on national education systems in Central and Eastern Europe” (raport w przygotowaniu).

FRSE była także partnerem w dwóch nieco mniejszych inicjatywach skupionych na konkretnych obszarach związanych z oddziaływaniem Erasmus+ na beneficjentów. Jedną z tych inicjatyw był projekt „Digital transformation in VET”, koordynowany przez włoską agencję INAPP, w którego ramach skupiono się na ocenie wpływu programu na transformację cyfrową organizacji realizujących partnerstwa współpracy w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe w latach 2014–2020. Na przełomie lat 2023 i 2024 zrealizowano dwa komponenty badawcze: ankietę online oraz wywiady pogłębione z przedstawicielami organizacji beneficjentów.

Drugim z projektów dotyczył sektora Szkolnictwo wyższe. Jego celem była ocena oddziaływania programu Erasmus+ na postawy studentów szkół wyższych uczestniczących w mobilnościach edukacyjnych. W związku z tym, że badanie miało charakter panelowy, w 2023 roku przeprowadzono dwa kolejne pomiary wśród osób, które wzięły udział w pierwszej fazie

projektu. Wyniki opracowane przez niemiecką agencję DAAD dostępne są w raporcie *Campus International 2022. Final report* (tinyurl.com/3drhz5n9).

Badania krajowe

W 2023 roku zakończył się projekt składający się z sześciu badań, którymi objęto uczelnie zaangażowane w realizację inicjatywy Uniwersytetów Europejskich (EUI – *European Universities Initiative*). EUI ma służyć wzmocnieniu partnerstw strategicznych zbudowanych pomiędzy kilkudziesięcioma europejskimi szkołami wyższymi na bazie oddolnych sieci i sojuszy. Badanie skupiało się na kluczowych zagadnieniach związanych z tą inicjatywą, takich jak: dojrzałość cyfrowa polskich uczelni, ewolucja koncepcji Uniwersytetów Europejskich, innowacje dydaktyczne, potencjał transformacyjny i możliwości wdrożenia tzw. mikropoświadczeń (ang. *microcredentials*). Efektem projektu było kilka raportów podsumowujących poszczególne części badania oraz publikacja pt. *European*

Universities in Poland. Implementation of development strategy.

Analizy i działania upowszechniające

FRSE prowadzi także działania o charakterze analitycznym, wykorzystując dane statystyczne programu Erasmus+ (m.in. wyniki konkursów wniosków, podsumowania roczne). Rezultaty prac Zespołu Analityczno-Badawczego publikowane są na stronie frse.org.pl/badania.

Międzynarodowej promocji realizowanych badań służyło zorganizowane już po raz siódmy doroczne seminarium „Evidence-based approach in Erasmus+ and European Solidarity Corps” (Warszawa, 20–22 września, więcej: tinyurl.com/59yv3xn). Motywem przewodnim wydarzenia były przeszłość, teraźniejszość i przyszłość badań nad programami Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności. Uczestniczyli w nim badacze, przedstawiciele środowisk akademickich i pracownicy Narodowych Agencji z kilkunastu krajów.

Na papierze i w komputerze

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji od kilku lat prowadzi aktywną działalność wydawniczą pod szyldem Wydawnictwo FRSE. We współpracy z pracownikami biur merytorycznych Narodowej Agencji opracowuje ono dwa kwartalniki oraz monografie, poradniki, przewodniki, katalogi najlepszych projektów i publikacje pokonkursowe

Działalność wydawnicza stanowi wsparcie dla inicjatyw informacyjnych i promocyjnych FRSE oraz wspomaga rozwój badań i eksperckiego dialogu na temat wyzwań współczesnej edukacji. Co roku na rynek trafia kilkadziesiąt publikacji poświęconych m.in. problematyce edukacyjnej, europejskiej, a także językoznawstwu i kulturoznawstwu. W celu zapewnienia jak najwyższej jakości publikacji naukowych Wydawnictwo FRSE organizuje konkurs Monografie (frse.org.pl/wydawnictwo/regulamin), promujący prace z zakresu nauk humanistycznych i społecznych poświęconych edukacji. Wydawnictwo figuruje także w Wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe, a w jego radzie naukowej zasiadają eksperci z czołowych ośrodków akademickich.

Do najważniejszych periodyków przygotowywanych w Fundacji należą „Europa dla Aktywnych” oraz „Języki Obce w Szkole”.

Pierwszy z wymienionych to bezpłatny kwartalnik dotyczący tematyki edukacyjnej oraz europejskiej, przeznaczony przede wszystkim dla organizacji pozarządowych i instytucji edukacyjnych. Czasopismo rozsyłane jest bezpośrednio do blisko 3 tys. odbiorców. Wszystkie numery są dostępne online na stronie europadlaaktywnych.pl. W 2023 roku ukazały się cztery numery kwartalnika oraz wydanie specjalne pt. *Łączy nas demokracja*, o łącznym nakładzie 19 tys. egzemplarzy.

„Języki Obce w Szkole” (JOWS) to czasopismo, które dostarcza nauczycielom języków obcych informacje teoretyczne i praktyczne z zakresu glottodydaktyki, językoznawstwa, psycholingwistyki i kulturoznawstwa. Wszystkie numery dostępne są online na stronie www.jows.pl oraz na Facebooku (fb.com/jezykiwshkole). W 2023 roku ukazały się cztery główne numery czasopisma oraz numer specjalny pt. *Języki obce zawodowe i specjali-*

Zwiększenie podmiotowości kobiet łączy się z oczekiwaniem większego partnerstwa w rodzinach, wprowadzenia sprawiedliwego podziału obowiązków i równych możliwości pracy zawodowej. Finansowa niezależność, poparta wykształceniem, stała się ważnym czynnikiem w procesie równouprawnienia kobiet i umożliwiła im kierowanie życiem według własnego scenariusza.

Źródło: Zawistowska, A. (2023). Luka płci w edukacji. Wpływ społeczeństwa, ekonomii i kultury na wybory edukacyjne kobiet i mężczyzn. Warszawa: Wydawnictwo FRSE.

styczne. Całkowity nakład wyniósł ponad 7,5 tys. egzemplarzy, które dystrybuowano podczas konferencji oraz wysyłano do blisko 700 prenumeratorów. Strona internetowa kwartalnika „Języki Obce w Szkole” osiągnęła niemal 210 tys. wyświetleń oraz przyciągnęła prawie 79,5 tys. użytkowników.

Publikacje naukowe Wydawnictwa FRSE i artykuły naukowe publikowane na łamach „JOWS” są udostępniane na zasadach

otwartego dostępu w licznych repozytoriach naukowych, w tym CEEOL, OPEN (d. CEON), EBSCO, Crossref, Academia. W tradycyjnej wersji publikacje dystrybuowane są poprzez ogólnopolską sieć obejmującą blisko 50 punktów Eurodesk, 20 Regionalnych Punktów Informacyjnych, 4 Centra Innowacji Erasmus+ InnHUB oraz biblioteki pedagogiczne i uniwersyteckie.

W celu jak najszerszej promocji działań Narodowej Agencji oraz upowszechniania

wiedzy i publikacji Wydawnictwo FRSE organizuje wydarzenia edukacyjne i bierze udział w licznych spotkaniach zewnętrznych. W 2023 roku redakcja „JOWS” – we współpracy z Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Nowym Sączu – przygotowała konferencję gлотodydaktyczną pt. „Języki z misją. Różne potrzeby edukacyjne”, która spotkała się z dużym zainteresowaniem nauczycieli i edukatorów.

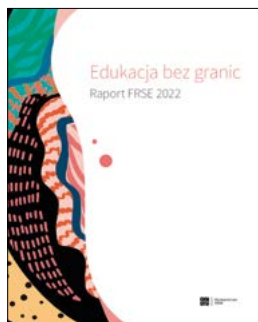
Stoisko
Wydawnictwa FRSE
podczas VI Kongresu
Edukacji, Gdańsk,
wrzesień 2023 r.

Mediateka 2023

Oferta Wydawnictwa FRSE – zarówno w postaci drukowanych książek, jak i wydań elektronicznych dostępnych w internetowej Czytelni FRSE, wzbogaciła się w 2023 roku o kilkadziesiąt pozycji – poradników, przewodników, katalogów najlepszych projektów czy publikacji podsumowujących konkursy. Książki i broszury dotyczyły nie tylko programu Erasmus+, ale także inicjatyw wspierających, takich jak eTwinning, Eurodesk, EVET, EPALe czy Europass. Spory wkład w poszerzenie oferty miała sieć Eurydice. Ukazały się też kolejne numery kwartalników „Europa dla Aktywnych” i „Języki Obce w Szkole” – w tym wydania specjalne, związane z inicjatywami realizowanymi przez FRSE

Raporty

Edukacja bez granic. Raport FRSE 2022

Publikacja podsumowująca realizację najważniejszych unijnych programów edukacyjnych i młodzieżowych w roku 2022 oraz inicjatyw im towarzyszących. Za pomocą liczb pokazuje, że zarówno Erasmus+, jak i Europejski Korpus Solidarności, a także programy wspierające i projekty finansowane ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, wróciły po pandemii na właściwe tory. Bogata oferta inicjatyw europejskich wzbudza zainteresowanie nowych beneficjentów i daje szansę na rozwój instytucji i osób indywidualnych.

W poszukiwaniu rezultatów. Raport z badania jakościowego projektów partnerskich Erasmus+ w sektorze Edukacja szkolna

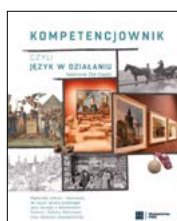
W raporcie przedstawiono wyniki badania instytucji realizujących projekty partnerskie w programie Erasmus+ w sektorze Edukacja szkolna. Skupiono się w nim przede wszystkim na rezultatach – uczestnicy wywiadów opowiadają m.in. o warunkach opracowywania narzędzi wysokiej jakości, o diagnozie potrzeb potencjalnych użytkowników oraz o procesie planowania, wytwarzania i upowszechniania powstałych rozwiązań.

Social and civic engagement of participants in international volunteering projects

Angielskojęzyczna wersja raportu *Aktywność społeczna i obywatelska uczestników projektów wolontariatu zagranicznego*, opracowanego na podstawie badania, którego celem było sprawdzenie, czy (i w jaki sposób) osoby uczestniczące w projektach wolontariatu zagranicznego angażują się po powrocie w działania społeczne i wolontariackie. Badaniem objęto byłych polskich wolontariuszy, którzy zrealizowali wyjazd zagraniczny w ramach jednego z zakończonych programów unijnych (Wolontariat Erasmus+ lub Wolontariat Europejski).

Publikacje specjalne

Kompetencjownik, czyli język w działaniu

Druga publikacja do nauki języka polskiego jako obcego, przygotowana we współpracy Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji i Muzeum Warszawy. Materiały w niej zebrane zostały opracowane i przetestowane w ramach projektów językowych prowadzonych w muzeum. Jest ona przeznaczona przede wszystkim dla osób dorosłych uczących się języka polskiego jako obcego, ale jej treść może okazać się ciekawa dla wszystkich zainteresowanych nabywaniem kompetencji niezbędnych w życiu zawodowym, społecznym i prywatnym – np. dla nauczycieli pracujących w szkołach ponadpodstawowych i w starszych klasach szkół podstawowych bądź osób zajmujących się edukacją nieformalną.

Polska Kadra EuroSkills Gdańsk 2023

Publikacja przybliży sylwetki 41 polskich uczestników zawodów EuroSkills 2023 w Gdańsku – ósmej edycji największego w Europie wydarzenia związanego z kształceniem zawodowym i doskonaleniem umiejętności.

Poradniki/Przewodniki

Erasmus+ Partnerships. The Beginner's Guide

Anglojęzyczna wersja publikacji *Partnerstwa w Erasmusie+*. Jest to pomocna dłoń dla wszystkich osób zainteresowanych realizacją przedsięwzięć w ramach Akcji 2. programu Erasmus+. Przewodnik prezentuje zarówno możliwości, jakie dają projekty, jak i korzyści płynące z ich wdrażania. Publikacja nie jest instrukcją wypełniania wniosku, nie zawiera podpowiedzi, co i w której rubryce wpisać czy jak uzasadniać poszczególne działania. Znaleźć w niej jednak można receptę na sukces – opis kroków, jakie należy podjąć, żeby stworzyć udany projekt.

Uczniowie w projektach

Przewodnik po formach doskonalenia umiejętności dostępnych w programie Erasmus+. W publikacji zawarto informacje o sektorze Edukacja szkolna programu oraz o wszystkich przedsięwzięciach zarządzanych przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji – Narodową Agencję Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, przeznaczonych dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w tym branżowych.

Włącz się we włączenie! Przewodnik po europejskich projektach młodzieżowych włączających osoby z niepełnosprawnościami

Publikacja jest przeznaczona dla organizacji i pracowników młodzieżowych mających niewielkie doświadczenie w planowaniu europejskich inicjatyw włączających osoby z niepełnosprawnościami oraz takich, które jeszcze nie prowadziły tego rodzaju przedsięwzięć. W przewodniku uwzględniono najważniejsze aspekty realizacji projektów oraz przedstawiono przykłady wyzwań wraz ze sposobami ich pokonywania.

Międzynarodowe wymiany młodzieży

Publikacja zawiera najważniejsze i najświeższe informacje dotyczące programów finansujących międzynarodowe wymiany młodzieży.

Publikacje tematyczne

Polityka młodzieżowa w Polsce 2023/2024. Encyklopedia Komisji Europejskiej Youth Wiki, tom 1

Od 2019 roku, kiedy ukazała się pierwsza wersja publikacji na temat Youth Wiki (internetowej encyklopedii skierowanej do osób odpowiedzialnych za politykę młodzieżową), świat i Polska zmieniły się nie do poznania. Pandemia COVID-19, rosyjska agresja na Ukrainę, kryzys klimatyczny, migracyjny i demograficzny – wszystkie te zjawiska mocno wpłynęły na sytuację młodych ludzi w naszym kraju. Niniejsza publikacja podsumowuje te przeobrażenia w trzech obszarach: zarządzanie polityką młodzieżową, zatrudnienie i przedsiębiorczość oraz praca z młodzieżą.

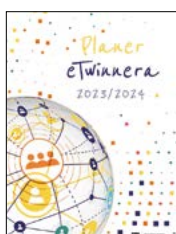
Edukacja przedszkolna z programem eTwinning

Nauczyciele edukacji przedszkolnej stanowią liczną grupę wśród eTwinnerów, czyli realizatorów projektów w tym programie. To właśnie ich pracy poświęcono niniejszą publikację. Jest to pierwsze tego typu opracowanie, w którym zebrano przykłady wykorzystania nowoczesnych metod dydaktycznych w działaniach projektowych w programie eTwinning.

Zwycięskie projekty w konkursie eTwinning 2023

Ogólnopolski konkurs „Nasz projekt eTwinning”, organizowany corocznie przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, jest skierowany do nauczycieli wszystkich przedmiotów, bibliotekarzy i innych pracowników dydaktycznych oraz do dyrektorów przedszkoli i szkół. Jego celem jest wyłonienie i upowszechnienie najlepszych międzynarodowych projektów eTwinning zrealizowanych z udziałem polskich nauczycieli. Są to przedsięwzięcia, które pomagają pozytywnie zmieniać polską, a przez to i europejską edukację. W publikacji przedstawiono laureatów edycji konkursu 2023.

Planer eTwinnera 2023/2024

Jak dołączyć do sieci eTwinning? Jak znaleźć partnera do projektu i zrealizować swoje pierwsze przedsięwzięcie międzynarodowe lub krajowe? Jak aplikować o Europejską i Krajową Odznakę eTwinning i jak dalej rozwijać swoje kompetencje projektowe i indywidualne w ramach tego programu? Tego można się dowiedzieć z publikacji Krajowego Biura eTwinning w Polsce.

Kierunki rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego, tom 2

Od 2021 roku w Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji działa Krajowy Zespół Ekspertów ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego (ang. *Experts in Vocational Education and Training*, EVET). W jego skład wchodzi dydaktycy, egzaminatorzy, urzędnicy, badacze i naukowcy ściśle związani z różnymi dziedzinami kształcenia zawodowego na poziomach średnim i wyższym. Zespół działa na rzecz poprawy jakości kształcenia zawodowego, wspierając rozwój współpracy szkół branżowych i technicznych z pracodawcami. Publikacja, będąca drugą częścią trytomowej serii, zawiera wybór artykułów przygotowanych przez Zespół Ekspertów EVET w latach 2022 i 2023.

Publikacje naukowe

Luka płci w edukacji. Wpływ społeczeństwa, ekonomii i kultury na wybory edukacyjne kobiet i mężczyzn

Po raz pierwszy w dziejach zachodnich cywilizacji kobiety uzyskały prawo do swobodnego kształcenia się na etapie wyższym dopiero na przełomie XIX i XX wieku. Wystarczyło im jednak tylko jedno stulecie, by z pozycji marginalnej przesunąć się do centrum systemu kształcenia, a nawet go zdominować. Przyczynił się do tego splot rozmaitych czynników społecznych, ekonomicznych i instytucjonalnych. Edukacyjna ekspansja kobiet nie nastąpiła jednak na wszystkich kierunkach kształcenia – nadal częściej pomijają one w swoich wyborach ścieżki, których istotnym elementem jest matematyka. W publikacji Alicji Zawistowskiej opisane są procesy odpowiadające za ową zmianę w osiągnięciach edukacyjnych kobiet i mężczyzn oraz stabilność w wyborach kierunków kształcenia.

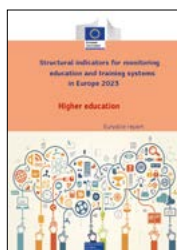
Publikacja zdobyła nagrodę w konkursie wydawniczym Monografie FRSE w 2022 roku.

European Universities in Poland. Implementation of development strategy

Uniwersytety Europejskie to międzynarodowe partnerstwa uczelni, wspierane w ramach programu Erasmus+. Celem konsorcjów jest pogłębianie współpracy dydaktycznej i naukowej poprzez integrowanie programów studiów, dzielenie się zasobami i infrastrukturą, promowanie mobilności edukacyjnej oraz budowanie partnerstw z władzami lokalnymi i biznesem. Publikacja omawia pierwsze efekty działania Uniwersytetów Europejskich w obszarach: rozwoju innowacyjności, transformacji cyfrowej czy wdrażania elastycznych ścieżek kształcenia w Polsce. Opracowanie jest rezultatem projektu badawczego Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, zrealizowanego przy współudziale naukowców z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Politechniki Łódzkiej i Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

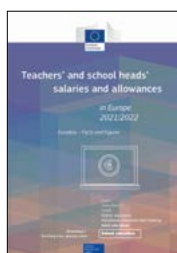
Publikacje Eurydice

Structural indicators for monitoring education and training systems in Europe – 2023

Raporty dotyczące wskaźników strukturalnych służących monitorowaniu edukacji szkoleń w Europie. W roku 2023 ukazały się następujące publikacje z tej serii:

- *Higher education* (Szkolnictwo wyższe);
- *Equity in school and higher education* (Zapewnianie równych szans w edukacji);
- *The teaching profession* (Zawód nauczyciela).
- *Early leaving from education and training* (Przedwczesne kończenie nauki);
- *Key competences at school* (Kompetencje kluczowe w szkole);
- *Digital competence at school* (Kompetencje cyfrowe w szkole);
- *Early childhood education and care* (Wczesna edukacja i opieka).

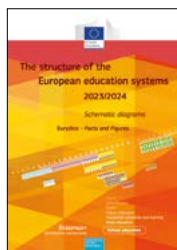
Teachers' and school heads' salaries and allowances in Europe 2021/2022

Raport przedstawia strukturę oraz różnice w zarobkach nauczycieli i dyrektorów szkół, a także w wypłacanych im dodatkach w krajach należących do sieci Eurydice. Zawiera informacje na temat ustawowych i faktycznych wynagrodzeń oraz obejmuje szkolnictwo od przedszkolnego do średniego ogólnokształcącego. Dane wykorzystane w raporcie porównawczym zostały zebrane wspólnie przez sieć Eurydice i OECD/NESLI.

Promoting diversity and inclusion in schools in Europe

W raporcie przedstawione są krajowe polityki, strategie i działania wdrażane na szczeblu centralnym lub regionalnym, które promują różnorodność i integrację w edukacji szkolnej. Przegląd porównawczy przeprowadzono w 39 europejskich systemach edukacji.

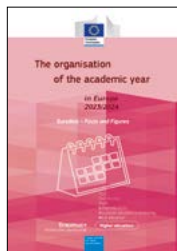
The structure of the European education systems 2023/2024: schematic diagrams

Najnowsze wydanie opracowania Eurydice pozwala prześledzić, jak kraje europejskie zorganizowały swoje systemy edukacji. Przejrzenie zaktualizowanych wykresów ułatwia znalezienie podobieństw i różnic na poszczególnych etapach edukacji – od wychowania przedszkolnego po szkolnictwo wyższe. Na każdym wykresie oznaczony jest wiek, w którym dzieci mogą uczęszczać do przedszkola oraz rozpoczynają i kończą obowiązkową naukę. Można też sprawdzić, które kraje stosują zabieg łączenia poziomów szkoły podstawowej (ISCED 1) i średniej pierwszej stopnia (ISCED 2) oraz jak zorganizowane są ścieżki kształcenia, zarówno na poziomie szkoły średniej drugiego stopnia (ścieżki ogólnokształcące i zawodowe), jak i w szkolnictwie wyższym.

Struktury europejskich systemów edukacji 2022/2023. Diagramy

Polskie wydanie aktualizowanego corocznie raportu z serii Eurydice „Fakty i liczby”. Publikacja przedstawia w sposób schematyczny – w postaci diagramów – informacje na temat struktury systemów edukacji w krajach europejskich, od wczesnej edukacji i opieki po szkolnictwo wyższe. W publikacji uwzględniono 39 systemów edukacji funkcjonujących w 37 państwach uczestniczących w programie Erasmus+.

The organisation of school time in Europe. Primary and general secondary education – 2023/2024 oraz The organisation of the academic year in Europe – 2023/2024

W których krajach rok akademicki zaczyna się najwcześniej? Gdzie uczniowie uczą się najdłużej? Czy w każdym kraju rok szkolny trwa tyle samo w szkołach podstawowych i średnich? Odpowiedzi na te pytania warto poszukać w opracowaniach dotyczących organizacji roku szkolnego oraz roku akademickiego 2023/2024. Informują one o datach rozpoczęcia i zakończenia nauki, o terminach przerw świątecznych i długości trwania semestrów lub trymestrów, sesji egzaminacyjnych oraz przerw w zajęciach dydaktycznych w 37 krajach. Mimo pewnych różnic istnieje wiele podobieństw w strukturze kalendarzy szkolnych, o czym warto przekonać się, przeglądając obie pozycje. Po raz pierwszy do publikacji dotyczącej nauki szkolnej dołączono kalendarz w formacie otwartych danych, zawierający wszystkie kluczowe daty z uwzględnieniem (jeśli było to konieczne) podziału na regiony.

Wspieranie osiągnięć i motywacji uczniów w nauce matematyki i przedmiotów przyrodniczych w szkołach

Mimo że w europejskim obszarze edukacji kładzie się nacisk na umiejętność liczenia i wiedzę w dziedzinie nauk przyrodniczych, nadal spory odsetek uczniów nie osiąga dobrych wyników w badaniu umiejętności. Niniejszy raport pokazuje, co robią władze edukacyjne w całej Europie, by wzmocnić motywację uczniów, poprawić ich osiągnięcia i pomóc tym, którzy mają zaległości oraz trudności w matematyce i naukach przyrodniczych. W raporcie zebrano dane jakościowe Eurydice dotyczące krajowych polityk i regulacji w 39 europejskich systemach edukacyjnych oraz dane ilościowe pochodzące z kilku badań międzynarodowych oceniających osiągnięcia uczniów.

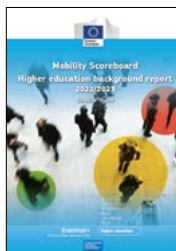
Recommended Annual Instruction Time in Full-time Compulsory Education in Europe – 2022/2023

Publikacja pokazuje, ile godzin przeznaczają w roku szkolnym 2022/23 na nauczanie poszczególnych przedmiotów i jak czas nauczania różni się w poszczególnych krajach. Największą uwagę poświęcono językowi ojczystemu, matematyce, naukom ścisłym i przyrodniczym oraz językom obcym, czyli głównym przedmiotom obecnym w programach nauczania wszystkich szkół w Europie.

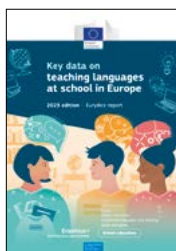
Eurydice. Katalog publikacji 2019–2022

Zestawienie wydawnictw dotyczących szeroko pojętej edukacji, przygotowanych w ramach sieci Eurydice w latach 2019–2022. Są wśród nich publikacje zarówno na temat opieki, wychowania i wczesnej edukacji w żłobku i przedszkolu, kształcenia na kolejnych etapach, jak i szkolnictwa wyższego oraz edukacji dorosłych.

Mobility Scoreboard: Higher education background report – 2022/2023

Celem tego cyklicznie redagowanego raportu jest monitorowanie postępów poczynionych przez kraje europejskie w zakresie wspierania międzynarodowej mobilności edukacyjnej w szkolnictwie wyższym. Opracowanie zawiera zaktualizowane informacje na temat sześciu wskaźników: informacja i poradnictwo, nauka języka obcego, możliwość przenoszenia stypendiów i pożyczek, wsparcie dla osób w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, uznawanie efektów uczenia się za pomocą europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów (ECTS) oraz uznawanie kwalifikacji.

Key data on teaching languages at school in Europe – 2023 edition

Celem piątego z serii raportu sieci Eurydice jest prześledzenie zmian w polityce w zakresie nauczania i uczenia się języków (obcych) w szkołach w Europie. Publikacja uwzględnia 51 wskaźników obejmujących szeroki zakres tematów istotnych dla polityki językowej na poziomie Unii Europejskiej i krajowym. Dane jakościowe sieci Eurydice są uzupełnione statystykami Eurostatu oraz danymi z dwóch międzynarodowych badań edukacyjnych z 2018 roku: PISA i TALIS.

Podręczniki do nauczania języków mniejszości narodowych i etnicznych lub języków regionalnych w szkołach w Europie

Raport Polskiego Biura Eurydice, opracowany w lipcu 2023 roku, przedstawia rozwiązania obowiązujące w 13 krajach sieci Eurydice w zakresie korzystania przez nauczycieli języków mniejszości narodowych i etnicznych oraz języków regionalnych w szkołach z podręczników do nauki tych języków. Zawiera też informacje na temat procedur związanych z dopuszczeniem podręczników do użytku w szkole.

Czasopisma

Języki Obce w Szkole

Celem pisma jest promowanie kształcenia językowego na wszystkich poziomach edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej, upowszechnianie metod stosowanych we współczesnej dydaktyce języków obcych w ujęciu teoretyczno-praktycznym, informowanie o możliwościach uczenia się i nauczania języków obcych z wykorzystaniem funduszy europejskich, a także prezentowanie nowatorskich osiągnięć z zakresu glottodydaktyki na poziomie europejskim i krajowym.

Rok 2023 był o tyle szczególny, że ukazało się aż pięć numerów kwartalnika, w tym specjalne wydanie zawierające przegląd artykułów na temat nauczania języków obcych zawodowych i specjalistycznych. Motywacją do ich zebrania w jednym zeszycie były odbywające się we wrześniu 2023 roku Mistrzostwa Europy Młodych Profesjonalistów – EuroSkills Gdańsk 2023. Elektroniczne wersje aktualnych i archiwalnych numerów są dostępne na stronie czasopisma (www.jows.pl) oraz w Czytelni FRSE (czytelnia.frse.org.pl).

Europa dla Aktywnych

Bezpłatny kwartalnik Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, skierowany jest do beneficjentów zarządzanych przez nią programów – głównie Erasmus+. Inspiruje, doradza, wyjaśnia i wspiera – aby projekty dawały jak największą korzyść osobom w nie zaangażowanym i całym otoczeniu. W 2023 roku nie zabrakło artykułów dotyczących programu Erasmus+ i innych inicjatyw europejskich, rozmów z ciekawymi ludźmi czy wskazówek ułatwiających skorzystanie z szerokiej oferty edukacyjno-rozwojowej Unii Europejskiej. Ukazało się także specjalne wydanie kwartalnika prezentujące nowe partnerstwa Erasmus+: *Europe Goes Local & Democracy Reloading*, pomagające zachęcać młodych ludzi do aktywnego działania w lokalnej społeczności oraz tworzyć politykę młodzieżową na poziomie regionalnym. Teksty dodatkowe oraz wszystkie archiwalne wydania są dostępne pod adresem: www.europadlaaktywnych.pl, a także w internetowej Czytelni FRSE.

Twój Eurodesk

Informacyjno-promocyjny newsletter jest przygotowywany przez zespół Eurodesk Polska i wydawany regularnie od 2005 r. Na kilku stronach podsumowuje bieżącą działalność sieci w kraju i w Europie. W formie drukowanej jest statym dodatkiem do kwartalnika „Europa dla Aktywnych”. W wersji elektronicznej jest udostępniany na stronie www.eurodesk.pl w zakładce Publikacje.

Ogólnopolska
Konferencja Szkoła
Przyszłości, Olsztyn,
październik 2023 r.

**Narodowa Agencja Programu Erasmus+
i Europejskiego Korpusu Solidarności**
Edukacja, Szkolenia, Młodzież

 **Dofinansowane przez
Unię Europejską**

 **Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

 **Rzeczpospolita
Polska**

 f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Home

Edukacja bez granic to seria raportów podsumowujących przebieg najważniejszych unijnych programów edukacyjnych i młodzieżowych oraz inicjatyw im towarzyszących, realizowanych w Polsce przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji. Niniejsza publikacja skupia się na trzecim roku działań prowadzonych w ramach perspektywy 2021–2027. Za pomocą liczb pokazuje, że zarówno flagowy program Erasmus+, jak i pozostałe przedsięwzięcia pozytywnie wpływają na jakość edukacji w Polsce i międzynarodową wymianę doświadczeń. Rok 2023 był z kilku powodów szczególny: Fundacja obchodziła 30-lecie swojego istnienia, a w jej ofercie pojawiły się nowe możliwości, związane z uruchomieniem Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego oraz naborów w sektorze Sport programu Erasmus+.

www.frse.org.pl

Erasmus+
Zmienia życie, otwiera umysły.